

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

21'inci Toplantı
9 Temmuz 2025 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, Pençe-Kilit Harekât bölgesinde şehit olan askerlerimize ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

III.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) Görüşmeler

- 1.- Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 2.- Ziraat Katılım Bankası Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 3.- Ziraat Katılım Varlık Kiralama Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 4.- ZKB Varlık Kiralama Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 5.- Ziraat Teknoloji Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 6.- Ziraat Portföy Yönetimi Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 7.- Ziraat Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 8.- Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 9.- Ziraat İşletme Yönetimi ve Gayrimenkul Geliştirme Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 10.- Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 11.- Central Oto Kiralama Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 12.- ZG Tarım Piyasaları Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 13.- Tasfiye Hâlinde ZG Tarım ve Hayvancılık Yatırımları Anonim Şirketinin 2021 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 14.- RİNERJİ Rize Elektrik Üretim Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 15.- Keskinoglu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri Sanayi Ticaret Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 16.- Akhisar Gıda, Tarım, Hayvancılık ve Tekstil Ürünleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 17.- Keskinoglu İç ve Dış Ticaret Limitet Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 18.- Keskinoglu Kafes Sanayi ve Ticaret Limitet Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 19.- FEM Kimya Nakliye Turizm Hayvan ve Hayvan Ürünleri Limitet Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 20.- KVZ Yumurtacılık Tavukçuluk Tarım Sanayi ve Ticaret Limitet Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 21.- Onko İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 22.- Koçsel İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

----0---

21'inci Toplantı
9 Temmuz 2025 Çarşamba

----0----

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu saat 14.36'da açılarak iki oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Mustafa Savaş, Pençe-Kilit Harekât bölgesinde şehit olan askerlerimize ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklama yaptı.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketinin,
Ziraat Katılım Bankası Anonim Şirketinin,
Ziraat Katılım Varlık Kiralama Anonim Şirketinin,
ZKB Varlık Kiralama Anonim Şirketinin,
Ziraat Teknoloji Anonim Şirketinin,
Ziraat Portföy Yönetimi Anonim Şirketinin,
Ziraat Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin,
Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin,
Ziraat İşletme Yönetimi ve Gayrimenkul Geliştirme Anonim Şirketinin,
Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin,
Central Oto Kiralama Anonim Şirketinin,
ZG Tarım Piyasaları Anonim Şirketinin,
RİNERJİ Rize Elektrik Üretim Anonim Şirketinin,
Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin,
Akhisar Gıda, Tarım, Hayvancılık ve Tekstil Ürünleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin,
Keskinoğlu İç ve Dış Ticaret Limited Şirketinin,
Keskinoğlu Kafes Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin,
FEM Kimya, Nakliye, Turizm, Hayvan ve Hayvan Ürünleri Limited Şirketinin,
KVZ Yumurtacılık ve Tavukçuluk, Tarım, Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin,
2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri tamamlanarak genel görüşmeye sunuldu.

Tasfiye Hâlinde ZG Tarım ve Hayvancılık Yatırımları Anonim Şirketinin,
ONKO İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin,
KOÇSEL İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin,
2021 yılına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri tamamlanarak genel görüşmeye sunuldu.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, Emlak Katılım Bankası Anonim Şirketi ile bağlı ortaklıklarının, Türk Reasürans Anonim Şirketinin ve Türk Katılım Reasürans Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarını görüşmek için 10 Temmuz 2025 Perşembe günü saat 14.30'da toplanmak üzere saat 18.59'da toplantıya son verildi.

9 Temmuz 2025 Çarşamba
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 14.36
BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)
BAŞKAN VEKİLİ: Yüksel COŞKUNYÜREK (Bolu)
SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)
KÂTİP: Durmuş Ali KESKİNKILIÇ (Karabük)
----- 0 -----

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

28'inci Yasama Döneminin Üçüncü Yasama Yılı'nın 21'inci Birleşimini açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, Pençe-Kilit Harekât bölgesinde şehit olan askerlerimize ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Pençe-Kilit Harekât bölgesinde yürütülen arama tarama faaliyeti esnasında şehit olan kahraman Mehmetçiklerimize Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı ve sabırlar diliyorum. Aziz milletimizin başı sağ olsun. Tedavisi devam eden askerlerimize de Rabb'imden acil şifalar niyaz ediyorum. Şehitlerimizin ruhu şad, mekânları cennet olsun.

Bugünkü gündemimizde Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi, Ziraat Katılım Bankası Anonim Şirketi, Ziraat Katılım Varlık Kiralama Anonim Şirketi, ZKB Varlık Kiralama Anonim Şirketi, Ziraat Teknoloji Anonim Şirketi, Ziraat Portföy Yönetimi Anonim Şirketi, Ziraat Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketi, Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketi, Ziraat İşletme Yönetimi ve Gayrimenkul Geliştirme Anonim Şirketi, Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketi, Central Oto Kiralama Anonim Şirketi, ZG Tarım Piyasaları Anonim Şirketi, tasfiye hâlinde ZG Tarım ve Hayvancılık Yatırımları Anonim Şirketi, RİNERJİ Rize Elektrik Üretim Anonim Şirketi, Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi; Akhisar Gıda, Tarım, Hayvancılık ve Tekstil Ürünleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi; Keskinoğlu İç ve Dış Ticaret Limited Şirketi, Keskinoğlu Kafes Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi; FEM Kimya, Nakliye, Turizm, Hayvan ve Hayvan Ürünleri Limited Şirketi; KVZ Yumurtacılık, Tavukçuluk, Tarım, Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi; ONKO İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi, KOÇSEL İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları yer almaktadır.

III.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) Görüşmeler

1.- Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Toplantımıza Ziraat Bankası Anonim Şirketiyle başlıyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, teşekkür ederim.

Evet, sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdürümüze veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, sayın vekillerim, değerli katılımcılar; öncelikle sizleri şahsım ve Ziraat Finans Grubu adına saygıyla selamlıyorum.

Başkanım, ben de sözlerime başlamadan evvel şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Allah kendilerine yardımcı olsun, milletimizin başı sağ olsun.

Efendim, müsaadenizle, önce bir sunum eşliğinde konuyu anlatacağım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Tabii ki buyurun.

Yalnız Sayın Genel Müdürüm, bu sunumlarınızı dijital ortamda Komisyona iletirseniz, biz de üyelerimize onları iletelim.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Hayhay, memnuniyetle, hemen akabinde paylaşacağım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Efendim, sunumda görüldüğü üzere, burada son beş yılın gelişimini aldık, 2020 yılı ve 2024 yılını son yıl olması hasebiyle aldık, bir de son dönem rakamlarını aldık. Bankanın aktif büyüklüğü bugün itibarıyla 6,7 trilyon TL'dir yani Türk bankacılık sektörünün yüzde 17,2'sine tekabül ediyoruz. Nakdî kredilere bakıldığında, bankanın kullandığı nakdî ve gayrinakdî kredilerin toplamı 4,8 trilyon TL'ye ulaşmış durumda. Bunun 3,5 trilyon TL'si nakdî kredi. TL kurumsal nakdî kredilerde sektör payımız yüzde 20 civarında ve 1,5 trilyon TL seviyesinde. Tarımsal krediler 706 milyar TL, 2020 yılında 81 trilyon TL'ydі. İhracat kredilerinde çok net, 85 kat kadar bir artış var, 339 trilyon TL gibi bir rakama ulaşmıştır. Gayrinakdî kredilere bakıldığında da 1,3 trilyon TL'ye ulaşmış durumdayız. Türk bankacılık sektörünün mevduatının 4,3 trilyon TL'si bizde. Yine, en iyi öz kaynak oranına sahibiz, 533 milyar TL ve mart sonu itibarıyla 47 milyar TL bir kârlılığa sahibiz. Sektör sıralamalarına bakıldığında, bu bahsedilen kalemlerin tamamında Ziraat Bankası sektör lideri pozisyonundadır. Ortalamalara bakıldığında da -ben tek tek saymadım ama dikkat çeken birkaç konuyu söyleyeceğim müsaadenizle- nakdî kredilerde Ziraat Bankasının sektör payı yüzde 18, ihracat kredilerinde yüzde 15'e varmış durumda. Türk

bankacılık sektörünün tarım kredilerine kullandığı kredilerde yüzde 71 pazar payına sahibiz ama ileriki slaytlarda daha detaylı arz edeceğim. Mevduatın yüzde 19'u, gayrinakdî kredilerin de yüzde 18'i Ziraat Bankası tarafından verilmiş durumdadır.

Kârlılık konusuna gelince; Ziraat Bankası geçen sene sektörün en kârlı bankasıydı, mart sonu itibarıyla da öyleydi, haziran sonu verileri itibarıyla da açıklandığında görülecektir ki Ziraat Bankası kârlılık açısından yine sektörün lideri olmaya devam edecek.

Diğer slayta geldiğimizde, biraz müşteri bilgisi arz etmek isterim. Burada da gerek toplam müşteri... Özellikle geleceğin bankacılığı anlamında dijital bankacılık boyutu itibarıyla 24 milyon aktif dijital müşteri sayısı ile sektörün lideri pozisyonundadır. Kredi kartı, banka kartı, şube sayısı, ATM sayısı, personel sayısı itibarıyla Ziraat Bankası bu kalemlerin tamamında da sektör 1'incisi. 365 noktada Ziraat Bankası tek başına hizmet veriyor. Bu, bankanın hacimsel büyüklük rakamları ama müsaadenizle, sağ taraftaki temel rasyolar itibarıyla bazı şeyler söyleyeceğim bir bankacı gözüyle. Büyük olabilirsiniz ama önemli olan bilanço dengesidir. Bilanço dengesi itibarıyla, sermaye yeterlilik rasyosunda -ki bu Basel kriterleri tarafından öngörülen kriterlerdir- Ziraat Bankası bu büyüklüğüne ve bu gelişimine rağmen sektör ortalamasına yakın sermaye yeterlilik rasyosuna sahiptir. Öz kaynak kârlılığı sektör ortalamalarına yakındır. Geçen sene sektörün öz kaynak kârlılığı yüzde 27'ydi, Ziraat Bankasının da yüzde 27'ydi. Bugün itibarıyla, öz kaynak kârlılığı mart ayı itibarıyla yüzde 20,5; sektöre paraleldir. Aktif kârlılığı da hakeza aynı şekilde. Bunun yanında, buraya koymadım ama kaldıraç oranı olsun, likitite oranı olsun vesaire konularda da tamamı sektör normlarında bir bankadır bilanço dengesi itibarıyla.

Şimdi, efendim, müsaadenizle, kredileri biraz daha detaylandıracağım, daha doğrusu bilançoğu. Birinci sırada da söylemiştim, ilk slaytta da sektör mevduatının yaklaşık yüzde 19'u Ziraat Bankasında, 4,3 trilyon TL. Peki, biz bu kaynağı nereye kullandıracağız? Kredilerin 3,5 trilyon TL'si nakdî kredi olmak üzere 4,8 trilyon TL bugün Ziraat Bankası tarafından verilmiş durumda ve sektör kredilerinin yüzde 17,5'ini münhasıran biz vermişiz. Nakdî kredilerde yüzde 18, gayrinakdî kredilerde de yine yüzde 18'lik bir paya sahibiz. Bireysel kredilerde konut kredilerindeki pazar payımız yüzde 21 yani Türkiye'deki her 5 konut kredisinin 1 tanesi Ziraat Bankası tarafından verilmiş. Kredi kartında biz sonradan yarışa girmemize rağmen bugün sektör payı yüzde 13'e varmış durumda. Kredilerin genel dağılımı, bankanın kuruluş misyonuna da paralel olacak şekilde tarım sektörü Ziraat Bankasının ana sektörü ve misyonu olmaya devam ediyor ekranda görüleceği üzere. Bizim kullandığımız kredilerin yüzde 30'u tarımsal kredilerdir. Ancak sektörün kullandığı tarımsal kredilerinin yüzde 71'ini münhasıran biz vermiş durumdayız. Yine, ikinci sırada imalat sanayisi var, aslında kredilerin sektörel dağılımı da selektif, seçici, üretim ve yatırıma giden sektörler seçilmiş durumda; bunu arz etmek isterim.

Efendim, biz bu kredileri verdik, doğrudur; peki, bu kredileri tahsil ediyor muyuz? Sektörün takip oranı yüzde 2,1'dir, Ziraat Bankasının takip oranı yüzde 1,3'tür yani sektörün fevkalade önünde ve makul bir takip oranıyla gidiyoruz. Yakın izleme oranı -ki yakın izlemelerin geleneksel yüzde 20'si takibe düşer- sektörde yüzde 9,4'tür, Ziraat Bankasında yüzde 7,5'tür yakın izleme oranı. Bütün bu kalemler bir bütün değerlendirildiğinde sektörün ortalama yüzde 18-19 pazar payına sahip ancak aktif kalitesi sektörün en iyisi olan bir banka görüyoruz.

Müsaadenizle, şu slaytı özellikle koydum efendim. İhracat kredileri ki ihracat bir ekonomideki temel çıktıdır, eğer ihracatınız iyi ise her şey iyi demektir aslında. O nedenle, biz ihracatı biraz daha ön plana çıkardık. Sektörde şu anda Türkiye'de ihracata en çok destek veren banka Ziraat Bankasıdır ve bugün itibarıyla 339 milyar TL'lik bir desteği var. Biraz ön plana aldığımız için de gelişimi görüyorsunuz çok ciddi, yukarı yönlü bir artış söz konusu.

Türk dış ticaretinin yüzde 20'si Ziraat Bankası üzerinden geçiyor, bunun altını çizerek söylemek isterim. Yüzde 20 yani her 5 dış ticaret işleminden 1'i Ziraat Bankası üzerinden gerçekleşiyor.

Efendim, diğer slayt tarım sektörü. Bugün itibarıyla biz tarım sektörüne 706 milyar TL kredi kullandırmış durumdayız. Sektör payımızı daha önce de arz etmiştim, yüzde 71. Bu kredilerin yaklaşık yüzde 92,5'i yani 653 milyar TL'si sübvansiyonlu kredi yani faizinin tamamının veya bir kısmının Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından karşılandığı kredilerden oluşuyor. Yaklaşık 1 milyon civarında üreticimize tarımsal kredi kullandırmış durumdayız. Zaten kredilerin dağılımı, yüzde 68'inin 500 bin TL'nin altında olduğu da düşünüldüğünde aslında yaygın bir dağılımı da söz konusu.

Efendim, kredilerimizin yüzde 24'ü yatırım kredileri, kalanı işletme kredilerinden oluşuyor. Peki, bu kredilerin yapılandırılmış olanı var mı? Bu kalemleri içerisinde olması münasebetiyle söylüyorum, yüzde 3,8 TL'sini de biz yapılandırmış durumdayız. 706 milyar TL'nin 3,8 milyar TL'si yapılandırılmış kredilerden oluşuyor.

Efendim, "sübvansiyonlu kredi" demiştim, "yüzde 92,5'i sübvansiyonlu kredi" diye arz etmiştim, bunun 653 milyar TL'sinin faiz dağılımına bakıldığında, yüzde 27'si yani 174 milyar TL'nin faizinin tamamı devletimiz tarafından karşılanıyor. Yüzde 23'ünün faizi sıfır ila yüzde 15 arasında. Yüzde 49,5'inin faizi ise 15 ila 30 bandında. Dolayısıyla piyasa faiz oranları dikkate alındığında hakikaten burada çok ciddi bir destek söz konusu. Genele şamil söyleyecek olursam da sübvansiyonlu kredilerdeki yani çiftçilerimize kullanılan sübvansiyonlu kredilerin faiz yükünün ortalama yüzde 70'i Hazine ve Maliye Bakanlığımız tarafından karşılanıyor, bunun bilgisi vermek isterim.

Gerek bitkisel gerek hayvansal açıdan kullanılan tarım kredilerinde, 300 bin TL'ye kadar tarımsal kredilerde de herhangi bir faiz alınmamaktadır müşteriden. Tarım kredilerindeki takip oranlarını, müsaadenizle, özellikle söyleyeyim: Tarım kredilerindeki takip oranımız yüzde 1'in altındadır. Yüzde 1'in altında bir takip oranında çalışıyoruz yani yüzde 99'u tahsil oluyor. Bunun altını çizmek isterim.

Efendim, müsaadenizle, bankanın iştirakleri hakkında biraz bahsetmek isterim. Ziraat Katılım Bankamız var bildiğiniz üzere, Ziraat Portföy, Ziraat Yatırım, Ziraat Gayrimenkul Yatırım, Ortaklığı, Ziraat GSYO vardı, onu Finansal Yatırımlara çevirdik, bir de Ziraat Teknolojimiz var. Bu sene farklı bir şey oldu, biz bir dijital banka kurduk, Ziraat Dinamik Banka, yazılımları falan bitti, inşallah yakında faaliyete başlayacak. Bizim leasing şirketimiz beş yıl önce kapanmıştı ama sektörde bir finansal grosmarketse Ziraat Bankası, burada bir eksiğimiz vardı, Ziraat Leasingi kurduk, bugün itibarıyla faaliyete başlamış durumda. Ödeme sistemleri şirketleri biliyorsunuz, geleceğin bankacılığı ve geleceğin ödeme sistemleri alanında Ziraat Finans kurumunun yer alması gerekiyordu. "ZiraatPay" diye ödeme sistemi şirketleri kurduk. Bugün itibarıyla faal, o da bu sene faaliyete başladı. Bir de Central

Oto zaten gelecek bize. Biz onu Ziraat Filoya çevirdik, artık öyle bir iştirakimiz var. Zaten yeri geldiğinde de burada detaylı arz ederim.

Efendim, müsaadenizle, bunu gururla söyleyeceğim: Bugün itibarıyla Ziraat Bankası 22 ülkede 130 noktada faaliyet gösteriyor. Biz bu coğrafyanın en büyük global bankasıyız. Aktif büyüklüğümüz, dolar cinsinden söyleyecek olursam, Ziraat Finans Grubunun 192 milyar dolara ulaşmış durumda. Türkiye dış ticaretinin, demin söylemiştim, yüzde 20'si Ziraat Bankası üzerinden geçiyor. Bu, bizim yurt dışındaki teşkilatımızı da aktif bir şekilde çalıştırdığımızı gösteriyor. Efendim, bu yeşil olanlar bizim iştirak bankalarımızın bulunduğu yerler, turkuaz olanlar yurt dışında şubelerimizin olduğu yerler, koyu mavi olanlar ise temsilciliklerimizin bulunduğu yerler. Kahire ve Dubai'yi yeni açtık. Oradaki gelişime bağlı olarak onları şubeye çevirebiliriz. Arnavutluk'a müracaat etmiştik, muhtemelen bu ay içerisinde lisansı alacağız, bütün hazırlıklarımız tamam. Arnavutluk Merkez Bankasından edindiğimiz bilgiye göre bu ay içerisinde lisans alacağız. Eğer lisans alırsak, inşallah, çok yakın zamanda Arnavutluk'ta faaliyete başlayacağız.

Romanya iyi bir potansiyel. Romanya'da bir banka kurma çalışmamız var, müracaatımızı yaptık. Orada da Merkez Bankasıyla müzakereler devam ediyor, yaklaşık üç aydır devam ediyor. İnşallah, biraz orada süreç aksak gidiyor doğrusu, onlardan kaynaklanan nedenlerle. Bir de Romanya'nın iyi bir potansiyeli olması münasebetiyle orada şube değil bir banka kurmak istiyoruz.

Belki gündeme gelecektir, Suriye konusunda biz proaktifiz, orada da müracaatımızı yapmış durumdayız. Eğer, inşallah, orada da yol alabilirsek yakında Suriye'de de ya şube ya banka kurmuş olacağız.

Arz ederim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi, önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 3, 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 3 öneri bulunmaktadır.

2021 yılının 1 no.lu önerisi ile 2022 yılının 1 no.lu önerisi aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alıyoruz.

Şimdi, daha güncel olan 2022 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Konya kurumsal şube tarafından bir gruba kullandırılan kredilerin geri ödemelerinde sorunlar yaşanması.

301 müşteri numaralı gruba ait 3 milyar 800 milyon Türk lirasına ulaşan banka alacaklarının düzenlenecek finansal yeniden yapılandırma koşulları çerçevesinde tahsilinin sağlanabilmesi.

Firmaların faaliyetlerinin yakından takip edilerek yapılandırma sürecinde tahsilatta olası aksamaların yaşanması hâlinde ise kredinin tasfiyesi dâhil gerekli aksiyonların alınması.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, yanıt için buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ŞÜKRÜ TAŞCI - Efendim, 301 müşteri numaralı grupta 2 firmamızı takip ediyoruz. 369 müşteri numarasıyla başlayan müşterimiz 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 32'nci maddesiyle düzenlenen finansal yeniden yapılandırma kapsamında 7 finansal kurumla birlikte bankamıza finansal yeniden yapılandırma için 14 Ocak 2022 tarihinde başvuru yapmıştır. Konunun uluslararası bir bağımsız denetim firmasının incelemesi sonucunda, ödenebilirliği anlaşılmaması üzerine altı yıl vadeli olarak firmanın kredileri yapılandırılmıştır. FYY sözleşmesini 2023 yılında imzalamıştık. O günden bugüne, ödeme planında belirtildiği şekilde taksitlerimizi düzenli olarak tahsil etmekteyiz.

Grubun diğer firması olan 645 numaralı firmamızda da yine aynı şekilde, Bankacılık Kanunu'nun geçici 32'nci maddesi kapsamında, bu defa 6 finansal kurumla birlikte finansal yeniden yapılandırma sözleşmesi imzaladık. Bunu da 2023 yılında tamamlamıştık. O tarihte, bankamız payına 1 milyar 560 milyon liralık tahsilat yaptık enerji satışlarından kaynaklı. Firma ödemelerini altı ayda bir düzenli olarak yapıyor. Her ay sonunda takip eden taksite ilişkin bankanın garame payı oranında yapılan fonlamayla her bir banka nezdinde bloke hesaplarda bir sonraki taksit parasını biriktirmeye alıyoruz. Söz konusu krediler bankamızca yakından takip ediliyor. An itibarıyla kredilerinde herhangi bir gecikme bulunmamakta. Tahsil edilmesine yönelik gerekli aksiyonları alıyoruz efendim.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Başkanım, şöyle söyleyeyim, müsaadenizle...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Tabii ki, buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Bu, aslında, Konya'nın ticari hayatında çok etkin olan bir kooperatif, çok büyük, şeker alım satımıyla uğraşan bir şirket, büyük bir şirket, yaklaşık 50 bin tane üyesi olan bir şirket. Gıda tarafında hiçbir sorun yok, gıda tarafı çok iyi gidiyor. Belli dönem sorunları vardı ama yapılandırıldı, şu anda iyileşiyor. Enerji tarafında 2 firması vardı, bir tanesi çözüldü, bir tanesi biraz aksak gidiyor ama dediğim gibi, bu, Konya'da hakikaten çok nitelikli ve çok kişiye dokunan bir şirket. Biz kendilerine yardımcı oluyoruz, destek oluyoruz ama paramızın tahsilatı noktasında bir sıkıntı yok. Sadece biraz daha zamana yayarak tahsil etmiş olacağız.

Arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki.

Teşekkür ederim.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz varsa ben söz vereceğim. Yok.

Sayıştayın görüşünü alalım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sayın Başkanım, 2021 ve 2022 yıllarına ait bulgu konusu şirketin mali durumu 2023, 2024 ve 2025 yıllarında iyileşmiştir. Anlaşıldığı kadarıyla taksitleri düzenli olarak ödenmektedir. Zaten sözleşme imzalanmıştır, borçlar bir ödeme planına bağlanmıştır. Bu yüzden, bulgunun Komisyonun gündeminden çıkarılması uygun olur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, Sayıştayın da görüşünü aldık.

Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
2021 yılının 2 no.lu önerisi ile 2022 yılının 2 no.lu önerisi aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alıyorum.
Şimdi, daha güncel olan 2022 yılının 2 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 2:

Serik Antalya Şubesi müşterisi bir firmadan alacakların tasfiyesinin tamamlanamaması ve firmadan olan alacaklar karşılığında edinilen otel niteliğindeki gayrimenkulün işgal altında olması hususunda.

Serik Antalya Şubesi müşterisi 63067 numaralı firmaya açılan krediyle ilgili olarak, kredi borçları nedeniyle bankanın mülkiyetine geçen gayrimenkul üzerinde bulunan oteli işleten hisselerinin el değiştirmesi sürecinde firmanın yeni sahipleriyle muhatap olunması, yeni sahipleri adına alınan taahhütnamede yetkisiz bir kişinin muhatap alınması, taahhütnamede istenen süre olan 10/11/2020 tarihine kadar herhangi bir işlem yapılmaksızın ve herhangi bir teminat alınmaksızın yeni sahiplerinin oteli kullanmalarına izin verilmesi, ikinci ihtarnamenin 11/11/2020 tarihinde çekilmesi sürecinde yapılan tasarrufların soruşturulması ve söz konusu otelin tahliyesinin sağlanması. 31/12/2022 itibarıyla 46 milyon 54 bin 576 Türk lirasına ulaşan kredi borcu ile gayrimenkul için banka tarafından yapılan giderler ve ecrimisil bedelinin tahsilat ve tasfiyesi için gerekli girişimlerin sürdürülmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, yanıt için buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ŞÜKRÜ TAŞCI - Efendim, firmayla bankamızın kredi ilişkisi ilk defa 2015 yılında bir otel projesinin finansmanı için kullanılan yatırım kredisiyle başlamıştır. Zaten kullanılan tek kredi de budur. Firmanın borçlarını ödenmesinde zorlanmaya başlaması üzerine 2018 yılında otel 87 milyon 450 bin TL bedel üzerinden vefa hakkıyla bankamız tarafından bankamız üzerine devralınmıştır ve yapılandırma protokolü imzalanmıştır firmayla. Firmanın yapılandırma protokolü çerçevesinde taksitlerini düzenli ödeyememesi üzerine vefa protokolü ve yapılandırma protokolü fesholmuş, kredi borcu 2020 yılında 51 milyon TL bedel üzerinden takip hesaplarına aktarılmıştır. An itibarıyla da takip hesaplarını izlemeye devam etmekteyiz ve bu işlem sonucunda da firmanın oteli geri alım hakkı son bulmuş ve otel tapusu bankamız üzerine kesin geçmiş durumdadır. Güncelde takip bakiyemiz 21 milyon lira civarındadır anapara olarak, temerrüt faiziyle birlikte de 80 milyon civarında bir alacağımız bulunmaktadır. Buna mukabil, 2024 yıl sonu itibarıyla otelin ekspertiz değeri yaklaşık 700 milyon lira civarındadır yani alacağımızın çok üzerinde bir teminat değerine sahiptir. Bu süreçte firmadan takibe intikal 3,6 milyon TL ve 1,2 milyon euro tahsilat yapılmıştır. Takibe intikal ettikten sonra da yapılan tahsilat tutarımız 32,7 milyon TL'dir. Firmayla muhtelif hukuki ihtilaflar yaşanmaktadır. Bu yaşanan hukuki ihtilaflarla ilgili de tüm hukuki süreç bankamızca yakinen takip edilmektedir. Tahsil ve tasfiyesi konusunda da etkin çalışmalarımız devam etmektedir efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, teşekkür ederim.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

OSMAN ZABUN (Isparta) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Tabii ki.

OSMAN ZABUN (Isparta) - Şimdi, orada, Sayın Genel Müdürüm, bir durumun açıklığa kavuşması için.

Bu taşınmazı satın aldıktan sonra, alacağa mahsuben satın aldıktan sonra, kalan bakiye mi alacak tutarınız, yoksa önceki bakiye mi?

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Bugün uygulanacak olan...

OSMAN ZABUN (Isparta) - Ama taşınmazın, otelin mülkiyeti size geçmiş anladığım kadarıyla vefa hakkından dolayı. Ondan sonraki kalan bakiye mi?

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Güzel, aslında çok iyi bir ayrıntı yakaladınız. O vefa hakkından borç mahsup edildikten sonra...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Mikrofonu açıyorum Sayın Genel Müdürüm, bir saniye...

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - 88,5 milyon TL faiz alacağımızdan alacağımız para kaldı.

OSMAN ZABUN (Isparta) - Mahsuptan sonra?

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Evet.

OSMAN ZABUN (Isparta) - Yani taşınmazı aldınız, geri kalan?

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Taşınmazı aldık, buna rağmen ana parası 21 milyon, faiziyle beraber 88 milyon TL alacağımız var.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Ekspertiz değeri kaç demiştiniz?

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ŞÜKRÜ TAŞCI - Efendim, tam rakamı söyleyeyim, 697 milyon 500 bin liradır.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Ama Başkanım, şöyle bakmak lazım: O borçtan düştüğü için artık gitti, artık bizim o otel. Şimdi orada biz ciddi sorunlar yaşadık, gerçekten işgal edilmiş durumdaydı ve gerçekten çıkmıyorlardı. Biz burada polisiye kuvvetler dâhil olmak üzere mahkeme kararıyla çok uğraştık ve eninde sonunda bir şekilde herkesi çıkarttık. Şu anda otel kullanılamaz durumda, kimse de şu anda içinde yok, çalışmıyor, ruhsatı iptal oldu, onların kullanımı açısından ruhsat iptal oldu. Biz de bugün itibarıyla oteli satışa çıkarmış durumdayız. Bu Sandıklı'da "Çamtur" diye bir otel. Bugün itibarıyla da satıyoruz yani inşallah, yakın zamanda da satarız. Otel, faal ve ekonomiye kazandırılmış olur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, teşekkür ederim.

Sayıştayın önerisiyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sayın Başkanım, otel banka mülkiyetine geçmiştir fakat mahkeme safahatı devam etmektedir. Bu yüzden maddenin, bulgunun Komisyon gündeminde kalması ve izlenmesini öneriyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 2021 yılının 3 no.lu genel önerisini okutuyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 3:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ŞÜKRÜ TAŞCI - Raporda yer alan diğer bulgu ve öneriler de yerine getirilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Sayın Tahtasız, buyurun.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Ben geneli üzerine değil...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Geneli üzerinde mi konuşacaksınız? O zaman geneli üzerinde söz verelim size.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Bulgu ve öneriler üzerine konuşacağım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Tamam, konuşurken maddeyi de söylerseniz.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Bulgu 7.2.3.6'nın üzerine...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Şimdi, geneli üzerine söz vereceğim o zaman.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Genel değil.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Bulgu üzerine mi konuşmak istiyorsunuz?

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Evet.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Buyurun Sayın Tahtasız.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, Sayın Genel Müdür, kıymetli hazırun; herkesi saygıyla selamlıyorum.

İki gün önce 2022 yılında şehit Olan Çorumlu şehit Üsteğmen Nuri Melih Bozkurt'un naaşının aranması sırasında Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde mağarada arama çalışmaları yapan askerlerimiz ne yazık ki metan gazından şehit oldu. Bu askerlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır diliyorum ve yaralı askerlerimize de acil şifalar diliyorum. Yani 21'inci yüzyılda böyle bir ölümü hiçbir kimse hak etmedi. Bu yaşanan acı olayın tüm yönleriyle araştırılması ve soruşturulması gerekmektedir. Bir de her kim ki bu ülkenin kaynaklarını birine peşkeş çekiyor ve her kimse yolsuzluk yapıyor, her kimse vatan için şehit düşen askerlerimizin ve tüyü bitmemiş yetimin hakkını yiyorsa haram zıkkım olsun diyorum. Tekrardan şehitlerimize Allah'tan rahmet, acılı ailelerine sabır ve yaralı askerlerimize acil şifalar diliyorum.

Bulgu 2021 7.2.3.6'da, biri Demirören grubu olmak üzere iki firmaya kullandırılan kredilerden ve alacaklarınızın tahsilatını zor yaptığınızdan bahsediyorsunuz. Banka yönetimi olarak bulguya verdiğiniz cevapta özetle "Hiçbir sorun yok, krediyi yapılandırdık ve taksitler zamanında ödeniyor." demişsiniz ancak 2023 Sayıştay raporunda bazı aksaklıklara ve özellikle Demirören grubuna yönelik kayırmacılık olduğuna dikkat çekiliyor. Bakın ne diyor, Sayıştay diyor, bunu ben demiyorum - yanılmıyorsam- "Müşteri numarası Demirören grubuna ait 85 ile başlayan 88 ile biten müşteri numaralı firmayla ilgili olarak kredi kullandırım ve yapılandırma koşullarında öngörülen üç yıl içerisinde firmanın grup firmalarının sermaye yapısının 150 milyon ABD doları nakdi sermayeyle güçlendirilmesi, bu sermaye şartının gerçekleştirilmemesi durumunda banka yönetim kurulunun uygun göreceği gerçek, tüzel kişi, kişilerin yine banka yönetim kurulunun uygun göreceği oranda firmaya veya iştiraklerine ortak edebileceği konusu firmayla yapılan sözleşmeye eklenmiş olmasına ve bu süre dolmuş olmasına rağmen banka tarafından herhangi bir girişimde bulunulmamış. Kullandırım ve yapılandırma koşullarına uyulmadığı 85 ile başlayan 88 ile biten numaralı firmaya kullandırılan kredilerin kullandırım tarihinin üzerinden bir buçuk yıl geçmesinden yapılandırılmasına ilişkin karar alınarak yüzde 6,5 olan kredi faizinin yüzde 6'ya düşürülmesi suretiyle 1/11/2019 tarihinde yapılandırıldığı, hiçbir tahsilat sağlanmaması üzerine sadece on dört ay sonra tekrar yapılandırılmasına ilişkin karar alınarak yüzde 6 olan kredi faizinin yüzde 4'e düşürülmesi suretiyle 21/4/2022 tarihinde yeniden yapılandırıldığı ve bu süreçte teminatların nakde çevrilmesi dışında tahsilat sağlanmadığı görülüyor." Bu uygulamayı çiftçimize, küçük esnafımıza, normal vatandaşımıza yapıyor musunuz, yoksa böyle hatırlı, yukarıdan talimatla bu kişilere bir imtiyaz mı sağlıyorsunuz? Gariban işçimiz, çiftçimiz, esnafımız kredi kartını ya da bir faizini ödemediği zaman üç ay sonra maalesef icraya veriyorsunuz. "İki firmaya kullandırılan kredinin banka bilançosunda önemli bir yer tuttuğu 31/12/2023 tarihi itibarıyla bankanın toplam 22 milyar TL tutarındaki takipteki alacaklarının kredilerinin yüzde 37'sine tekabül ettiği, risk teminat dengesinin banka aleyhinde olduğu görülmüştür." diyor. Kim diyor? Sayıştay diyor.

Siz şimdi verdiğiniz cevapta her şey güllük gülistanlık gibi bir tablo çizmişsiniz ama Sayıştay sadece bu iki firmadaki alacaklarımızın bankanın toplam alacakları içerisinde yüzde 37'sine tekabül ettiği vurgusu yapıyor, "teminatsız eksik" diye de ısrarla sizi uyarıyor. Öte yandan, en başta 864 milyon 900 bin doları tüpçüye değil çiftçiye vermiş olsaydınız borcunu namusu gibi gören Türk çiftçisi size bu duruma düşürmezdi. Asıl işi ve kuruluş amacı çiftçiye desteklemek olan Ziraat Bankası ne yazık ki sermayeyi destekler durumda. En tepeden verilen talimatlarla hesapsız kitapsız ve teminatsız olarak 864 milyon 900 bin dolar ve 451 milyon 401 TL, bugünkü değerle yaklaşık 35 milyar TL yani eski parayla 35 katrilyon lirayı bir çırpıda verdiniz, şimdi de o krediyi tahsil etmek için tabiri caizse kırk takla atıyorsunuz. Örneğin, Demirören grubunun çektiği milyarlık kredi için krediyi kullanım tarihinden bir buçuk yıl bile geçmeden yapılandırma yapmışsınız ve faizi yüzde 6,5'tan yüzde 6'ya düşürmüşsünüz. Buna rağmen ödeyemeyince tekrar yapılandırmışsınız ve yüzde 4'e düşürmüşsünüz yani sadece Demirören grubuna yaptığınız yüzde 2,5'luk faiz indirimiyle bile milyonları hatta milyarları bu grubun cebine, maalesef, vatandaşın parasını aktarmışsınız.

Merak ediyorum, aynı iltiması çiftçimize, işçimize, memurumuza, emeklimize gösteriyor musunuz? Demirören grubuna yaptığınız faiz indirimlerinin yasal bir dayanağı var mıdır yoksa talimatla mı faiz indirimi yapıyorsunuz? Demirören grubunun günümüz itibarıyla bankanıza olan güncel borcu ne kadardır? Günümüz itibarıyla kredi kullandırım karşılığı bu gruptan aldığınız teminatların toplam güncel ekspertiz değeri nedir? Teminat olarak kucağınızda bulduğunuz ve almak zorunda kaldığınız Kemer Country projesi mahkemece iptal edilmiş. Bu evlerle ilgili son durum nedir? Kemer Country evleri için altı yıllık vefa hakkı tanıdığınız, o süre bitti mi? Bu süreçte Demirören grubundan teminat olarak aldığınız Kemer Country evlerinden hiç satış

yaptınız mı? Yaptıysanız kaç adet yaptınız ve kaç liraya sattınız, ne kadar gelir elde ettiniz? Kemer Country evleriyle ilgili Ziraat Bankasına açılan dava var mıdır, varsa bu davaların son durumu nedir? Demirören grubunun Hürriyet gazetesini satın aldığı 2018 yılında gruba 864 milyon 900 bin dolar, 451 milyon 400 bin TL kredi vermiştiniz. 2018 yılından günümüze kadar çiftçiye verdiğiniz toplam kredi tutarı ve bu kredilerin geri dönüş oranı nedir? Sayıştayın 2023 yılı raporuna baktığımda içlerinde Demirören grubunun da olduğu toplam 21 firmanın Ziraat Bankasına tabiri yerindeyse 64 milyar 127 milyon 883 bin 195 TL taktığını ve yıllardır bu parayı tahsil edemediğinizi görüyoruz. Eski parayla 2023 yılı itibarıyla 21 firmadan 65 katrilyon alacağınız var. Bu firmalar kim? Günümüz itibarıyla bu 21 firmadan alacaklarınızın toplam tutarı ne kadar?

Yüklü miktarda çektiğiniz kredilerden bahsetmişken internette izlediğim bir videodan bahsetmek istiyorum. İş insanı, eski siyasetçi Sayın Besim Tibuk bir röportajında Ziraat Bankasıyla ilgili bir kredi hikâyesi anlatıyor. Ziraat Bankasının kendi şirketine kredi vermek için temasa geçtiğini, en sonunda kredinin onaylanmadığını anlatıyor ve kredinin onaylanmama hikâyesini de şöyle söylüyor: "Meğer 30 milyon doların üzerindeki kredilere Sayın Recep Tayyip Erdoğan onay veriyormuş." Böyle bir açıklama yapıyor.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Tahtasız... Sayın Tahtasız...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Bu benim açıklamam değil. Besim Tibuk'un anlattıkları hakkında siz ne diyorsunuz?

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Yalan yanlış şeyler konuşuyorsun.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Ziraat ve diğer kamu bankaları 30 milyon dolar üzerindeki kredileri gerçekten saraydan izin alarak mı kullanıyor? Arkadaşlar, ben demiyorum ya, eski siyasetçi Besim Tibuk diyor.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Deme o zaman, bilmediğin şeyleri konuşma buradan, kendin görmediğin şeyleri buradan konuşma!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Genel Müdür burada, Genel Müdür yalanlar.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Yalan söylüyorsun!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Yalan yapmıyoruz, yalanı siz söylüyorsunuz!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Hayatınız yalan sizin ya!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - 17-25 Aralığı da biliyor bu memleket.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Sürekli yalan üzerinden konuşma, yeter artık!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Ben Genel Müdüre söylüyorum, Genel Müdür cevap verir.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Genel Müdür ne cevap verecek senin saçma sapan sorularına! Edepli dil kullan!

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Tahtasız, gazete kupürlerinden, sosyal medyada yayınlanan konuşmalardan hareketle burada değerlendirme ve konuşma yapamazsınız!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Başkanım, ben Genel Müdüre soruyorum; soru soruyorum, soru soruyorum!

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Bakın, bankacılık güven müessesesi, güven müessesesi. Burada gururumuz olan bir bankanın...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Arkadaş, yalanlar. Besim Tibuk diyorum, yalanlarsa Genel Müdür burada. Demirören grubunun kullandığı kredide saraydan bir talimat aldınız mı?

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Tahtasız olarak konuş, Besim Tibuk adına konuşma, sen Tahtasız olarak konuş!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Arkadaşlar, ben milletin hakkını aramak için soru soruyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Tahtasız, son dönemde temiz dil kullanmıyorsunuz, sizi temiz dil kullanmaya davet ediyorum.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Başkanım, ben...

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Sürekli yalan konuşuyorsun!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Ben yalan konuşmuyorum!

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Bakın, temiz dil kullanmaya davet ediyorum sizi. Bakın, son dönemde sizin önünüze konulan metinleri okuyarak burada kurumları rencide eden bir üslup kullanıyorsunuz.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Başkanım, biz araştırdıklarımızı söylüyoruz.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Neyi araştırıyorsunuz!

ALİ KIRATLI (Mersin) - Araştırma değil bu ya, olur mu öyle şey!

İSMAİL OK (Balıkesir) - O zaman Sayıştaya burada soralım, Sayıştay cevap versin.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Tamam sorarız, arkadaş cevaplar; tamam, cevaplasın.

Şimdi, ikinci bulguya geçiyorum.

ALİ KIRATLI (Mersin) - Sayın Tahtasız, bir şey soracağım.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Kardeşim, böyle bir usul yok.

ALİ KIRATLI (Mersin) - O baklava kutularına sığan 110 bin euro acaba jammer çantasına ne kadar sığar, ben bunu hesaplayamadım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sana bir cevap veriyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Tahtasız, lütfen...

Sayın Tahtasız, devam edin.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Tamam, ben sana bir cevap veriyorum.

17-25 Aralıkta oğlunu arayıp parayı sıfırlayamayanlar, onun yanına kızını gönderenler, Ankara'yı parsel parsel satanlar, ayakkabı kutularının hesabını veremeyenler...

ALİ KIRATLI (Mersin) - Onların hepsinin hikâye olduğunu bilişim teknolojileri açıkladı zaten.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Bir cevap daha vereyim...

ALİ KIRATLI (Mersin) - Bir şey soruyorum ya, benim söylediğim çok teknik bir şey. Baklava kutularına sığan paranın jammer çantasına ne kadar sığar?

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Ben size baştan söyledim; bu milletin kim hakkını yiyorsa, kim parasını çalıyorsa, kim birilerine paraları peşkeş çekiyorsa Allah belasını versin.

ALİ KIRATLI (Mersin) - Âmin.

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Âmin.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Arkadaşlar, arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Hırsızları sürekli koruyorsunuz, hayatınız hırsız korumakla geçecek böyle giderse sizin!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Hırsız aynaya bakarak konuşmuş! Hırsız aynaya bakarak konuşur, hırsız kendinden bilir!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Terbiyeli ol!

Sen konuşuyorsun aynaya bakarak, sürekli hırsızları savunuyorsun, burada konuşuyorsun!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Biz hırsız savunmayız!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Başkan seni sürekli uyarıyor "Lütfen edepli konuş." diye; yeter artık ya!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Ben edebi bilirim, edebi bilmeyen sensin, terbiyesizlik yapmadan sakın bekleyin.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Bak, temiz dil kullan.

Sayın Tahtasız, lütfen, devam edin.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Ağzını topla, ağzını!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Ya, fazla uzatma ya!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - "Terbiyesizlik yapma." diye konuşamazsın sen!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Terbiyesizi herkes bilir bu memlekette!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Sensin terbiyesiz o zaman!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Memlekette herkes bilir!

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Tamam, lütfen karşılıklı konuşmayalım.

Devam edin Sayın Tahtasız, devam edin ama temiz dil kullanmaya davet ediyorum.

Sayın Tahtasız, temiz dil kullanmaya davet ediyorum, önünüze konulan metni...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Önüme konulan değil, araştırdığımız metin.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Lütfen devam edin.

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkanım "önünüze konulan metin" dersiniz Grup Başkan Vekillerinizi bir izleyin derim ben de size.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Lütfen devam edin, devam edin.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - 2021 bulgu 7.2.3.8; bulguda bahsedildiği üzere mevzuata göre elimizdeki gayrimenkulleri üç yıl içerisinde elden çıkarmanız gerekiyor. Şu anki durumunuzu öğrenmek adına bazı sorularımız olacak. 2021 yılı itibarıyla elinizdeki gayrimenkul sayısı 368 olarak belirtilmiş, günümüz itibarıyla bankanızın elinde bulunan gayrimenkul, araç, traktör ve tarla sayısı kaçtır? Bu sayıların ayrı ayrı güncel değerleri ne kadardır? Yıl yıl belirtmek kaydıyla 2020 yılından günümüze bankanızın ipotek karşılığı el koyduğu gayrimenkul, araç, traktör ve tarla sayısı kaçtır? Son beş yılda borcunu ödeyemediği için el koyduğunuz, haciz yoluyla satışa çıkardığınız traktör ve tarla sayısı kaçtır? Bu satışlardan elde ettiğiniz gelir ne kadardır? Günümüz itibarıyla bankanızdan kredi kullanan ÇKS'ye kayıtlı çiftçi sayısı ne kadardır? Yine, kredi kullanan çiftçilerinin günümüz itibarıyla bankanıza olan toplam borçları ne kadardır? Tarımsal kredi kullananların sayısının 940 binin üzerinde olduğunu söylediniz. Bu 940 bin kişinin kullandığı toplam tarımsal kredi miktarı nedir? Bu tarımsal kredilerin yüzde kaçını veya ne kadarını ödenmemiş ve takibe düşmüştür? Yine, son üç yılda bankanızdan kullandığı tarımsal kredileri ödeyemediği için takibe düşen çiftçi sayımız ne kadar? Günümüz itibarıyla tarımsal kredi kullanımında takipteki kredilerinizden toplam alacağınız ne kadardır? Çiftçilerin çektiği kredilerin geri ödeme oranı yüzde kaçtır? Günümüz itibarıyla Ziraat Bankasının elinde kaç adet tarla var? Bu tarlaların toplam büyüklüğü ne kadardır?

Herkese teşekkürler.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Sayın Akbulut, buyurun.

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkanım, çok saygıdeğer milletvekilleri, saygıdeğer bürokratlar; ben de öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben Ziraat Bankasının alt komisyonunda da görev yapmıştım. Öncelikle, Kıymetli Genel Müdürüme, genel müdür yardımcılara çok teşekkür ediyorum. Niye teşekkür ediyorum? Çünkü gerçekten de bankacılığın içerisinde yetişmiş, gelmiş ve bütün sorulara hâkim bir Genel Müdürü o alt komisyonda görmüştüm. Ne sorduysak hiçbir şekilde "Yazılı cevap verelim." demedi ve anında orada cevapladı. Alt komisyonun notlarını istedim hatta arkadaşlardan, bütün sorulara cevap verdi. Tabii, Komisyonumuzun misyonu gereği sorularımızı soruyoruz, hem Komisyonumuzun bilgilendirilmesini istiyoruz hem alt komisyonda olmayan arkadaşlarımızın, milletvekillerimizin bilgilendirilmesini istiyoruz hem de az önce kıymetli Çorum Milletvekilimizin söylediği gibi kamuoyunda bazılarınca yanlış bilinen, Mehmet Beyce doğru bilinen bir bilgi karmaşası varsa bunların da aydınlatılması açısından doğru olacağını düşünüyoruz. Bu anlamda kimsenin şahsi algılamamasını rica ediyorum.

Ben de bulgular üzerine 4 tane bulguyla alakalı bir soru yönelteceğim, bunu alt komisyonda da sormuştum. Kıymetli Genel Müdürümüzün cevaplarını tüm Komisyonumuzun da tekrar dinlemesini istirham edeceğim. Bulgu 7.2.2.4, banka tarafından bir firmaya kullandırılan kredilerin geri ödemelerinde sorunlar yaşanmasıyla alakalı bir bulgu. Bu 139'la başlayan, 95'le biten müşteri numaralı firmadan bankanın toplam alacağı 104 milyon TL'ye ulaşıyor, bu para tahsil edilemiyor. Firma, kredi geri verilmeden bir hafta önce finansal analiz riski...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Akbulut, bu mevcut üst Komisyona gelen diğer bulgu ve önerilerin içerisinde bu bahsettiğiniz bulgu yok. Alt komisyondaki bulgudan bahsediyorsunuz.

İZZET AKBULUT (Burdur) - Siz zaten diğer bulguları sormadınız mı Başkanım?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Diğerlerini sorduk ama bugün burada konuşacağımız raporun içerisinde bulunan bulgu da yok.

İZZET AKBULUT (Burdur) - Alt komisyondan üst komisyona çıkmaması benim burada konuşmama engel mi oluyor Başkanım?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Ama usul olarak böyle yani, yöntem bu Sayın Akbulut, geneli üzerinde ifade edebilirsiniz ama "bulgu" derken mevcut raporun içerisinde buraya gelen bulguları konuşursak usul olarak doğru yapmış oluruz. Geneli üzerinde konuşun isterseniz.

İZZET AKBULUT (Burdur) - Ben genelde söyleyeyim o zaman bunları, şu anda bunu söylemeyeyim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, peki.

Yine söz vereceğiz, geneli üzerinde de söz vereceğiz Sayın Akbulut.

İZZET AKBULUT (Burdur) - Allah razı olsun, sağ olun, eksik olmayın.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Rica ediyorum, rica ediyorum.

Böylelikle 2021 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi 2022 yılı önerilerinin görüşülmesine başlıyoruz.

Kurumun 2022 yılına ait 1 ve 2 no.lu önerilerini görüşmüştük.

Bu nedenle 2022 yılının 3 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 3:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ŞÜKRÜ TAŞCI - Raporda yer alan diğer bulgu ve öneriler de yerine getirilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize ben söz vereceğim.

Sayın Karakaya, buyurun.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) - Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Efendim, Ziraat Bankamızın Yönetim Kurulu Başkanı, Yönetim Kurulu üyeleri, Genel Müdürü ve üst düzey yöneticileri, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, Değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Ziraat Bankasının alt komisyonunda da yer aldım. Yıllardır da Ziraat Bankasını yakından takip ediyorum, on-on beş, belki daha uzun bir süre, hatta daha öteye gidebiliriz, akademisyen olarak da Ziraat Bankasının şube müdürlerinin eğitiminde Bankalar Birliği üzerinden ya da daha önce yapılan yapılandırılmalarda da yer aldım. Bankalarda on iki yıl yüksek lisans dersi, risk yönetimi dersi veren birisi olarak da özellikle kamu bankalarının durumlarını yakından takip ediyoruz buradaki görevimiz gereğiyle de.

Öncelikle ben şunu söyleyeyim ki Ziraat Bankasının finansal durumu ve faaliyet durumu itibarıyla değerlendirilmesinde sağlıklı bir yapıda olduğunu biraz önce Sayın Genel Müdürün verdiği makro birtakım veriler de bunu gösteriyor. Yapı itibarıyla baktığımızda, özellikle pasif tarafın fonlamasının bankalarda aradığımız, beklediğimiz şekliyle ağırlıklı olarak mevduata dayanması önemli bir yapı. İşin diğer tarafına, kullanım tarafına geldiğimizde aktif tarafında da bu fonların ağırlıklı olarak olması gerektiği gibi kredilere yönlendirildiği, kanalize edildiği de yine beklediğimiz bir durumdur, sağlıklı bir yapıdır. Yani makro açıdan diğer verilerden de belki bahsedebiliriz, çok uzatmak istemiyorum.

Sermaye yeterlilik rasyosu itibarıyla baktığımızda, kredi özeline girdiğimizde, kredilerin takip oranlarına baktığımızda, sektör ortalamalarıyla mukayese edildiğinde gerçekten sağlıklı bir yapı görüyoruz. Elbette bireysel olarak verilen, kullanılan kredilerin geri dönüşüyle ilgili zaman zaman sorunlar yaşanıyor, ben bunu hep ifade etmeye çalışıyorum. Bunca devasa yani ekonominin de ticaretin de ve finansal sistemimizin de amiral gemisi konumunda olan bir kurumun onca faaliyetleri, aktiviteleri içerisinde zaman zaman hatalı işlemler olabilir, hileye de giden işlemler olabilir. Dolayısıyla burada bizim bakmamız gereken, mevzuatlar çerçevesinde bunlarla ilgili gerekli önlemler, tedbirler alınmış mıdır, buna rağmen gerçekleşen bu tür beklenmedik ya da istenmedik durumların sonrasında yapılması gerekenler yapılmış mıdır; bizim açımızdan en önemli husus bu. Tabii ki kimseyi ortada bir şey yokken suçlayacak da değiliz, yanlış da yapılmış olabilir ve önemli olan, bunların burada gereğinin yapılmasıyla ilgili işlemleri sormak bizim önemli bir şeyimiz.

Kusura bakmasın bazı arkadaşlarımız ama ben defaten bunu söylüyorum: Özellikle büyük kurumlarımızda, birçoğu halka açık şirketlerimiz, KİT'lerimiz var. Ziraat Bankası bu anlamda bir itibar kurumu diğer bankalar gibi elbette. Buralarla ilgili aslı astarı olmayan birtakım iddiaların buralarda kullanılıp daha sonra bunun da sosyal medya platformlarında, basın, medya üzerinde kullanılması bu kurumlarımıza olan güveni, itibarı sarsar ki bu, yasal olarak da bir suçtur aslında. Yani bizler milletvekilleri olarak, milletin temsilcileri olarak kamu kaynaklarının kullanılmasının denetiminde görevliyiz, bu bizim gerçekten vebalimizdir. Bu noktada hiç kimsenin böyle bir denetimi ne engellemesi mümkündür ne önüne geçmesi mümkündür. Ayrıca, buranın dışında da birçok platformlar var, oralarda da biz bu haklarımızı milletvekili olarak elbette kullanabiliriz, kullanıyoruz da. Ama dediğim gibi, KİT Komisyonu teknik bir komisyondur değerli arkadaşlar. Dolayısıyla teknik komisyona da genellikle siyasi partiler bu konulardan anlayan teknik elemanlarını gönderirler ki bu KİT'lerin denetiminde, diğer alanların denetiminde Anayasa'nın da bir ayrıcalığıyla

belirlenmiş bir yapısı var. Sayıştayın getirdiği raporlar burada ibra ediliyor. Dolayısıyla aslı astarı olmayacak... Yani herkes dilediği gibi her platformda konuşabilir, deli saçması da olabilir, onları yani ciddiye alıp buraya getirmek bence çok doğru bir yaklaşım değil. Bunu eleştirme maksatlı söylemiyorum yani biz burada bir fayda elde etmenin derindeyiz; kamu kaynaklarının etkin, verimli kullanılmasıyla ilgili bir çaba içerisindeyiz ama bunu yaparken de tersi etkiler yapacak eylem, söylemden kaçınmamız lazım. Elbette böyle bir şey kafamıza takılabilir, sorabiliriz; burada Sayıştayımızın mensupları var, arada da sorabiliriz "Ya, böyle bir şey olabilir mi, böyle bir iddia?", Genel Müdüre de sorabiliriz, dolayısıyla yani bir merakımız var, yazılı olarak da sorabiliriz yani deriz ki "Bununla ilgili nedir durum?" diye. Yani ben, tabii, bu noktada böyle bir şeyin olması mümkün olabilir mi yani Sayın Cumhurbaşkanını bu ülkenin Cumhurbaşkanıdır. Elbette, sonuç itibarıyla bakıldığında Sayın Cumhurbaşkanının birçok konunun altında imzası vardır ama "Bir banka kredilerinin oradan onaylanıyor." denmesi, bunu diyenin başka bir sıkıntısının olmasıyla alakalıdır ya da şu vardır, bu bir realitedir, hepimiz de bu tür taleplerle bazen karşılaşyoruz, banka reddetmiştir, dolayısıyla kendisi bir şeyler aramıştır, bir şeyler yapmaya çalışmıştır ve sonuç alamayınca da böyle bir şeyi söylemiş olabilir. Bakın, ben de yorum yapıyorum, doğru olmayan bir şeyleri söylüyorum. Onun için, ben, hakikaten risk yönetimi açısından da bakıldığında... Ziraat Bankasını hep eleştirdiğim bir konu var yani tutarlılık açısından bu sefer de tekrar edeceğim. Gerçi Sayın Genel Müdür, öyle çok fazla o kısmıyla övünmedi, övülecek tarafları çoktu. İşte, efendim "Tarım kredilerinde biz lideriz." sübvansiyonlu krediler... E, tabii ki yani Ziraat Bankası üzerinden kullanıldığı için tarımsal krediler doğal olarak birinci olacak. Hangi bankaya verilerse o banka tarımsal kredilerde birinci olacak. Dolayısıyla, bu noktada sübvansiyonlu kredilerin dışındakileri belki diğerleriyle mukayese etmek işin en doğru "benchmarking" açısından da bakıldığında daha mantıklı, doğru olacaktır diye düşünüyorum. Dolayısıyla, bazı notlarım vardı, onlara hızlı bir şekilde bakıyorum ama genel olarak söyleyeceğim -zaman sıkıntısı da olduğundan dolayı- bu kadar. Tabii, buradaki mesele sıfır icraat, sıfır hatadır. Ne kadar çok icraatta bulunursanız hata da olacaktır. Dolayısıyla, önemli olan, bunların da yine mevzuat ve hukuk içerisinde denetimlerinin, gerekli işlemlerin yapılmasıdır.

Ben, emeği geçen herkese tekrar teşekkür ediyorum. Bankamız açısından, ülkemiz açısından faydalı, daha aktif, kârlı işlemler yapılması ama aslolan da -Başkanım bunu ekleyeceğim- buradaki sadece finansal yapı değil. Yani bu bankanın bizim genel ekonomi içerisindeki, mali sistem içerisindeki mali tablolara yansımayan, parayla ölçülemeyen iş ve işlemleri dolayısıyla oluşturulmuş olan, belki adına "entelektüel sermaye" diyebileceğimiz görünürde burada bilançoda olmayan ama gerçekten ciddi bir şekilde bu ülkenin kalkınmasına, ekonomisine, ticaretine, mali yapısına verilen destekler vardır. En basit bir şeyini söyleyeyim: Yıllardır bankacılıkta, mali sistemde bir okul olmuştur, ciddi bir insan kaynağı yetiştirilmesine katkısı olmuştur, olmaya da devam ediyor. Bunun da dışında birçok şeyler var.

Ben tekrar teşekkür ediyorum, hayırlı olsun diyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Karakaya.

Sayın Kıratlı, buyurun.

ALİ KIRATLI (Mersin) - Sayın Başkanım, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, milletvekilleri, aynı zamanda Kıymetli Genel Müdürüm, Ziraat Bankamızın kıymetli çalışanları, kıymetli personeli, Sayın Bakan Yardımcım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'nin, ülkemizin en köklü bankalarından bir tanesi Ziraat Bankası, yüz altmış yılı aşan bir geçmişiyle ülkemizin tarım sektörüne, aynı zamanda üreticilerimize, esnafımıza, sanayicimize destek sağlayarak aslında Ziraat Bankası stratejik bir görev icra ediyor ama aynı zamanda spora da destek veriyor. Öncelikle şampiyonluğunuzu tekrar tebrik ediyorum, kutluyorum. Ziraat Bankamız sadece esasında bir banka değil, üretimin, istihdamın, ekonomik kalkınmanın teminatlarından da biri aynı zamanda. Üreticilerimizin finansmana erişiminde sağladığı kolaylık, yine düşük faizli tarımsal kredileri ve çiftçimizin yanında duran uygulamalarıyla da Anadolu'nun, ülkemizin hatta dünyanın dört bir köşesinde toprağa bereket kazandırıyor aynı zamanda. Özellikle son dönemlerde küresel ekonomik dalgalanmalar ve yüksek enflasyon ortamına rağmen çiftçimize yönelik kredi hacmini genişlettiğini -ki az önce Mevlüt Bey'in, sayın milletvekilimizin ifadesi oydu- yeniden yapılandırma imkânları sunduğunu hep beraber izlemekteyiz, görmekteyiz. Bu da memnuniyet vericidir aynı zamanda. Bu durum hem çiftçilerimizi hem de tarım sektörümüzün sürdürülebilirliğini destekleme anlamında çok önem arz ediyor fakat tabii son günlerde biliyorsunuz ülkemizde belki son elli yılın en büyük zirai don afetini yaşadık. Bu bağlamda da Mecliste bütün siyasi partilerin ortak önergesiyle de bir komisyon kuruldu "Zirai Don Araştırma Komisyonu" diye, çalışıyoruz. Özellikle benim bir önerim -mutlaka veriyoruz ama- tarımsal üretimde, özellikle iklim değişikliklerini de göz önüne alarak iklim değişikliğinin etkilerini azaltmaya yönelik sürdürülebilir projelere desteklerin biraz daha artması gerektiğini de ifade etmek istiyorum burada. Tabii, elbette ki Ziraat Bankasının güçlü bir mali yapıya sahip olması, sürdürülebilir kredi verme kapasitesini koruması büyük önem taşımaktadır. Bu noktada kredi tahsilat performansının artırılması -ki az önce Sayın Genel Müdürümüz ifade etti- mevcut bankaların içerisinde kredilerin geri dönüşümü noktasında en aktif çalışan banka Ziraat Bankası, bunlar da oranlara yansımış durumda.

Yine, risk yönetimi süreçlerinin daha etkin hâle getirilmesi hususlarını da önemsiyoruz. Ziraat Bankasının ülkemizin her köşesinde üreticilerimizin alın terine ortak olması, kırsalda gençlerimizin toprağa küsmemesi ve üretimin artması için güçlü bir şekilde yanında olmaya devam etmesini temenni ediyoruz.

Ben burada şunu da ifade etmek istiyorum: İş dünyasından gelen bir milletvekili olarak ben bunu alt komisyonda da ifade etmiştim. Tabii, oradaki -az önce İzzet Vekilim de ifade etti- sunumlar biraz daha geniş kapsamlıydı, oradaki bulgu ve öneriler çok daha fazlaydı. Orada şunu görmüştük: Aslında bankalar iş insanları noktasında çok önemli bir yer teşkil ediyor. Tabii, art niyetli olursa gelecekte çok daha büyüyecek firmaları isterse boğabiliyor, bunları da gördük. Özellikle küresel dalgalanmaların etkisiyle ülkemizde de ekonomik olarak dalgalanmalar yaşadık ve bu süreçte de Ziraat Bankasının... Ben alt komisyon toplantısında özellikle şunu gördüm: Birçok firmada aynı bir yönetim kurulu üyesi gibi o firmanın aslında batmasını önleyip tabiri caizse -belki "kayyum" kelimesi yanlış olur ama- bir proje ortağı gibi çalışması, firmayı ayakta tutması, yine firmanın ayakta kalmasıyla o firmada ekmek kazanan, rızık kazanan, belki binlerce insanın evlerine rızık götürmeye devam etmesini sağlaması, aynı zamanda da kendi alacağını, firmanın hem para kazanması hem de bankanın batık dediği, kendi parasını kurtarması noktasında hakikaten Ziraat Bankası çok önemli bir görev üstlenmiş durumda. Ben bu konuda da hem bankamızı hem Genel

Müdürümüzü, Genel Müdürümüzün nezdinde bütün çalışma arkadaşlarını tebrik ediyorum. Gerçekten sorduğumda orada şunu ifade etmiştiniz, gerek Genel Müdürümüzün gerek Genel Müdür Yardımcılarımızın ziraat noktasında yaklaşık her birinin en az otuz yıl ve üzeri Ziraat Bankası geçmişi olduğunu ifade etmişsiniz. Gerçekten gurur duyuyoruz. Yani Ziraat Bankası az önceki desteklerin dışında aslında aynı zamanda bizim ülkemizin bir dünya markası. Biz bununla da gurur duyuyoruz. Bu markalar kolay yetişmiyor, gerçekten sahip çıkmamız gerekiyor. Yani bu markalarımızı siyasi görüşlerimize alet etmememiz gerekiyor, ben buna çok önem veriyorum. Bu konuda yapılanı takdir etmek, hakikaten biz de hepsinde olmalı ama... Gerek sosyal medya haberleriyle gerek basında çıkan haberlerle ilgili kurum ve kuruluşları ve şahısları zan altında bırakmanın, gerçeği ispatlanmamış bulgularla veya söylemlerle koskoca bir kurumu karalamanın çok doğru olmadığını da ifade etmek istiyorum.

Ben bu güzel sunumunuz için çok teşekkür ediyorum, çalışmalarınızda başarılar diliyorum. Yine, bu vesileyle, hem Sayın Genel Müdürümüze hem tüm çalışma arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyorum. Çiftçimize, ülkemiz ekonomisine sundukları katkılardan dolayı da her birine, şube personeline Sayın Genel Müdürümüze kadar bütün çalışma arkadaşlarınıza çok teşekkür ediyorum.

Komisyonumuzu da saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Kıratlı.

Sayın Akalın, buyurun.

MEHMET AKALIN (Edirne) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyeleri, Sayın Genel Müdür ve kıymetli Ziraat Bankası yöneticileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de değerlendirmelerime başlamadan önce aziz şehitlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet, kederli ailelerine sabır ve başsağlığı diliyorum. Yaralı kahramanlarımıza da acil şifalar diliyorum. Türk milletinin başı sağ olsun.

Şimdi, evet, denetim raporuna baktığımızda ilk bakışta "ihtiyat" başlığı altında güçlü bir bilançoyla karşılaşıyoruz ancak raporun satır aralarına indiğimizde bu ihtiyat perdesinin ardında kurumsal disiplinin bir süredir zayıfladığına dair net sinyallerle karşılaşıyoruz. Amacım "Mali tablolarda ne yazıyor?" sorusunu birkaç rakamdan öteye taşıyarak sahadaki gerçek tabloyu hepimiz için daha anlaşılır hâle getirmektir.

Şimdi, bilanço tarafında en dikkat çekici örnek, 3 milyar 710 milyon lira tutarındaki serbest karşılık kalemidir. Kâğıt üzerinde bu rakam beklenmedik fırtınalara karşı ayrılmış güvenli bir liman gibi görünse de Türkiye Muhasebe Standardı 37 açıkça belirtmektedir: Karşılık, geçmiş bir yükümlülüğe dayanmalıdır. Oysa bizim karşılığımız, buradaki karşılık geleceğe dair soyut kaygılara dayandırılmıştır. Bu durum ne muhasebe kurallarıyla ne de şeffaflık ilkesiyle örtüşmemektedir. Bu tek kalem, bankanın kârını yaklaşık 2,5 puan düşürürken hazineye aktarılabilecek temettüyü de aynı oranda azaltmaktadır. Sorum şudur: Bu karşılık hangi somut olaya bağlandığında çözülecektir ve bu kalem hariç tutulduğunda, 2025 yılı sonu itibarıyla sermaye yeterlilik oranınız kaç olacaktır?

Diğer taraftan, riskin banka içindeki yönetimine gelirse Kozyatağı kurumsal şube dosyasına baktığımızda, 2010 yılında verilen bir kredi 2016 yılında takibe düşmüş, aradan geçen beş yılda tahsil edilebilen tutar yalnızca 1,3 milyon lira olmuştur. Buna karşılık bakiye, temerrüt faiziyle birlikte 296,5 milyon liraya ulaşmıştır. Başka bir ifadeyle, gemi su alırken biz hâlâ kapakları kapatmakla meşgul olmuşuz.

Aynı senaryonun daha büyük bir versiyonu Şişli şubesinde yaşanmaktadır. İki firmaya ait toplam 1 milyar 225 milyon liralık riskin hukuki takibi dahi zamanında başlatılamamıştır. Yine soruyorum: Bakiyesi 100 milyon lirayı aşan takip dosyalarının her biri için tahsilat ve tasfiye tarihli bir yol haritamız var mıdır? Buradaki mesele yalnızca maddi kayıplar değildir. Yargı süreçlerinde geçen her gün âdeta bankanın itibarına da faiz işletmektedir. Sayıştay raporu yeniden yapılandırma işlemlerine de ışık tutmaktadır. Örneğin bir dosyada 523 bin euro ve 561 bin lira tutarındaki faiz silinmiş, ne tahakkuk ne de gider kaydı yapılmış, üstelik "Ekran görüntüsü almadık." denilerek herhangi bir belge dahi sunulamamıştır. Sormak isterim: Silinen faizler dipnotlarda "etkin faiz düzeltilmesi" olarak ne zaman raporlanacaktır? Mevcut kayıt eksikliği giderilmiş midir? Giderilmediyse nasıl giderilecektir? Dijital çağda bankacılığın kalbinde veri izi bırakmamak, yarın "Bu kararın bedelini kim ödedi, kim onayladı?" sorularını yanıtızsız bırakacaktır. Kamu kefaletinin devreye girdiği noktalarda bile aksama yaşanmaktadır. Kredi Garanti Fonu bazı tazmin taleplerimizi kredi kullandırım protokolüne aykırılıklar nedeniyle reddetmiş, bu durum bankanın riski tek başına omuzlamasına neden olmuştur. Bu sadece bir mali kayıp değil, aynı zamanda "Devlet kefil olur, nasıl olsa tahsil ederim." anlayışını besleyen son derece tehlikeli bir işarettir. Bu bağlamda da soruyorum: Reddedilen tüm dosyaların listesi ve ihlal edilen protokol maddeleri nelerdir? Sorumlular hakkında hangi disiplin süreçleri işletilmiştir?

Ve nihayet kamuoyu baskısına en açık portföy de spor kulüplerine verilen krediler. Toplam risk 4,6 milyar lira seviyesindedir ve kulüplerin gelirleri sezon başlarına bağlıdır bildiğimiz gibi. Rapora göre ödeme planları iyimser gelir senaryolarına dayandırılmış, bazı kulüpler ise 2'nci kez yapılandırma talebinde bulunmuştur. Bu noktada merak ediyorum: Hangi adımları atıyoruz ve hangi önlemleri almayı planlıyoruz? Tabiri caizse, sahada top taca çıktığında banka finans dışı bir risk pozisyonuna sürüklenmektedir. Bütün bu tablo, bankanın risk yönetiminde birbirine zıt iki refleks gösterdiğini ortaya koymaktadır. Bir yandan aşırı ihtiyatlı bir bilanço görüntüsü altında kârı aşağıya çeken ancak gerçekte hiçbir yükümlülüğü temsil etmeyen karşılıklar ayrılmakta, diğer yandan ise sahada aşırı esnek bir uygulama pratiğiyle sorunlu kredilerde "bekle-gör" anlayışı benimsenmekte, veri kaydı tutulmamakta ve kamu kefaleti dahi yeterince korunmamaktadır.

Son olarak ben de tarımda sürdürülebilirlik projelerinin daha fazla desteklenmesi gerektiğini düşündüğümü ifade etmek istiyorum.

Evet, Ziraat Bankası hepimizdendir. Yaptığım bu eleştiriler kurumu yıpratmak için değil, bilakis bu güzide kuruluşumuzun daha sağlıklı yönetilmesine duyduğumuz inançla yapılmaktadır.

Bu vesileyle, sizlere çalışmalarınızda başarılar diliyorum. Beni sabırla dinlediğiniz için de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın Akalın.

Sayın Akbulut, buyurun.

İZZET AKBULUT (Burdur) - Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yine az önce söylediğim gibi, Komisyonumuzun bilgilendirilmesi açısından doğru bulduğumuz bazı soruları denetim kapsamında da olduğu için sormak istiyoruz tam da Komisyonumuzun misyonu gereği. 13999295 no.lu müşteriden 104 milyon TL 2021'de alacağımız görünüyordu. Bu firmayla alakalı Ziraat Bankasının alacağı şu anda ne durumdadır? Komisyona bilgi verilmesini talep edeceğim.

Yine, son beş yılda Ziraat Bankasının ne kadar gayrimenkulü elinde bulundurduğunu ve ne kadar taşınmazı -araçlar dâhil bir şekilde- elinde bulundurduğunu, bunlarla alakalı ne kadarının satışa çıkarıldığını, ne kadarının şu an ellerinde kaldığını ve tutarlarının da Ziraat Bankasının buradan elde ettiği gelirin de Komisyonumuza bilgi olarak verilmesini rica edeceğim.

Limit yükseltme kriterleriyle alakalı yine Komisyona bilgi verilmesini rica ediyoruz.

İcra kayıtları ve vadesi geçen borçları bulunan şirketlerle alakalı, yeniden yapılandırma durumlarıyla alakalı kaç tane firmaya böyle bir imkân sağlanmıştı? Bununla alakalı yine Komisyona bilgi verilmesini rica ediyorum.

Yine, vefa hakkıyla alakalı muhakkak ve muhakkak Komisyonumuzun bilgilendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz ve 2014-2025 yılları arasında kaç firma vefa hakkından yararlandırılmıştır? Bununla alakalı yine Komisyonumuza bilgi vermenizi rica ediyorum.

Evet, bizden önceki konuşmacılar da Ziraat Bankasının çiftçilere yarar sağlaması amacıyla kurulduğunu ve çiftçilerimizin kredi ihtiyaçlarıyla alakalı ihtiyaçlarına cevap verildiğini dile getirdiler. Bizler de bunlardan memnuniyet duyan siyasetçileriz. 2020 ve 2022 Sayıştay raporlarında yine bahsi geçen bazı gider kalemleriyle alakalı yine bazı soruları da dile getirmek isteriz. Kıymetli Mersin Milletvekilimiz Ali Bey'in de söylediği gibi, özellikle zirai dondan etkilenen çiftçilerimizin de Ziraat Bankası aracılığıyla desteklenmesi talebini de doğru bulduğumuzu ifade etmek isterim.

Yine, 2020 yılı giderler toplamı 263,1 milyar TL iken 2021 yılında bu giderler toplamımız yüzde 168 artıyor, 705,9 milyar TL'ye çıkıyor. Buradaki artış sadece İstanbul Finans Merkezine taşınmasıyla alakalı mıdır, yoksa bunun dışında bu giderlerin artmasını bir açıklama şansımız var mıdır?

Yine, görev zararının özellikle çiftçilerimize uygun faizle verilen kredilerden oluştuğunu biliyoruz ama bunun, bu "görev zararı" isminin değiştirilmesiyle alakalı herhangi bir çalışma yapılmış mıdır? Çünkü böyle bakıldığı zaman, sanki Ziraat Bankası görevli gittiği bir yerde zarara uğratılmış gibi bir anlam ifade ediyor. Bununla ilgili alt komisyonda bir konuşma yapılmıştı. Komisyonun da bilgilendirilmesine ihtiyaç olacağını düşünüyorum.

Yine, 2022 yılı faiz giderlerinin de 2021 yılına göre yüzde 59,32 arttığı görünüyor. Tabii, pandemide yaşanan bir dönemdir. Bu artışın mali yansıması da yaklaşık 99 milyon bandında gözüküyor. Normal midir, değil midir; yine Komisyona bir bilgi verilmesini rica edeceğiz.

Kuruluşun yönetim kurulu üyelerine ve denetçilere ödenen miktar 2023 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık olarak yüzde 90 oranında artıyor, yaklaşık 10 milyon 57 binden 18 milyon 417 bin liraya çıkıyor. Bu artışı yapmanızla alakalı yine Komisyona bilgi vermenizi rica ediyorum.

Yine, kamuoyunda yer alan bu Demirören kredisiyle alakalı, söz konusu bu holdingin bahse konu kredi gelişmeleriyle ilgili Komisyonumuzun bilgilendirilmesini rica edeceğim. Şirketin şu anda Ziraat Bankasına olan toplam borcu konusunda Komisyonun bilgilendirilmesini rica edeceğim. Bu kredi sebebiyle ayrılan karşılıklardan dolayı piyasaya kredi verme noktasında başvuru ve onay süreçlerinde sekteye uğranılıp uğranılmadığıyla alakalı yine Komisyona bilgi verilmesini rica edeceğim.

Evet, ben bu soruların cevaplanmasını Genel Müdürümüzden ve yönetimden rica ediyorum.

Tüm milletvekili arkadaşlarıma, tüm bürokratlara çalışmalarında kolaylıklar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Akbulut.

Sayın Tahtasız, buyurun.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, Sayıştayın değerli denetçileri, Ziraat Bankası Genel Müdürü, Genel Müdür Yardımcıları ve Yönetim Kurulu üyeleri; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Evet, Ziraat Bankası çiftçinin bankası olmaktan hızla uzaklaşıyor. Bunu biz değil bankanın rakamları söylüyor. Ziraat Bankası çiftçilerimize sübvansiyonlu kredi desteği vermek yerine tüketici kredisi kullandırıp çiftçilerimizi faiz yükü altında maalesef eziyor. Bir taraftan da Ziraat Bankasının bazı yöneticileri, Bankalar Kanunu'na aykırı bir şekilde, kendi ortak olduğu şirketlere çiftçi olmadığı hâlde sübvansiyonlu krediler kullandırıyor; bu, asla kabul edilir bir şey değil. Ziraat Bankasının kullandığı tarımsal kredilerin diğer krediler içerisindeki oranı yıldan yıla düşüyor. Bu noktada Ziraat Bankasının kullandığı kredilerde tarımsal kredilerin bugün itibarıyla oranı yüzde kaçtır diye sormak istiyoruz.

Ziraat Bankasının yönetimi eski siyasilerle doldurulunca maalesef kararlar da biraz siyasi oluyor. Siyasi bir talimatla iktidarın yayın organı olsun diye Demirören grubuna çok büyük tutarda kredi veriliyor, tahsilinde sorun yaşanıyor, buna rağmen Demirören grubunun karşısında maalesef el pençe duruluyor ama diğer taraftan Haymana'daki çiftçinin borcu için boğazına yapışılıyor ve maalesef çiftçi en sonunda Ziraat Bankası önünde sütünü dökmek, eylem yapmak zorunda kalıyor. İşte, biz bunu eleştiriyoruz, Ziraat Bankası asli görevine dönsün diyoruz, alın teri döken çiftçiye daha fazla oranda krediyle desteklesin diye uğraşıyoruz. Tabii, en son zirai dondan dolayı da inşallah çiftçimize daha iyi şartlarda destek olacaktır.

Yalnız, sorduğumuz tüm sorularımıza bankacılık veya ticari sır zırhına bürünmeden, elbette kanunu da çiğnemenen açık yüreklilikle cevap verirsiniz şimdiden teşekkür ederim.

Ziraat Bankasının 2024 yılı ilan ve reklam giderleri ne kadar olmuştur? Reklam ve tanıtım planlamanızı hangi kriterlere göre yapıyorsunuz? İzlenirlik ve tirajı mı esas alıyorsunuz yoksa esas olarak iktidara yakın olan gazete ve televizyonlar mı tercih ediliyor? 2024 yılı ve 2025 yılının ilk altı ayında ayrı ayrı ve ayrıntılı belirtmek kaydıyla "reklam gideri" adı altında hangi gazete, televizyon ve diğer kurumlara ne kadar tutarda ödeme yapılmıştır? Ayrıntılı bir tablo sunarsanız teşekkür ederiz.

2024 ve 2025 yılının ilk altı ayında ayrı ayrı ve ayrıntılı belirtmek kaydıyla "sponsorluk gideri" adı altında hangi kurumlara ne kadar tutarda ödeme yapılmıştır?

Son beş yılda şubelerin tadilatlarına 5 milyar liranın üzerinde harcama yaptığınız doğru mu? Doğru değilse son beş yılda kaç şubenizde tadilat yapıldı? Bu tadilatları ne kadar para harcadınız? Yapılan şube tadilatlarının kaçısı doğrudan temin yöntemiyle yapıldı? Şube tadilatlarında doğrudan temin olarak son beş yılda ne kadar ödeme yaptınız?

Sayın Genel Müdür, bankanızda oldukça köklü bir değişikliğe giderek tabelalarda yer alan logonuzu değiştirdiniz. Bakın, logoda -buradan da ben göstereyim- sadece bir "a" harfi değişikliği için bu bankanın trilyonlarını aktardınız. Kime aktardınız bilmiyorum ama buradan görün, sadece "a"nın şekli değişiyor yani eski sistem "a" yerine bir "a" harfi değişikliğinden dolayı... Maalesef çengelli "a" gidiyor, düz "a" geliyor ve bu sayede sadece "a" gidip gelmiyor arkadaşlar, dijital materyaller değişecek, tabelalar değişecek, faturalar değişecek, kartvizitler değişecek, maliyetler katlanarak artacak. Logo değişikliği için ihaleye çıktınız mı? Logo değişikliği için hangi firmayla anlaştınız? Sadece "Ziraat" kelimesinin içerisindeki "a" harfinin değişmesini içeren yeni logo tasarımı için ne kadar ödeme yaptınız? Logo değişikliğinin ardından kaç şubenizde tabela değişti? Tabela değişikliği için bugüne kadar toplamda ne kadar ödeme yaptınız? Tabela değişikliği yapan şirket ile logonuzu tasarlayan şirket aynı mı? Bu iş için ihaleye çıktınız mı?

Bankanızın son beş yıldaki kredi miktarı, müşteri sayısı nasıl bir değişim göstermiştir? Günümüz itibarıyla kredi kartı müşteri sayınız kaçtır? 2021 yılından itibaren ve 2025 yılının ilk üç ayında kredi kartı borcu ödeyemediği için kartı kapatılan ve takibe düşen kişi sayısı kaçtır ve bu kredi kartı borçlarının günümüz itibarıyla toplam tutarı ne kadardır? 2024 ve 2025 yılının ilk altı ayında kredi kartı borcunun asgarisini ödeyen müşteri sayınız ne kadardır? Günümüz itibarıyla tahsil edemediğiniz ve tahsil etmenizin de mümkün görülmediği batık kredi toplamı ne kadardır? 2024 ve 2025 yılının ilk altı ayında izlemdeki ve takipteki nakdi ve gayrinakdi kredilerinizin oranı ve toplam tutarı ne kadardır?

Günümüz itibarıyla Ziraat Bankası Yönetim Kurulu Üyelerine ödenen maaş, huzur hakkı ve diğer ek haklar nelerdir? Ziraat Bankası Yönetim Kurulu Üyeliğini ikinci görev olarak yürüten üyeler bankadan da ücret almakta mıdır? Alıyorlarsa bu Yönetim Kurulu Üyeleri kimlerdir?

Sayın Genel Müdür, Türkiye Bankalar Birliği Başkanı, Ziraat Katılım Bankası Yönetim Kurulu Başkanı, Ziraat Bankası Genel Müdürü, Türkiye Varlık Fonu Yönetim Kurulu Üyesi ve onlarca şirketin daha yönetiminde olduğunuzu biliyoruz. Günümüz itibarıyla hangi kurum ve kuruluşlarının yönetim kurullarında görev alıyorsunuz? Bu yönetim kurulu üyeliklerinin hepsinden ücret alıyor musunuz? Alıyorsanız toplamda ne kadar alıyorsunuz?

Ziraat Bankası Genel Müdürü ve Genel Müdür Yardımcılarının bankadan aldıkları maaş tutarı ne kadardır?

Ziraat Bankası Yönetim Kurulu Üyeleri, Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcıları ve üst düzey yönetime tahsis edilmiş kredi kartı var mıdır? Varsa hangi görevdeki kişiye ne kadar limitli kredi kartı verilmiştir? Bunların 2021, 2022, 2023 ve 2024 yıllarında yapılan harcama tutarları ne kadardır?

Yönetim ve Denetim Kurulu Üyelerine araç tahsisi yapılmış mıdır? Araç tahsisi yapıldı ise kredi kartları limitleri ve tahsis edilen araçların yıllık masrafı ne kadardır?

Sayın Genel Müdür, Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da katıldığı 6 Şubat depreminin anma programında "Burada en büyük başı ben yaptım." demiştiniz. Bu sözleriniz Cumhurbaşkanı dâhil halkımızın da tepkisini çekti. Ziraat Bankası olarak 6 Şubat depremi nedeniyle hangi yardımları yaptınız ve parasal anlamda toplam ne kadar yardımda bulunuldu? Ziraat Bankasının Genel Müdürü olarak siz şahsi olarak da bu depreme yardımda bulundunuz mu? Yine, Ziraat Bankası Yönetim Kurulu Üyeleri, Genel Müdür Yardımcıları gibi üst düzey yöneticiler kişisel olarak da depremde yardım yaptılar mı?

Sayın Genel Müdür, oğlunuzun Borsa İstanbul'da çalıştığı doğru mu? Oğlunuzun Borsa İstanbul'da işe başlamasında sizin bir dahliniz oldu mu yoksa sınavla mı girdi? Yine, gelininizin Takasbank'ta sınavsız olarak işe başladığı doğru mu? Gelininizin hangi yıl, hangi şartlarda Takasbank'ta çalışmaya başladı?

31 Mart öncesi AKP'de olan Malazgirt Belediyesine usulsüz olarak 78 milyon 118 bin 540 lira kredi kullandırıldığı doğru mu? Belediyelere kullandırdığınız toplam kredi tutarı ne kadardır? Bu tutarın ne kadarı iktidar, ne kadarı muhalefet partisinin mensubu olduğu belediyelere verilmiştir?

Cumhurbaşkanı Erdoğan 2022 yılında ayağına çizmelerini geçirmiş ve "Türkiye'nin ilk elektrikli traktörü" diye bir traktörün önünde poz vermişti. Bu traktörün seri olarak üretileceği çiftçiye müjde olarak duyuruldu. Geline nokta da proje rafa kalktı ve değerlendirme dışı bırakıldı. Sayıştay raporuna da yansıyan tespitlere göre Ziraat Bankası sözleşmede yer alan hiçbir hükmü karşılamayan, taahhütlerini yerine getirmeyen elektrikli traktör şirketine 2019'dan 2023 yılına kadar toplam 246 milyon 751 bin lira aktarmış. Bu elektrikli traktör için Ziraat Bankası tarafından ne kadar finansman sağlandı? Bu elektrikli traktörü hangi firmalar üretecekti ve bu anlamda Bankanızdan ne kadar kredi kullandılar? Projenin rafa kaldırılmasıyla birlikte sağladığınız finansmanı veya verdiğiniz kredileri tahsil edebildiniz mi?

Yine, Sayın Genel Müdür, 11 Mart 2024 tarihinde saat 17.45 ile 22.30 arasında piyasa koşullarının üstünde internet ve mobil bankacılığı üzerinden yüklü altın alımı olmuş, piyasada altının gram fiyatı 2.250 TL iken Ziraat Bankası gramını 2.460 TL'den yüklü miktarda altın alımı yapmış yani Ziraat Bankası yetkilileri gramında 210 TL, kilosunda 210 bin TL daha yüksek fiyatla altın alımı yapmışlar. Bu konuya bir açıklık getirirseniz, 11 Mart 2024 tarihinde neler oldu, neler yaşandı? Ne kadar altın aldınız? Neden bu şekilde bir alım oldu? Buna benzer alımlar daha önce de yapıldı mı?

11 Kasım-18 Kasım 2024 tarihleri arasında Antalya Rixos Sungate Hotel'de Ziraat Bankası, Ziraat Katılım Bankası ve iştiraklerinin 3 bin kişilik 3 grup hâlinde "yıl sonu toplantısı" adı altında bir toplantı yaptınız mı? Bu toplantının konaklama, ulaşım, tanıtım, organizasyon olmak üzere toplam maliyeti ne kadar olmuştur? 150 milyon TL harcadığı doğru mudur? Toplantıya eşler ve aileler de davet edilmiş midir?

Çiftçilere kredi verirken bin dereden su getiriyorsunuz; çiftçi kredi kullanacağı zaman evini, tarlasını, traktörünü ipotek alıyorsunuz; traktör alan çiftçinin traktörü 5 yaşını geçince traktörün ipoteğini bozdurup yerine ev veya başka bir ipotek vermesini istiyorsunuz ama diğer taraftan gelen bir telefon veya talimatla zengin iş adamlarına kredi muslukları açılıyor. Örneğin, eski AK PARTİ milletvekili olan, Başbakan Yardımcılığı yapan ve şu anda Bankanızın Yönetim Kurulu Başkan Vekili konumunda olan

Sayın Veysi Kaynak'ın eşiyle birlikte yönettiği kendi şirketine Ziraat Bankasından milyonlarca liralık kredi sağladığı kamuoyuna yansdı. Şirketin kamu teşvikleriyle büyürken sadece 13 kişilik istihdam sunması ise ayrı bir tartışma konusu oldu. Nereden bakarsanız bakın bir tutarsızlık ve kayırmaca var. Gerçi eski Ticaret Bakanı da Bakanlık yaptığı Bakanlığa kendi şirketinden malzemeler temin etmişti. O yüzden, iktidarda bu durumla normal gelebilir ama biz bunları normal karşılamıyoruz, etik bulmuyoruz. Sayın Veysi Kaynak'ın ortak olduğu, sahibi olduğu şirketlere kredi kullandırıldı mı? Kullandırıldıysa ne kadar miktarda kredi kullandırdınız? Kullandırılan krediler karşılığında teminat aldınız mı? Banka Yönetim Kurulunda olup da başka kredi kullanan yöneticiniz var mı?

Bir benzerini Halkbankasında gördüğümüz ve gündeme getirdiğimiz ballı satışlardan biri de Ziraat Bankasında var. Halkbankası, eski AK PARTİ Milletvekili Vahit Kiler'e ait Sapphire AVM'yi borçlarına karşılık almış ve sizin de ortağı olduğunuz bu AVM'yi aldığı fiyatın çok da altında geri aynı kişiye satmıştı. Benzer bir durum da Ankara'da meşhur Next Level binasında var. Ankara Next Level AVM 2019'da kredi borcu karşılığı Ziraat Bankasına devredilmişti. Ziraat Bankasının Pasifik İnşaatın 412 milyon TL'lik kredi borcuna karşılık el koyduğu Next Level AVM 1,4 milyar TL'ye AK PARTİ'ye yakınlığıyla bilinen Bayburt Gruba satıldı. Satış tutarının 667 milyon TL'si peşin ödenirken 746 milyon TL'lik tutarı ise on iki ay vadeyle devredildi. Ancak Ziraat Bankasının 2019 yılında sildiği borcun kur karşılığı 73 milyon doları bulurken Bayburt Gruba yapılan satışın tutarı ise döviz kuruyla 48 milyon dolarda kaldı. Dolayısıyla, 25 milyon dolarlık bir zarardan bugün itibarıyla da TL bazında 1 milyar Türk lirasına yakın bir zarardan bahsediyoruz. Anlaşılan o ki kamu bankaları siyasi baskılarla birtakım yandaş şirketlere oldukça uygun koşullarda kredi sağlıyor, talimat aldığı için kredinin geri ödenip ödenmediğine bakmıyor...

ALİ KIRATLI (Mersin) - Bak hâlâ niyet okuyorsunuz Sayın Tahtasız, doğru değil.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - ...sıkıntıya düşünce şirketin mallarını oldukça pahalıya kucağında buluyor ve yarı fiyatına satmak zorunda kalıyor. Ürünü para etmeyen çiftçi "para" diye inim inim inlerken çiftçiye verilecek paralar birilerine peşkeş çekiliyor, yazık değil mi bu milletin parasına diyoruz.

ALİ KIRATLI (Mersin) - Vallahi doğru söylüyorsunuz, peşkeş çekiliyorlar yani okuyoruz her gün(!)

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Siz sadece Demirören Grubuna, Pasifik İnşaata açtığınız kredi musluklarını biraz olsun çiftçiye açsanız inanın çiftçilerimiz biraz rahatlayacak.

Dediğim gibi, Ziraat Bankası maalesef çiftçinin değil tüpçünün bankası hâline geldi, üreticiyi değil gökdelenleri destekler oldu.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Tahtasız, toparlayalım.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Toparlıyorum Başkanım.

Şimdi, bu Next Level AVM işini bir de siz anlatırsanız Sayın Genel Müdür. Next Level'i pahalıya sayıp ucuza satmanız nedeniyle oluşan kamu zararını nasıl açıklıyorsunuz? Next Level AVM'yi yapan firmaya ne kadar kredi verdiniz? Alıp sattığınız gayrimenkuller de dâhil olmak üzere kredinin ne kadarını tahsil edebildiniz? Bahse konu firmanın Ziraat Bankasına hâlen borcu var mı? Varsa ne kadardır? Ödemeleri düzenli yapıyor mu? Satışını yaptığınız Bayburt Grubun satış tutarının 667 milyon TL'sini peşin ödediğini, geriye kalan 746 milyon 912 bin TL'yi de on iki ay vadeli ödeyeceğini biliyoruz. Bayburt Grup kalan parayı düzenli olarak ödüyor mu? Günümüz itibarıyla Bayburt Gruptan olan alacağınız ne kadar?

Sapphire AVM'ye ortak olmak için Kiler Grubunun ne kadar tutardaki borcunu sildiniz? Sapphire AVM satıldıktan sonra bankanızın toplam geliri ne kadar oldu? Yine, kredi kullandırdığınız ve borcunu ödeyemeyen bazı şirketlerin hisselerini satın alıp alacağınıza saydığınız doğru mu?

Ziraat Bankasının borsada işlem gören iştiraklerinin hisselerini toplayıp, fiyatını yükseltip, sonra geri sattığı doğru mu? Doğru ise bunun adı manipülasyon değil midir? Bunları açıklarsanız sevinirim.

Herkese başarılar diliyorum, görüşmek dileğiyle.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın Tahtasız.

Sayın Türkmenoğlu, buyurun.

KAYHAN TÜRKMENOĞLU (Van) - Sayın Başkanım, şahsınızda Komisyonumuzun ve Ziraat Bankası heyetinin saygıdeğer üyelerini saygıyla muhabbetle selamlıyorum.

Köklü tarihinden aldığı güçle tarımda, sanayide ve üretimde her zaman milletimizin yanında duran, "Türkiye Yüzyılı" hedefimizin stratejik faktörlerinden biri Ziraat Bankasıdır. Ziraat Bankamız bu milletin alın terine, emeğine, üretimine duyduğu saygının somut bir yansımasıdır. Van ilimizde ve ilçelerimizde toplam 16 şubesi, 94 ATM'si ve 321 personeliyle vatandaşımıza kesintisiz ve kaliteli hizmet sunmaktadır. Özellikle, kırsalda yaşayan vatandaşımızın ekonomik hayata katılımını kolaylaştıran bir hizmet anlayışı bu bölgemiz için son derece önemlidir. Ziraat Bankasının bölgemizdeki etkisi sadece finansal hizmetlerle sınırlı değildir, bu kurum aynı zamanda bölgesel kalkınmayı destekleyen bir güçtür. Hem istihdam sağlamış hem tarımsal kredilere üretim teşviki vermiş hem de sosyal projelerle kırsal kalkınmaya omuz vermiştir. Bankamız Van'da genç girişimcilerden kadın üreticilere kadar geniş bir yelpazede finansal destek sağlayarak sosyal adalete de kadar katkı sunmuştur.

Bu vesileyle, ilimize ve bölgemize sundukları katkılardan dolayı Sayın Genel Müdürümüz, Kıymetli Yönetim Kurulu Üyeleri, Yönetim Kurulu Başkanımız, Kıymetli Bakan Yardımcımız olmak üzere tüm Ziraat Bankası ailesine teşekkür ediyor, başarılarının devamını diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Türkmenoğlu.

Sayın Zabun, buyurun.

OSMAN ZABUN (Isparta) - Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlar, Kıymetli Genel Müdürümüz, Bakan Yardımcımız ve Sayıştayın değerli mensupları, bürokratlarımız; bende bir kez daha Komisyon çalışmalarımızın hayırlara vesile olmasını temenni ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Yine, geçtiğimiz gün kaybettiğimiz şehitlere Allah'tan rahmet ve yakınlarına da başsağlığı diliyorum, sabır diliyorum.

Şimdi, tabii, işin tuhaf bir yanı var -bugün Ziraat Bankasını ve bağlı kurumlarını konuşuyoruz- biz, artık burada bunu öğrendik ve bu Komisyonunda muhalefetin nasıl bir tavır alacağını önceden kestirebiliyoruz. Şöyle ki: Hangi kurum daha güçlü ve

Türkiye açısından stratejik bir öneme sahipse görüyoruz ki muhalefet bu anlamda çok ciddi bir yüklenmeyle bu kurumları itibarsızlaştırmaya çalışıyor.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Terbiyesiz ya!

İZZET AKBULUT (Burdur) - Nasıl öyle bir şey...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Bayar ağabey, müdahale et, sana güveniyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Bakın, sabahtan beri muhalefet milletvekillerimiz...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - "Muhalefet" diye konuşmasın efendim, biz de muhalefetiz!

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Tamam, bir dakika...

OSMAN ZABUN (Isparta) - Üstüne alınma kardeşim ya!

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Çalışkan, daha siz konuşmadınız ama.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - "Muhalefet" diyorsun.

OSMAN ZABUN (Isparta) - Kim konuştuysa alınsın üstüne!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Başkanım, müdahale edin yani.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Ama siz konuşmadınız, lütfen.

İZZET AKBULUT (Burdur) - Ben konuştum o zaman, ben de söyleyeyim Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Bir saniye, sizi dinledi arkadaşlarımız, lütfen, siz de dinleyin arkadaşlar, niye sabretmiyorsunuz?

OSMAN ZABUN (Isparta) - Ya, dün biriniz yapıyor, bugün bir başkası, yarın bir başkası yapıyor; fark etmiyor, değişmiyor yani.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Biz doğruları söylemeye devam edeceğiz, siz sesimizi bastıramazsınız.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Tahtasız, lütfen, müdahale etmeyin.

OSMAN ZABUN (Isparta) - Şimdi, burada uygulanan yöntemlerden bir tanesi de...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Müdahale etmiyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - On üç dakika konuştunuz, kimse konuşmadı sizinle ilgili.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sürekli bize baskı yapıyorlar, biz doğruları söylemeye devam edeceğiz; bunda bir şey yok ki.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Zabun, devam edin.

OSMAN ZABUN (Isparta) - Buradaki yöntemlerden bir tanesi de... Soruları arka arkaya sıralamak suretiyle iftira atmanın bir başka yöntemini hayata geçiriyorlar.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - İftira yok, gerçekler...

OSMAN ZABUN (Isparta) - Yani onların söyledikleri şeyin hiçbirisinin karşılığı yok, hiçbirisinin bir gerçekliği de yok ama maalesef ortaya koymuş olduğunuz, o soru şeklindeki ortaya koymuş olduğunuz iftiralarda...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - ...yalan mı?

OSMAN ZABUN (Isparta) - ...müşterilerin itibarını, ödeme algılarını zayıflatmak...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Tahtasız, hatibi dinleyelim. Bak, toplamda yirmi dokuz dakika konuşmuşsun, lütfen...

OSMAN ZABUN (Isparta) - ...ve müşterileri farklı şekilde yönlendirmek, algı oluşturmak ve bankayı itibarsızlaştırmak, ülkenin stratejik kurumunu yıpratmak ve ülke ekonomisini bu şekilde zora sokmak gibi arka plandaki hedefleriniz ve nedenlerinizle hareket ediyorsunuz. Ama biz buna, dediğim gibi, alıştık yani ne dersiniz deyin Türkiye büyümeye devam ediyor, ülke kalkınmaya devam ediyor ve siz istesenez de istemesenez de bu ülkenin büyümesini ve kalkınmasını engelleyemeyeceksiniz.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sizden daha çok istiyoruz ülkenin kalkınmasını.

OSMAN ZABUN (Isparta) - Şimdi, öbür taraftan sürekli bir algı operasyonu, bir yolsuzluk algı operasyonu, bir iltimas algı operasyonu, bir talimat algı operasyonu; bütün bunları zaman zaman fırsat buldukça gündeme getiriyorsunuz. Aslında burası KİT Komisyonu. KİT Komisyonunda önümüze gelen raporlar var ve bu raporlarda Sayıştay tarafından belirlenen, tespit edilen ve işleyişe aykırı bulunan hususlar var ve bunları değerlendirmek üzere KİT Komisyonu çalışmalarını yürütüyor ama her fırsatta bunların arasına başka şeyler sokuşturmak suretiyle konuyu bağlamından saptırmak gibi bir tutumun içerisindeyiz. Yani biz de şunu mu yapalım: Siz her konuştuğunuzda bu gündemimizdeki soruşturmaları bir tarafa bırakın, öbür taraftan tarihinizdeki o büyük skandalları mı gündeme getirelim? İSKİ skandalını mı gündeme getirelim? Ergun Göknel hadisesini mi gündeme getirelim? Bu sizin artık bir karakteristik özelliğinizin hâline geldi mi diyelim? Yani ben bilmiyorum.

Şimdi, önümüzde böyle bir tablo var ve gerçekten de Ziraat Bankası diğer kamu bankalarıyla birlikte toplumumuzda, ülkemizde çok önemli bir açığı kapatan ve piyasada, özellikle bankacılık ve finans sektöründe önemli bir sübvansiyon görevi gören ve vatandaşlarımızı birinci derecede koruyan ve kollayan bir yapıya sahip. Elbette büyük bir aile ve büyük bir finans yönetimi söz konusu ve bu finans yönetimi içerisinde mutlaka -hangi bankaya giderseniz gidin, ister özel banka ister kamu bankası- verdiğiniz kredinin hepsinin geri dönmesi bu hayatın olağan akışına ters; mutlaka burada farklı şekilde, geri dönmeyen krediler de olacaklardır, bu da doğal bir şey. Ama bunları abartarak anlatmak ve farklı şekillerde dilendirmek çok doğru bir yaklaşım değil.

Öbür taraftan, ben yine özellikle müşahade ettiğim gerçeğin altını çizerek söylemek istiyorum, kamu bankalarının temel yaklaşımı piyasada hep şöyle olmuştur: Öldürmek ve yok etmek yerine yaşatmak ve ekonomide canlı olarak tutmak ve bunu aynı şekilde gelecek nesillere kadar taşımaya gayret etmek ve vatandaşın yanında olmak; bu espriyle hareket etmiştir. Zaten Sayıştay tarafından tespit edilen bulgulara baktığımız zaman, bu bulgularda da bankanın yaklaşımında, aynı şekilde, zaman zaman yapılandırılmalar suretiyle, zaman zaman faiz indirimi teşviğiyle o kurumu, o ekonomik yapıyı ayakta tutmaya ve bunları yeniden yapılandırarak hem kendi alacağını tahsil etmeye ve hem de onu canlı tutmaya, firmayı canlı tutmaya özel gayret gösterdiğinin mutlaka farkında olmamız gerekir.

Yine -birkaç tane sorulduğu için söylüyorum- vefa hakkı. Vefa hakkı bankaların, özellikle kamu bankalarının mümkün olduğu kadar -az önceki söylemiş olduğum nedenden dolayı- firmayı ayakta tutmak için, alacağına karşılık icra yoluyla ya da rızai olarak almış olduğu mülkü kendi mülkiyetinde tutmak, bir başkasına devretmeden kendi mülkiyetinde tutmak ve mülkiyetinde tutarken, kendi mal varlığında bunu muhafaza ederken firmaya bunu telafi ederek, borcunu telafi ederek ödemek suretiyle buna yeniden sahip olma imkânını sağlamaktan geçer. Bu da son derece yapıcı bir yaklaşımdır.

Öbür taraftan KGF'yle ilgili de yine söylendi. KGF, evet, kuralları belirlenmiş ama burada işleyişte özellikle... Yani üç gün önce müracaat etmiş, belki üç gün önce "Firmanın sigorta borcu var mıdır?" diye sorulmuş sigortaya, SGK'ya ama cevap olarak "Borcu yoktur." denilmiş. Üç gün sonra krediyi kullanırken aradaki bir günlük boşlukta sigorta borcu oluşmuş. Bundan dolayı KGF diyor ki: "Ben bu arada sigorta borcu oluştuğu için bu tekeffülümü yerine getirmiyorum." Kamu bankaları da KGF'de bildiğim kadarıyla ortaklar, ortak oldukları için de KGF'yle davalaşmak yerine kendi sinesine çekerek ya da müşteriden tahsil etmek suretiyle bunu bir şekilde telafi ediyor.

Şimdi, öbür taraftan, şunu ifade ederek sözlerimi tamamlamak istiyorum: Kim ne derse desin gerçekten de kamu bankaları bu ülkenin en güçlü, ekonomideki en güçlü silahları ve her geçen gün de bu silahların önemi ve gücü artmaktadır ve artmaya da devam edecektir. Bankalar -Ziraat Bankası da buna dâhildir- sadece Sayıştay denetimine tabi değil, kendi iç denetimini de titizlikle uygulayan ve öbür taraftan bağımsız denetçiler tarafından da denetlenen...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Bankalar Yeminli Murakıpları...

OSMAN ZABUN (Isparta) - Evet.

...Bankalar Birliği tarafından sürekli verileri kontrol altında tutulan kurumlardır. Dolayısıyla mümkün olduğu kadar bu çoklu denetim gözetimi altında bulunan Ziraat Bankası mümkün olduğu kadar bu süreci de sağlıklı olarak yürütmeye çalışmaktadır. Kaldı ki zaten ekonomik büyüklüğüne, şube büyüklüğüne, personel büyüklüğüne baktığımızda devasa bir yapıya sahip olan bankada Sayıştay tarafından önümüze getirilen bulguların da çok az miktarda olduğunu görürsek sürecin ne kadar başarılı yönetildiğini de görmüş oluruz diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Zabun.

Sayın Keskinkılıç, buyurun.

DURMUŞ ALİ KESKİNKILIÇ (Karabük) - Sayın Başkanım, değerli üyeler, Ziraat Bankasının kıymetli çalışanları; şimdi, Ziraat Bankamız çok köklü bir geçmişe sahip bir kurumumuz, bugün 22 ülkede 130 tane noktada hizmet veren bir kurum. Tabii, Ziraat Bankası dediğimiz vakit bizim aklımıza çiftçimiz gelir, çiftçimize sağladığı krediler ve imkânlar gelir. Bugün de baktığımızda gerçekten, Ziraat Bankasının kredi portföyünün yüzde 30'u çiftçi kredilerinden, tarımsal kredilerden oluşuyor ve bu sektördeki paya baktığınızda yüzde 70. Burada az önce çok konuşuldu "Ne kadar verildi?" falan diye. Genel Müdürümüz anlattı ama ben bir kere daha tekrar etmekte yarar görüyorum, demek ki çok dinlenmemiş.

Şimdi, 706 milyar lira tarımsal kredi kullanırılmış ve bu kredilere baktığınız vakit bunların 653 milyar TL'si sübvansiyonlu kredi yani düşük kredi; yüzde 27'si sıfır faizli kredi, yüzde 23'üne baktığınızda 0-1 ila 15 faizli kredi, yüzde 49'u 15 ila 30 faizli kredi. Buradan baktığımızda gerçekten Türk çiftçisine, tarım sektörüne Ziraat Bankasının yaptığı katkıyı anlamak lazım. Yani bugün sıfır faizle kredi alabilmek, kullanabilmek, bunlar mümkün olan şeyler değil. Gerçekten dünyada da bunun bir örneği olduğunu zannetmiyorum. Ben, bildiğim kadarıyla, bir bankanın tarımsal kredilerde bu kadar ciddi bir destek sağladığını da görmedim.

Şimdi, burada bir şey daha soruldu, hep bir algı yapılıyor, birkaç tane örnek üzerinden deniyor ki: "Çiftçi borçlarını ödemiyor, tarlasına haciz geldi, traktörüne haciz geldi." Ya takip oranlarına bakın. Şimdi, yüz binlerce insan kredi kullanmış, takip oranına bakıyorsunuz yüzde 1. Yani yüzde 1'lik takip oranı çok normal bir takip oranıdır arkadaşlar. Olabilir, insanların kendi çabasının dışında da olabilir, başına bir şey gelmiştir, ödeyememiştir, işi ters gitmiştir vesair olmuştur bilmem ne. Ama bakın, bu takip oranları çok düşük takip oranları. "Ne kadar?" diye soruluyor: Yüzde 1, yüzde 1,3, sektörün çok çok altında, sektörün neredeyse yüzde 50 altında bu takip oranlarına baktığımızda.

Yine bakıyoruz, Ziraat Bankası tarımsal kredilerin dışında bugün Türkiye'nin dış ticaretini destekleyen bir banka hâline gelmiş, Türkiye'deki dış ticaretin yüzde 20'si Ziraat Bankası üzerinden döner hâle gelmiş. Bunlar bizim için çok kıymetli şeyler.

Burada bir şeye dikkat çekmek istiyorum sevgili arkadaşlar. Şimdi, bakın "insan hakları" dediğimiz bir şey var. Hukuk doktrini insan hakları gibi şirketlerin haklarını da koruma altına almıştır, bu son derece kıymetli bir şeydir. Hukuk doktrini tüzel kişilerin haklarını da korur ve bir bankanın hakları üzerinden konuşuyoruz. Orada, internette gördüğümüz, duyduğumuz birtakım şeyler üzerinden, hele kayda geçen, arşivde yer alan, cumhuriyet tarihinin arşivinde yer alan bir komisyon toplantısında bir bankayı suçlamak, onun kişilik haklarına birtakım zedelemeye bulunmak son derece sıkıntılı bir süreç olur. Lütfen, bunu yapmayalım. Yani internette birçok şey dolaşıyor. Biz milletvekiliyiz arkadaşlar, ağızımızdan çıkan her sözün sorumluluğunu taşımak zorundayız. Yani internette "Dünya düzdür." diye saatlerce konuşan adamlar var bilimsel olarak, onları da alalım, onları da konuşalım o zaman burada. Bunların yapılması doğru bir iş değil. Hele banka gibi kuruluşlar için... Bakın, Ziraat Bankası uluslararası işlem yapan bir kuruluş, uluslararası piyasada işlem yapan bir kuruluş ve bu kuruluşun dünyanın bütün finans kuruluşları tarafından izlenirliği var ve buradaki konuşmalar o finans kuruluşları tarafından inceleniyor, izleniyor. Burada doğru olmayan şeyleri söylersek Ziraat Bankasının ticari itibarına ciddi manada zarar veririz, Ziraat Bankasının dışında ülkenin ticari itibarına da bir zarar veririz. Bunlara dikkat etmemiz lazım. Dünyanın hiçbir yerinde bir bankayla ilgili konuşulurken bu kadar rahat konuşulacağını zannetmiyorum, konuşulamaz. Çünkü bu kuruluşlar güven esaslı üzerine kurulmuş kuruluşlardır, bunların kişilik hakları çok ciddi koruma altındadır. Yani siz manipülasyona neden olabileceksiniz... Bunlar borsaya açık kuruluşlar, bunların hisse senetleri dünyanın her tarafında işlem görüyor. Bunlarla ilgili ikide bir söyleniyor "Efendim, siyasi kararla, siyasi baskıyla kredi verildi, siyasi baskıyla şöyle yapıldı." diye. Bunlar doğru şeyler değil, ispatı gerekir bu işlerin. İspat edemediğimiz zaman da büyük bir zan altında kalırsınız arkadaşlar.

Bir başka şey: Bankacılık sektörüne bakıyoruz şimdi, krediler verilmiş, krediler ne verilmiş? TL verilmiş, dolar verilmiş. Şimdi, işimize geldiği vakit TL krediyi dolara çeviriyoruz, işimize geldiği vakit dolar krediyi de TL'ye çeviriyoruz. Ya, arkadaşlar, finans sektöründen biraz anlayan birisi bu işlemlerin böyle okunmayacağını bilir ya! O zaman altına çevirelim; bu kadar TL'ydi, bu kadar altın yapsaydık, altın daha değerlendi, işte bak, şu kadar değeri oldu diyelim. Yani bunları çevirirken bir kredi TL üzerinden verilirse TL üzerinden takip edilir, TL üzerinden işlemleri değerlendiririz, bakarız. Vermemişsinizdir TL üzerindedir, TL üzerinden dönüştürürsünüz.

Bir başka şey, logo meselesi. Yahu arkadaşlar, bizim Karabük Milletvekilimiz Cevdet Akay Bey bu konuyu ilk olarak Plan ve Bütçe Komisyonunda gündeme taşıdı, benim de bölgemin milletvekili. Yahu, bir logo meselesi bir harf meselesinden inanılmaz bir algıya dönüştü. Sordunuz mu hiç, alt komisyonda da varsınız, sordunuz mu orada, kaç tane şubenin tabelası değişti? Sorun bakalım kaç tane değişmiş.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Cevap versin işte, biz de soruyoruz.

DURMUŞ ALİ KESKİNKILIÇ (Karabük) - Açıklama yaptı Ziraat Bankası bununla ilgili defaaten, 24 tane şubenin logosu değişmiş. Tabelalar eskidikçe yeni logoyla değiştirilecek, herkes bunu böyle yapar arkadaşlar. 24 tane ya! Kıyamet koptu, sanki bankanın Türkiye'deki bütün tabelalarını değiştiriyoruz. Ya, ben bile inandım bir ara, baktım, Allah Allah, böyle bir şey mi yaptılar dedim. Sonra da sorduk, dedik ki: Ya, bu nedir kardeşim? Söylendi ki 24 tane tabela değişmiş o zaman. Evet, şubelerdeki tabelalar eskidikçe yeni logoyla değiştiriliyor. İşte, milyarlar harcadı, milyonlar harcadı, bankanın kaynakları şöyle gitti, böyle gitti... Arkadaşlar, bakın, gerçekten, bir şeyler söylerken, biz milletvekiliyiz, bu millet adına konuşuyoruz, ağızımızdan çıkan her sözün bir sorumluluğu var, ona göre dikkatli konuşmamızda, gerçeği öğrenip gerçeği söylememizde ben yarar görüyorum. Böyle bir kurumu böyle örselemenin, siyaset adına örselemenin de bir mantığı yok. Nihayetinde KİT Komisyonu siyasi bir komisyon değil. Siyasi tartışmaları Genel Kurulda gideriz, çok daha güzel yaparız, herkes istediğini söyleyebilir orada.

Ben teşekkür ediyorum.

Ziraat Bankasının yöneticilerine de buradan huzurlarınızda, özellikle çiftçimize ve ihracatçımıza verdiği katkılardan dolayı da teşekkür ediyorum, hürmetlerimi sunuyorum efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Keskinkılıç.

Sayın Çalışkan, buyurun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli katılımcılar, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Ziraat Bankasından talebim var deprem bölgesi için. Deprem bölgesinde bildiğiniz gibi her ne kadar 14 il olsa da 4+2 şeklinde bir ayırım gerçekleşti; ağır, en ağır hasar alan yerler. Bunlarla ilgili, ayrıca da don yaşandığından bu bölgelere mahsus borç ertelenmesi yönünde ciddi bir talep var. İleri düzeyde, mesela Hatay'ın bütün ilçelerinden ziyade merkez Antakya ilçesi gibi, Hassa gibi, İslahiye gibi yerler düşünülebilir; bunu ifade etmek istedim.

İkinci olarak: İhracatçılara yönelik verilen yüzde 3 döviz bozdurma prim desteğinin sona ereceği yönünde bilgi var. Mümkünse bunun uzatılması. Ama buradaki esas talebimiz de şu: Şu anda sadece Irak'tan ve banka yoluyla gelen dövizlere Ziraat Bankası bu desteği veriyor İran ambargosundan dolayı. Bunun Suriye'yi de kapsamı gerekir. Suriye'den gelen dövizler dövizci yoluyla veya elden geldiği için bu destek verilmiyor. Oysa bankanın Gümrük ve Ticaret Bakanlığına güvenmesi gerekir. Eğer bu ihracat gerçekleşmişse bütün işlemler tamamlandıktan sonra elden bile gelse bu desteğin verilmesi gerekir. Ülke olarak son dönemde Suriye'yle olan ticarete önem verildiğinden bu konuda önemli bir katkısı olur; bunu belirtmek istedim.

Bunun dışında, Sayın Genel Müdür batığın çok az olduğunu söyledi. Acaba bu batıkları tahsil ederken kimsenin ocağına incir ağacı dikeyor muyuz? Yani paramızı tahsil edeceğiz deyip de birilerinin tezgâhını dağıtıyorsak bu doğru değil. Şu anda bütün işletmelerin genel sorunu kredi olmayışı. Hani batık yok ama kredi verilmezse "Mezarlıklarda enflasyon sıfır." denir; bu açıdan da kredi noktasında ciddi bir sorun yaşandığı herkesin malumu.

Burada özel olarak merak ettiğim bir şey var: Yönetim Kurulunu inceledim, burada çoğunluk 5'e 4 gibi bir oran gördüm, meslekten gelenler ve hariçten gelenler. Bu konuda bir yaş sınırı var mı acaba görevle ilgili süreçte? Tabii, burada bazı yöneticilerin eskideki siyasi görevlerini belirtmişler, ben şahsen bunu doğru bulmadığımı belirtmek isterim. Burada bir partinin... Yani milletvekilliği kamu görevidir, bunun dışındaki görevleri belirtmek insanların daha çok tepkisine neden olur. Siz bir taraftan... Bu kadar ithamın yapıldığı bir yerde âdeta körünün gözüne parmak sokarcasına hâlen "Tek birikimimiz belediye başkanlığı yapmak, Meclis üyeliği yapmak, parti de kurucu üyelik yapmak." gibi bir şeyin ben şahsen doğru olmadığını belirtmek istiyorum. Tabii, bizim bu ifadelerimiz burada bir nevi denetleme görevi olduğu için burada da bunları belirtmek istedim.

Bu arada, şu anda dağıtılan kredilerle ilgili mümkün olsa da "Dağıttığımız kredi neticesinde şu alanlarda, şu sektörlerde böyle bir artış oldu." şeklinde bir bilgi verilebilseydi zannediyorum daha iyi olabilirdi çünkü evet, kredi dağıtılıyor ama bunun etkisi nedir?

Ben, tekraren, bu verdiğiniz bilgiler için teşekkür ediyorum. İhracatçılara prim desteği meselesini de bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Çalışkan.

Sayın Karaman, buyurun.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan Yardımcım, Ziraat Bankamızın Yönetim Kurulu Başkanı, üyeleri, Genel Müdür ve yöneticileri, diğer kamu kuruluşlarından gelen değerli temsilciler, Sayıştayımızın değerli denetçileri; hepinizi saygı, sevgi ve hürmetle selamlıyorum; hoş geldiniz.

Öncelikle, tabii ki Kuzey Irak'ta Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde şehit olan askerlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine sabır diliyorum, milletimize ve ordumuza da sabırlar diliyorum.

Genel Müdürlük, öncelikle, verdiğiniz bilgiler için ve brifing için çok teşekkür ediyorum. Ziraat Bankası lider bir banka, ekonomimiz için çok önemli. 25 Haziran 2025 Ziraat Bankası 4. Tarım Ekosistemi Buluşması çok önemli bir organizasyondur.

Gerçekten, buradan özellikle teşekkür ediyorum. Bu tarım ekosistemi buluşması sonuçlarını uygulamada gösterdiğiniz ve göstereceğiniz hassasiyete çok teşekkür ediyorum.

"İşimiz Ziraat, gücümüz Ziraat" temasıyla yapılan bu buluşmada gördük ki tarihin en zor dönemlerinde çiftçinin, esnafın, tüccarın, girişimcinin yanında Ziraat Bankası var ve tarım kredilerinin 700 milyar TL'yi aşması da bunu gösteriyor. Buna rağmen, tarım kredilerinin daha da artırılması ve kolaylaştırılmasını arzu ediyor ve istiyoruz çünkü bütün araştırmalar gösterdi ki seçim bölgem Erzincan'ın gelişmesi tarım, hayvancılık ve bunlara bağlı üretimle olacak. Onun için, kim ne derse desin, nasıl algı yaparsa yapsın Ziraat Bankası tarımın gelişmesi için önemli bir lokomotif görevi görüyor. Seçim bölgem Erzincan'da da Ziraat Bankasının vatandaşın yanında olması hep gündemde; bunun için tarıma verdiği desteğe teşekkür ediyorum, daha da artırılması ve kolaylaştırılması için desteğinizi bekliyoruz.

En önemlisi de sahadan bize bizden de Ziraat Bankası yöneticilerine gelen talep, öneri ve isteklere gösterdiğiniz ilgi için teşekkür ediyorum. Gerçekten, Yönetim Kurulu Başkanımıza, üyelerine, Genel Müdür ve yöneticilerine çok teşekkür ediyorum. Bu çok önemli; sahadan gelen bilgilere gösterdiğiniz ilgi bizim için, siyaset için çok önemli. Bütün bu kolayca yapılan örselemelere, mesnetsiz eleştirmelere, manipülasyonlara rağmen birçok konuda birinci olmanız çok önemli; tebrik ediyorum.

Teşekkür ediyorum ve başarılarınızın devamını diliyorum. Sağ olun.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Karaman.

Sayın Kaya, buyurun.

AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Başkan, kıymetli hazırun; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle bir konuyu izah etmek istiyorum: Biz hiçbir stratejik kurumumuzu yıpratmak istemeyiz, bu kurumlarımızın en iyi seviyeye gelmesini isteriz ama bu komisyon toplantılarının da amacı nedir? Bizim kurumlarımızla ilgili gördüğümüz eksiklikleri, yanlışlıkları ve bu kurumlarımızın daha iyi noktalara gitmesiyle alakalı çözüm önerilerimizi dile getirmek de milletimizden aldığımız vekaletin bir gereğidir, yoksa bu komisyon toplantılarının yapılmasına ihtiyaç duyulmazdı. Ülkemizin...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Kaya, hemen araya gireyim.

Tabii, bu Komisyon, teknik bir Komisyon; konuşmaların teknik rakamlar üzerinden olması gerekir.

AYKUT KAYA (Antalya) - Yani diğer milletvekili arkadaşlarımızın konuşmaları üzerine bunu izah etme gereği duydum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Siz biraz önce yoktunuz da...

ALİ KIRATLI (Mersin) - Sayın Kaya, şöyle: Siz az önce yoktunuz; burada kurumlarla ilgili konuşulurken itham, hakaret veya onları küçük düşürecek söylemler kullanılması milletin size verdiği bir yetki değil. Burada kurumlarla alakalı konuşalım ama bunları...

AYKUT KAYA (Antalya) - Benim konuşmamda bir hakaret yok...

ALİ KIRATLI (Mersin) - Yok, sizin açıklamanızdan bahsediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Kaya, devam edin.

AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Başkanım, konuşmama devam edeyim. Bence ben doğru bir açıklama yaptığıma inanıyorum.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Bence Genel Kurulda aldığınız hızla burada devam ediyorsunuz.

AYKUT KAYA (Antalya) - Evet, ülkemizin gıda güvenliğini ve kırsal kalkınmayı ayakta tutan tarım sektörü 2024 yılında toplam gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 5,6'sını oluştursa da istihdamımızın yaklaşık yüzde 14,6'sını sağlamıştır; bu önemli sektör bu yılın ilk çeyreğinde ise bir önceki yıla kıyasla yüzde 2 daralmıştır. Tohum, gübre, enerji ve işçilik maliyetlerindeki artış, döviz kuru dalgalanmaları ve iklim riskleri çiftçimizin üretim kapasitesini giderek daha ağır bir şekilde baskılamakta. Artan borç yükü ve sınırlı finansman imkânları küçük ölçekli işletmelerin ve genç çiftçilerin yatırımlarını ertelemesine, ekim alanlarının daralmasına yol açıyor. İşte, tam da bu kritik dönemde uygun faizli kredi olanakları, geniş, yaygın hizmet ağı ve tarımsal finansman uzmanlığıyla Ziraat Bankasına her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyuyoruz. Ziraat Bankasının çiftçimizin yanında durması, ülkemizin uzun vadeli tarımsal üretim sürdürülebilirliği ve kırsal refahın korunması için vazgeçilmezdir ancak mevzu Ziraat Bankası olduğunda bu stratejik kurumumuzu gündemde öne çıkaran ilk husus devasa görev zararları oluyor. Bankanın 2021'de 530 milyon dolar olan görev zararı sürekli artarak 2024'te 2,6 milyar doların üzerine çıktı, hatta bu zarar artmaya devam ediyor. Ziraat Bankasının 2025'in ilk çeyreğindeki görev zararı 705 milyon dolar ve bu da 2024'ün ilk çeyreğindeki zarardan yüzde 84 fazla.

"Bu bankamız ülkemizin kırsal kalkınmasına ve gıda güvenliğine destek olan paydaşlardır ve görev zararı doğaldır." diyecek olduğumuzda ise Ziraatın toplam kredilerinin sadece beşte 1'inin tarımsal kredilere ayrıldığını görüyoruz yani çiftçinin, tarımsal üreticinin bankası olması gereken kurumun kredi portföyünde tarımın pek adı yok ve küçük üretici hâlâ en yüksek faizi ödüyor. Bu ana faaliyetten ya da misyondan sapma sorunu kendini Ziraat GYO'nun kurulması ya da yurt dışında agresif şubeleşme gibi stratejilerde de gösteriyor; kaynaklar, çiftçiler yerine gayrimenkule ve siyasi hedefli dış açılımlara kaydırılıyor.

"Tarım dışına yöneltilen krediler kime gidiyor?" diye de sormalıyız. Kredilerin bir bölümünün teminatı zayıf ya da geri ödeme performansı düşük ama Hükûmete yakın gruplara gittiğini, riskin toplulaştığını hepimiz biliyoruz artık. Akla hemen Demirören Medyaya verilen 800 milyon dolar kredinin akıbeti geliyor. Sayıştayın 2023 raporuna göre bu borç 30 milyar TL'yi aşmıştı, banka taksitlerine karşı gayrimenkulle ödeme de yapmıştı, hatta borcu iki kez yeniden yapılandırmışlardı ama bu borç bitmedi. Buradan bakınca Ziraat Bankası tarla olmuş da Demirören ve benzeri şirketler bu tarlayı keyiflerine göre ekip biçiyor gibi bir durum var ortada.

Ziraat Bankasının asli misyonunu daha etkin ifa edebilmesi için görev zararlarının kalem kalem raporlanması ve her yılın sonunda Meclise ayrıntılı bir rapor sunulması gerektiği kanısındayım. Ayrıca, hazine, TVF desteklerinin kriterleri netleştirilmeli; hangi ürüne, hangi bölgeye, hangi ölçek için ne kadar sübvansiyon sağlanacağı açıkça tanımlanmalıdır. Böylece, hem bütçe planlaması yapılabilir hem de çiftçimize yönelik desteğin etkinliği ölçülebilir hâle gelir. Ayrıca, küçük tarımsal üretici segmentine özel paketler tasarlanmalıdır; bu paketler düşük gelirli, genç ve kadın çiftçilere yönelik faiz indirimi, prim desteği ve eğitim desteğini bir arada sunacak şekilde kurgulanmalıdır. Ayrıca, dijital tarım koçluğu ve meteorolojik risk sigortasını içeren entegre bir ürün geliştirilerek verim artışına da katkı sağlanabilir.

Son olarak, Bankamızın yönetiminde liyakati ve uzmanlığı ön plana alan bir yapı kurulması gerektiğini de düşünüyorum. Yönetim Kurulu üyeliklerinde yalnızca bankacılık ve tarım finansmanı deneyimi olan profesyonellere yer verilmesi, siyasetten tamamen bağımsız bir atama süreciyle mümkün olacaktır. Bu adım Bankamıza duyulan güveni artıracak ve görev zararlarının uzun vadede azalmasını da sağlayacaktır.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

Son konuşmacı olarak Sayın Aksal, buyurun.

FATMA AKSAL (Edirne) - Çok teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Ziraat Bankamızın Sayın Genel Müdürü, Yönetim Kurulu Başkanı...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Kaya, cevaplara kalmayacak mısınız?

AYKUT KAYA (Antalya) - Bir gidip geleceğim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Genel Müdürümüz cevap vereceği zaman cevapları da bekleyin lütfen. Sorularınızı soruyorsunuz, sonra gidiyorsunuz; yanıtları da bekleyin.

AYKUT KAYA (Antalya) - Hayır, hayır, beş dakikaya geliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Aksal, kusura bakmayın.

Buyurun, devam edin.

FATMA AKSAL (Edirne) - Estağfurullah.

Değerli Başkanım, çok teşekkür ediyorum. Kıymetli Başkanım, toplantımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Birçok konu gündeme geldi tabii ama bir kadın milletvekili olarak ben ilk önce kadınlara verdiğiniz -gençlere de tabii, gençler de çok kıymetli, ülkenin geleceği- desteğiniz için çok teşekkür ediyorum.

Aslında tarımsal üretimde kadınlar çok önemli bir görevi ifa ediyor ve tarımda ağırlıklı olarak kadınlar çalışıyor ama tabii ki bunlar kayıt altında değildi çok uzun yıllar. Kadınlar tarımda çalışmasına rağmen bir de sosyal güvence yönünden çok büyük bir sıkıntı vardı. Sizin son yıllarda kadınlara pozitif ayrımcılık tanımanızla birlikte artık birçok işletme kadınların üzerinde ve dolayısıyla kadınlar sosyal güvenlik çatısı altına da girmiş oluyorlar; bu anlamda size çok teşekkür ediyorum.

Tabii ki "Ziraat Bankası" denince -adıyla müstesna- akla tarım geliyor. Ben Edirne Milletvekiliyim, tabii, ağırlıklı olarak Edirne'de tarım var, turizm var, kültür var ama Edirneliler geçimini tarımla sağlıyor. Biz hep muhalefetten "Tarım bitti, öldü." "Ne olacak bu tarımın hâli?" diye duyuyoruz...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Hangi muhalefetten Fatma Hanım?

ALİ KIRATLI (Mersin) - Bir müdahale etme ya, bir müdahale etme.

FATMA AKSAL (Edirne) - Şöyle söyleyeyim: Kim olduğunu onlar biliyorlardı zaten. Destek verenlere teşekkür ediyoruz.

Tarım Türkiye'de bitmedi, bakın, biz söylemiyoruz; Dünya Bankası verilerine göre 2023'te 68,4 milyar dolar olan tarımsal hasılamız 2024 yılında yüzde 7 artışla 74 milyar dolara çıktı. Bununla dünyada ilk defa ilk 7 arasına girdik ve 70 milyar dolar sınırını aştık.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Ne kadar arazi ekiliyor?

FATMA AKSAL (Edirne) - Türkiye'de artık bir karış ekilmeyen arazi yok, bir karış ekilmeyen arazi yok; siz konuşmaya devam edin.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın hatibi dinleyelim lütfen Sayın Tahtasız.

FATMA AKSAL (Edirne) - Kıymetli Müdürüm, siz desteklemeye devam edin. Bizim çalışan, üretken çiftçilerimiz dünya standartlarında, en iyi standartlarda üretiyorlar. Bakın, bugün, Türkiye'de üretilen çeltiğin yüzde 44'ünü Edirne'de üretiyoruz. En yüksek verim dünyada, dekara yaklaşık 1 ton verim alıyoruz; dünya ortalaması 400 kilogram, 400 kilogram.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Çorum'da da soğuk su verdikleri için...

FATMA AKSAL (Edirne) - Siz çiftçilerimizi desteklemeye devam edin, onlar felaket tellallığı yapmaya devam etsinler. Bizim çalışan, üretken çiftçimiz üretmeye devam edecek çünkü artık tarım sektörü -hepimiz biliyoruz ki- tarım ve gıda en az savunma sanayisi kadar önemli dünyada diyorum, toplantımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum, çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Aksal.

Böylece geneli üzerindeki görüşmeleri tamamladık.

Sözü Sayın Genel Müdürümüze vermeden önce bazı hatırlatmalarda bulunmak istiyorum ben. Sayın Genel Müdürüm, sayın üyelerimizce sorulan sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili cevaplarınızı tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içerisinde bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

Buyurun, sözü size veriyorum Sayın Genel Müdürüm.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle eleştiriler için, değerlendirmeler için teşekkür ediyorum.

Şimdi, ilk başta bir sunum yaptım. Müsaadenizle biraz geniş tutacağım.

Dünya ekonomisi yeniden şekilleniyor, tedarik zinciri yeniden şekilleniyor. İkinci Dünya Savaşı sonrası kurulmuş olan sistemin baştan sonra dünyada yeniden şekillendiği bir dönemden geçiyoruz ve dolayısıyla ekonomi de yeniden konumlanıyor. Böyle bir geçiş döneminde, pandemi sonrası böyle bir konjonktürde ben Ziraat Bankasının rakamsal sunumunu yaptım ve bir kamu bankası sunumu yaptım. Bu kamu bankası sunumunda sadece bilanço büyüklükleri değil, bilanço dengesi itibarıyla sektörün en iyi bankası olduğunu sanırım biraz bilanço, matematik, muhasebe veya idareci fonksiyonu olan herkes takdir etmiştir çünkü Ziraat Bankası bugün itibarıyla hem aktif kalitesi hem pasif pozisyonu itibarıyla, kârlılık itibarıyla sektörün bir numaralı bankasıdır; bunu özellikle söylemek isterim; bu bir. Çünkü Ziraat Bankası Türkiye'nin en önemli markasıdır, en büyük değeridir, dolayısıyla en

büyük finansal gücüdür. Biz de bu bilinçle burayı yönetiyoruz. Aynı zamanda bizim hepimizin bir duygusal bağı da var Ziraat Bankasıyla çünkü hepimiz otuz yıldır bu ocağın çocuklarıyız. Şimdi, o nedenle, bu duygularla ben sözlerimi söyleyeceğim.

Birincisi, bir beyefendinin veya birisinin bir videosundaki yorumdan bahsedildi. Ben otuz yıldır Ziraat Bankalıyım, dört buçuk yıldır da Genel Müdürüm, tamamen bankacılık etik ve kural seti içerisinde karar veririm; o beyefendiyle ben, ekibim veya bizimiz hiçbir teması olmamıştır, onun da Ziraat Bankasında hiçbir kredisi yoktur.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Dava açtınız mı bu kişiyle alakalı?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Genel Müdürümüzü dinleyelim Sayın Tahtasız, sizi dinledi Sayın Genel Müdürümüz; lütfen.

ALİ KIRATLI (Mersin) - Müsaade et, o sana müdahale etmedi konuşurken, müsaade et.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Ben devam edeyim.

Anlamlı, anlamsız Twitter'da veya şurada burada geçen her şeyle de muhatap olacak durumumuz yok; bu bir.

İki, Demirören firması gündeme geldi. Size şunu söyleyeyim: Bizim için her müşteri müşteridir, biz müşteriye A şahsı, B şahsı, sektörel bakmayız; bankanın alacağını tahsil etmek üzere değerlendiririz. Sadece söz konusu firmayla ilk günden bu tarafa 890 milyon dolar anapara ve faiz tahsilatı yapılmıştır. Son beş yıl içerisinde tahsil edilen para 337 milyon dolardır anapara ve faiz., doğrudur. Dolayısıyla biz bankanın parasını tahsil etmek üzere etkin bir süreç yönetiyoruz; bu iki.

Üç, Kemer Country denilen konu... Bugün itibarıyla oradaki gayrimenkullerin satışı Demirören'in kredisiyle alakalı değildir. O, Ziraat Bankası mülkiyetine geçen bir gayrimenkul olduğu için sattığımız her gayrimenkul bankadaki herhangi bir gayrimenkulün satışı pozisyonundadır. Dolayısıyla onun Demirören'le hiçbir alakası artık yoktur; müsaadenizle bunun bilgilerini vereyim.

Diğer konulara gelince... Kusura bakmayın çünkü kompozisyon biraz dağıldı, parça parça geleceğim.

Mehmet Akalın Bey serbest karşılığı konusunu söylemişti, bu arada 3 değil, 9 milyar TL serbest karşılığımız var; bu, şu demektir: Biz 101 milyar TL kâr elde etmiştik, 9 milyarı çözseydik oradaki etkisi dikkate alındığında bizim kârımız 101 değil, 110 olurdu yani daha fazla olurdu. Biz bunu ihtiyaten tutuyoruz. Bugün sektörde bir tek bizde kaldı, birçok banka yapıyordu, biz burada aslında kârımızı az şey yapmışız yani istersem o benim sermayemi pozitif gösterir. Bir genel müdür kârını büyük göstermek ister aslında, biz banka bilançosu dolayısıyla, konjonktür dolayısıyla onu kenarda tutuyoruz, istediğimiz zaman da kâr yazabiliriz; bu, iyi bir şeydir, onu özellikle söyleyeyim yani basit olması açısından söylüyorum.

Tabii, birçok konu var. Mesela tefevvüz edilen gayrimenkuller ne kadardır, kaç liradır? Benim burada bir şey söyleyebilme şansım yok, onları size yazılı olarak vereceğim.

Bankacılık sektörü hakkında birkaç ilke daha söyleyeyim. Türk bankacılık sektörü -Bankalar Birliği Başkanı olarak da söylüyorum- Türkiye'nin en kurumsal sektördür. Bankacılık sektörü bakın, BDDK, Sayıştay, bağımsız denetim, banka teftiş kurulu, banka iç kontrol tarafından denetlenir. Biz yurt dışından borçlanma durumunda olan bir sektör olduğumuz için Basel Kriterleri'nden tutun Avrupa Birliği Konseyi veya diğer yurt dışı bankaların muhabir ilişkisi dolayısıyla kural setine tabiyiz. Dolayısıyla bizdeki her şey şeffaf, net, berrak olmak zorunda; gizleyebilme şansınız yok hiçbir şeyi, zaten böyle bir şey mümkün değil. Hele Ziraat Bankası Türkiye'nin en kurumsal bankası, yüz altmış bir yıllık bir banka. Şunu söyleyeyim: Ziraat Bankası Yönetim Kurulu üyelerinden veya herhangi birinin... Türk Bankacılık Kanunu'nda bir madde var, banka yönetim kurulu ve personeli kendi maaşının 5 katı kadar kredi alabilir, başka alamaz; benim maaşım kaç liraysa 5 katı kadar kredi alabilirim, başka alamam.

Siz bir isim söylemişsiniz, o firmanın Ziraat Bankasında 1 lira kredisi yok, Kuvva firmasının Ziraat Bankasında 1 lira kredisi yoktur; bakın, bir lira yok. Basında yer alan haberlerin tamamı asparagastır, Ziraat Bankasında 1 lira kredisi yoktur, olamaz, olsa bir yönetim kurulu üyesi olduğu için suç yani nasıl olabilir ki? Varsa denetimde nasıl çıkarmadılar, nasıl olabilir? Mümkün değil yani böyle bir şey söz konusu bile değil. Varsa ihbar ediyorum, gitsin, baksın; yok öyle bir şey yani, yok, söz konusu olamaz.

Next Level... Next Level borca karşılık alınmıştır, doğru; sonra biz Next Level'in ekspertiz değerini yaptırarak, açık artırımla bir firma satın aldı, açık artırımla ekspertiz bedelinin üzerinde bir firma satın aldı. Belli bir yüzdesini peşin ödedi, kalanını taksitlendirdik; taksitlendirirken faizli taksitlendiriyoruz ha, ticari kredi faiz oranı üzerinden taksitlendiriyorsunuz yani öyle anaparayı eşit 12'ye böl taksitli öyle bir şey olamaz yani. Her paranın bankacılıkta bir maliyeti vardır, onun bedeli üzerinde satarsınız, biz de ekspertiz bedeli üzerinden bankanın parasını almış durumdayız. Dolayısıyla söz konusu bile değildir yani.

Ziraat Bankasının halka açık şirketleri üzerinden manipülasyon yapılabilme iddiası. Ziraat Bankasının zaten bir tek halka açık şirketi Ziraat GYO'dur, o da kanunen halka açılmak zorundadır. Onda da manipülasyon yapılabilme şansınız yok zaten küçük yani öyle bir şey yok yani. Ziraat GYO'nun ne kadar hissesi var ki bu yapılabilir yani. Bir tek şirket var yani.

Antalya toplantısı, Ziraat Bankası on üç yıldır Antalya'da toplantı yapıyor, on üç yıldır, bilaistisna. Bir banka çıktı, aynı otele biz girdik, biz çıktık, başka banka girdi. Sektördeki her kamu ve özel banka bunu yapar. Biz perakende sektörün bankasıyız. Biz bir araya gelmeden, toplantı yapmadan nasıl yapacağız bu işi? Bunu ben anlayamıyorum açıkçası, bu eleştiriyi bile anlamıyorum yani. Biz bir araya geleceğiz, toplantılar yapacağız, değerlendireceğiz, strateji konuşacağız, müdürlerimizi yönlendireceğiz. Artı, kışın yapıyoruz zaten. Ha, bu arada eşler meşler söz konusu olamaz, öyle bir şey olur mu? Yani banka müdürleriyle bir araya gelir, değerlendiririz. Bunu zaten biz olsak da olmasak da kim gelecekse de ömrübillah yapmalı bunları yani. Bu eleştiriyi anlamıyorum yani. Yapmaya da devam etmeliyiz. Yapmazsak bizi eleştirmelisiniz "Kardeşim, bir araya gelin, değerlendirin." Bankanın stratejisi olmadan rastgele mi, nasıl haberleşeceğiz biz? Ben strateji yazdım, mail ortamında mı göndereceğim sahaya? Böyle bir şey olabilir mi?

Tabela konusu... Bir sayın vekil bunu biraz şey yaptı. Bakın, tabela konusu... Ziraat Bankası yüz altmış bir yıllık banka. Şu anda çıkın, Ankara içerisindeki tabelalara bakın, hâlâ 4 konsept önceki tabelalar da var. Ben durup dururken "Ya şu tabelaların hepsini hele bir değiştirilelim." Böyle bir akıl olur mu ya? Hiç olabilir mi? Yapsam en azından 4 konsept önceki tabelaları değiştiririm. Bir kez böyle yani bir firma al, ihale yaptır, onlar bir proje çalışsınlar sonra biz bir şey belirleyelim, ona göre bir tabela oluşturalım. Yok, öyle bir şey söz konusu değil. Ne yapıyoruz? Biz hizmet sektöründe çalışıyoruz. Bakın, şimdi isim söylemek istemiyorum, Türkiye'de herhangi bir market neyse banka şubesi de odur. Ben belli bir kalifikasyonda hizmet sunmak zorundayım.

Yani Ziraat Bankası bir Garanti, Yapı Kredi, İş Bankası gibi olmasın mı? Ne bileyim; tabelam eski, binalarım dökük, içerisi çok affedersiniz temiz olmasın, insanlar ona göre... Öyle bir şey olabilir mi? Ben bu piyasada rekabet ediyorum. Dolayısıyla her banka gibi çalışmalıyım. Her banka gibi çalışıyorsam da benim dizaynım da öyle olmalı, iş akışım öyle olmalı. Biz müşteri kapıdan içeri girip çıktığı ana kadar kaç saniye geçti, kimde ne kadar süre geçirdi? Bunu ne kadar hızlı yapabiliriz? Oradaki risk yönetimi nasıl olmalı? Artı, buna geldiğinde kim satış yapacak? Ben bu müşteriyi nasıl değerlendireceğim? Maliyet yönetimini nasıl yapacağım? Kişi başına kaç tane fiş kesiyorum? Bunu hesap etmek zorundayım. Dolayısıyla burada "2 a değişti, şapkalı a geldi, yuvarlak "a"ya döndü." falan. Öyle bir şey olabilir mi? Bu nedir? Ama biz tadilat yapıyoruz, tadilat yaptıkça değiştireceğiz, zamanla değiştireceğiz. Tadilat oldukça değişecek. Tadilat olunca, ben bu tabelayı, şunu asınca matbaacıya ve bunu yapan adama ha burada "Ya şapkalı değil de düz 'a' yaz." desem bankaya maliyeti mi oluyor? Hiçbir maliyeti yok bunun. Zaten onu yapıştıracığına bunu yapıştırıyor, bu kadar.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - "Sadece deprem bölgesi" dediniz ama...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Tahtasız...

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Hayır. Bakın, o zamanki açıklama metnine de bakın, "sadece deprem bölgesi" demedik, böyle bir şey yok. "Tadilat yapıldıkça ve deprem bölgesindeki tadilat yoğunluğu" dedik. Ya, böyle bir şeyi Türkiye'deki bir bankanın yapabileceğini düşünmüyorum, aklım almıyor. Bunu nasıl birileri dile getirdi, onu da anlamıyorum. Yani yazık yani. Bakın, böyle bir şey olamaz yani söz konusu olamaz.

Şube tadilatları; evet, yapıyoruz, yapmaya devam edeceğiz. Şube, dediğim gibi, kiralyoruz, çıkıyoruz, yıkılıyor. Depremsellik dolayısıyla şu anda İstanbul'da bir kısım şubelere dedik ki: "Ya, biz bu şubeden çıkacağız, kapatacağız." Eğer olmazsa kapatacağı şubeyi. Niye? Çünkü deprem dolayısıyla o şubenin ayakta kalma şansı yok. Ne yapacağım? Yeni şube, tadilat yapmak zorundayız. Dolayısıyla bu... Ya, şimdi, bakın, Ziraat Bankasının 1.800 şubesi var; açıyoruz, kapatıyoruz, bazıları yenileniyor, tadilat yapacağız yani bunun şeyi yok ki. Yapmayalım mı? Bu eleştiriyi de anlamsız buluyorum açıkçası.

Altın konusu gündeme geldi. Ziraat Bankasında kimsenin bir lirasının kaybolma şansı yok. Doğrudur; o zaman da zaten basın açıklamasında da yazdık. Sistemde küçük bir şey olmuştu. O sırada banka personeliyle tanıdık hiçbir müşteri yok. Bir kısım internet üzerinden bir miktar gitti, biz de müşterilerimizle konuştuk, tahsilat yaptık, zarar asla söz konusu olmadı. Yani yarım saatlik bir şey, çok az sayıda müşteri etkilendi ama işte, tabii, bizim içimizden de birileri muhtemelen servis etti, sanki bankada bir şey oluyormuş gibi. Hâlbuki anlamsız bir şeydi yani.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Hep anlamsız oluyor zaten.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Evet, doğrudur; benim birkaç tane şapkam var. Bankalar Birliği Başkanımı, işte, Ziraat Bankasından maaş alıyorum. Bir de herkes gibi -profesyonel açıdan söylüyorum, yönetim kurulu değil- bir başka yerden daha maaş alma şansım var; 2 tane. Bağış, huzur hakkı; o da yönetim kurulu üyesi olmam dolayısıyla huzur hakkı. Başka hiçbir yerde ücret yok. Varlık Fonunda ücret yok, Türkiye Bankalar Birliğinde ücret yok, Ekonomi Politikaları Kurulu üyesiyim, ücret yok. Türk Devletleri Bankalar Birliği Teşkilatında görevim var, ücret yok. Aklıma gelmiyor başka. Spor kulübü yönetim kurulundayım orada da ücret yok. Tamam mı? Bunların hepsi asparagas.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, Sayın Genel Müdürüm, yazılı olarak verelim.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Evet.

Müsaadenizle birkaç şey daha söyleyeceğim.

Başka, traktör...

İZZET AKBULUT (Burdur) - Görev zararı...

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Görev zararı. Evet ya, lütfen, çok teşekkür ediyorum.

Bakın, Ziraat Bankasının bir kuruluş görev zararı yoktur. Ziraat Bankası zarar eden bir banka değildir. Ziraat Bankası Türkiye'nin en kârlı bankasıdır. Şimdi, ilk tek düzen hesap planında şimdi ben çiftçiye tarımsal kredi kullanıyordum. Faiz oranım benim kaç? Atıyorum 40. Hazine deminki 174 milyar için diyor ki: "Ya, çiftçiye yansıyan bu faizi ben ödeyeceğim." Burada bir faiz desteği söz konusu. Bunun ilk baştaki tek düzen hesap planındaki ismi "görev zararı"ydı. Sonra "görevlendirme gideri" diye çevirdiler. Hatta, biz rica ediyoruz ki bunun ismi "faiz desteği" olsun. Şimdi, deniliyor "Ziraat Bankası görev zararı, Ziraat Bankası zarar ediyor."

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Faiz haram olduğu için o ismin geçmemesi gerekiyor.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Bakın, hiçbir şekilde Ziraat Bankasının bu anlamda bir zararı söz konusu değildir, Ziraat Bankası Türkiye'nin en kârlı bankasıdır. Bu "görev zararı" kavramı tamamen spekülasyon yani hiçbir anlamı yok.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) - Bak, görev zararı anlam olarak yine...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Traktörü sormuştu arkadaş.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Genel Müdürümüzü dinleyelim Sayın Tahtasız. Karşılıklı konuşmayalım.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm, devam edin.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Traktör hacizlerine gelince... Sayın Başkanım, tarımsal üretimi devam eden hiçbir şirketin ekipmanına Ziraat Bankası tarafından el konulmaz. Yoktur, bir tane örnek gösteremezsiniz. Ne olabilir? Biz 7 tane traktör 2000 yılından bu tarafa haczetmişiz; 7 tane.

OSMAN ZABUN (Isparta) - İyi dinle, iyi dinle.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Bunun da nedeni nedir, onu da söyleyeyim lütfen size.

Şimdi, bir tarımsal üretim ortadan kalkmış, işi terk etmiş yani artık daha tarımsal üretim yapmıyor, vaktiyle bizden de kredi almış. Şimdi, biliyorsunuz, ya, hukuken bazen çiftçi kendisi bile... Şimdi, bunu deyince spekülasyona konu olsun da istemiyorum. Bizim buradaki temel amacımız şey: Yani orada artık tamamen konu kalmadığı için, çiftçiyle de anlaşarak belli bir

şeye geldikten sonra o paranın tahsilatına yönelik bir şeydir. Dediğim gibi, sadece 7 tane, başka da yok. Bakın, 1 milyon civarında çiftçiye kredi kullandırmışız. Takipteki tarımsal kredideki pay yüzde 1'in altında.

OSMAN ZABUN (Isparta) - Özür dile.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Biz soru sorarız kardeşim, kimseden özür dilemeyiz. Biz milletin adına soru soruyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Hatibi dinleyelim, Sayın Genel Müdürümüzü dinleyelim.

Buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Başka... Sürdürülebilir projelere destek olunması konusu. Teşekkür ediyorum, tartışmasız öyle. Temel hedef de o ve onu yapmalıyız. Ona hiçbir şeyim yok.

Spor kulüplerine verilen krediler... Bir tanesini tahsil ettik, bir tanesini çok yakında tahsil edeceğiz. Diğer ikisi de belli bir çalışmamız var, onlar da artık tahsil edilebilir duruma geldiler. Spor kulüplerini söylüyorum; bir tanesi bitti, bir tanesi çok yakında bitiyor, diğer ikisi de şekillendi yakında onlar da tahsil oluyor, onu söyleyeyim.

"Etkin takip yapın." diye bir beyefendi söyledi. Yani bu bizim işimiz, tabii ki etkin takip yapacağız. Zaten onun için sektördeki takip oranı yüzde 2,1'ken, Ziraat Bankasında yüzde 1,3'tür, onu söyleyeyim.

Şu cümle çok değerliydi: Kimsenin ocağına incir ağacı dikmemek ve yardımcı olmak adına söylediniz. Tartışmasız katılıyorum. Ziraat Bankası kamusal vakarla hareket eder. Biz hiçbir müşteri... Eğer şirket yaşayabiliyorsa bizim o şirketi gidip de farklı bir mülahazaya tabi tutma ihtimalimiz yoktur. Bizim için esas olan ülke bilançosudur sonra Ziraatın bilançosudur. O anlamda hiçbir tereddüdünüz olmasın.

Sayın Başkanım, 1-2 tane çok güzel konu var, onlara da cevap vermem lazım ama ben vermeyeyim yani bu kişisel birkaç konu, buradaki hazırunu meşgul etmek istemem. O nedenle diğer konuların hepsine müsaadenizle yazılı cevap vereyim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - O zaman yazılı olarak daha detaylı bir şekilde verin.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi Ziraat Bankası Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketinin 25/3/2022 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2021 yılı bilançosu ve 8 milyar 913 milyon 442 bin Türk lirası dönem kârıyla kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketinin 2/8/2023 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2022 yılı bilançosu ve 41.092.377.166,12 Türk lirası dönem kârıyla kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Sayın Bakan Yardımcım, size de söz vermek istiyorum.

Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH ERDEM CANTİMUR - Sayın Başkanım, çok değerli milletvekillerimiz; aslında çok şey söylendi yani Ziraat Bankasının önemi, kırsal kalkınmadaki önemi, sanayideki önemi, istihdam yaratmadaki önemi ifade edildi. Gerçekten Ziraat Bankası diğer ticari bankalar gibi değil, bir devlet bankası olarak sorumlu davranmak suretiyle bankacılık yapan çok önemli bir bankamız. Gerçekten Genel Müdürümüz çok gayretli, çalışkan. Yönetim Kurulundaki arkadaşlarımız çok gayretli ve çalışkan ve Türkiye'nin yanlış hatırlamıyorsam 300 noktasında tek şube olarak milletimize hizmet etmenin gayreti içerisinde Ziraat Bankamız. Ben Komisyonumuzun yapmış olduğu değerlendirmelerden dolayı çok teşekkür ediyorum. Milletvekillerimizin desteklerinden dolayı çok teşekkür ediyorum. Toplantımız hayırlı olsun inşallah.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum.

Evet, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı...

O zaman, arkadaşlar, tekrar okuyacaksınız, lütfen.

2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur. Ondan önce 2022 yılına ait sonuç bölümünü okuduk.

Evet, sonuç bölümünü okuyalım 2021 yılının.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 6.291.309.187,09 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 41.092.377.166,12 Türk lirası dönem net kârı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, çalışmalarınızda başarılar diliyorum, kolaylıklar diliyorum. Allah yolunuzu açık etsin.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Katılım Bankası Anonim Şirketiyle devam ediyoruz.

2.- Ziraat Katılım Bankası Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Katılım Bankası Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Genel Müdürüm, sunum için sözü size veriyorum.

Buyurun.

ZİRAAT KATILIM BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Kıymetli üyeler, değerli katılımcılar; konuşmama sizleri saygıyla selamlayarak başlamak istiyorum.

Kamu sermayeli ilk katılım bankası olan Ziraat Katılım 2021-2022 yılları faaliyet ve hesaplarının görüşülmesi vesilesiyle huzurunuzda bulunmaktayız. 29 Mayıs 2015 tarihinde faaliyete geçen Ziraat Katılım, katılım bankacılığı sektöründe güçlü ve etkin bir konuma gelerek 2024 yılı sonunda 515,3 milyar TL'lik aktif büyüklüğe ulaşmıştır. Bu dönemde kullanılan fonlar 318,7 milyar TL'ye, toplanan fonlar 357,6 milyar TL'ye ulaşmış. Ziraat Katılım 2024 yılını 3,4 milyar TL net kârla tamamlamıştır. Bankamız 2024 yılında 42,2 milyar TL tutarında 39 kira sertifikası ihracını başarıyla tamamlamıştır. İştirakleri Ziraat Katılım Varlık Kiralama AŞ ve ZKB Varlık Kiralama AŞ aracılığıyla 2024 sonuna kadar gerçekleştirilen ihraçların toplamı 112,5 milyar TL'ye ulaşmıştır.

Ziraat Katılım olarak 200'ü aşkın şubemizle 10'uncu yılımızda istikrarlı büyümemizi sürdürüyoruz. Sürdürülebilir ve etik finans ilkeleriyle Türkiye'nin yeşil dönüşümüne katkı sağlıyor, ürün ve hizmetlerimizi çeşitlendiriliyor, dijital dönüşümde yenilikçi çözümler geliştirmeye devam ediyoruz. 2024 yılı entegre faaliyet raporumuzla stratejik adımlarımızı ve performansımızı kamuoyuyla paylaştık. Operasyonel süreçlerimizi robotik süreç otomasyonları ve yapay zekâ entegrasyonlarıyla daha verimli hâle getirdik. Tüm bu çalışmalar Ziraat Katılımın misyonu ve vizyonu doğrultusunda emin adımlarla ilerlediğinin bir göstergesidir. Ziraat Finans Grubunun tecrübesiyle müşterilerimize güvenilir, yenilikçi hizmetler sunarak güçlü sermaye yapımızı ve dijital altyapımızla sektörde fark yaratmayı ve ülke ekonomisine katkı sağlamayı sürdüreceğiz.

Bu vesileyle destek veren tüm çalışma arkadaşlarımıza, müşterilerimize ve iş ortaklarımıza teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum efendim.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK - Biz de teşekkür ediyoruz Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1, 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda da 1 öneri bulunmaktadır.

2021 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

2021 yılına ait 1 numaralı genel öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

ZİRAAT KATILIM BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR - Gereği yerine getirilecektir efendim.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK - Teşekkür ederiz Sayın Genel Müdürüm.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli üyeler, diğer bulgu ve önerilerin görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle 2021 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi 2022 yılı önerilerinin görüşülmesine başlıyoruz.

2022 yılının 1 numaralı genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK - Buyurun Genel Müdürüm.

ZİRAAT KATILIM BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR - Gereği yerine getirilecektir efendim.

OTURUM BAŞKANI YÜKSEL COŞKUNYÜREK - Teşekkür ediyoruz.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli üyeler, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşülmesi tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerinde görüşmelerine geçeceğiz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize söz vereceğiz.

Söz almak isteyen üyemiz var mı?

Buyurun Sayın Vekilim.

OSMAN ZABUN (Isparta) - Sayın Başkanım, değerli üyeler, Değerli Genel Müdürümüz; ben de bir kez daha teşekkür ediyorum.

Gerçekten de Ziraat Katılım meslek hayatına ve de finans hayatına girdiği tarihten bugüne kadar önemli bir misyonu üstlenmiş ve vizyoner bir yüzü olmuş; bunu ifade etmek isterim. Ve bu kadar kısa süre içerisinde bu kadar büyümüş olması da aslında burada ne kadar ihtiyaç olduğunu ve bu ihtiyacın da ne kadar doğru yönlendirildiğini gösteren en önemli işaretlerden bir tanesi. Ben bu süreçte emeği geçen ve sıfırdan alıp Ziraat Katılım Bankasını buraya kadar taşıyan başta size ve bütün çalışma ekibi arkadaşlarınıza teşekkür ediyorum.

Sadece şunu ifade etmek isterim: Birincisi, arayüzünüzü biraz daha pratik kullanılabilecek şekilde dönüştürebilirdiniz memnun oluruz, kullanıyoruz. Yine, bir de personel eğitimi Sayıştay raporlarına da yansımış, buna biraz ağırlık verirdiniz memnun oluruz diyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Zabun.

Böylece geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Evet, sorulan sorular ve yapılan değerlendirmeler üzerinde sözü size veriyorum Sayın Genel Müdürüm.

Buyurun.

ZİRAAT KATILIM BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR - Sayın Vekilime çok teşekkür ediyorum. Sizlere de tabii ki çok teşekkür ediyoruz.

Elimizden geldiğince hem katılım finans sektörünü büyütmek hem de Ziraat Katılım ailesini hem tanıtmak toplumumuza hem de büyütmek için elimizden geldiğince gayret sarf ediyoruz. Arayüzle ilgili de çalışmamız devam ediyor Sayın Vekilim. İnşallah eylül gibi hizmete açacağız onu da, yeniliyoruz inşallah sistemimizi de.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi Ziraat Katılım Bankası Anonim Şirketi 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Ziraat Katılım Bankası Anonim Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 558 milyon 689 bin Türk lirası dönem net kârı ile kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Ziraat Katılım Bankası Anonim Şirketinin 3/8/2023 tarihindeki genel kurulunda kabul edilen 2022 yılı bilançosu ve 3 milyar 840 milyon 272 bin Türk lirası dönem net kârı ile kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022'nin sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Ziraat Katılım Bankası Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Çalışmalarınızda başarılar diliyorum, kolaylıklar diliyorum Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT KATILIM BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR - Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, toplantımıza Ziraat Katılım Varlık Kiralama Anonim Şirketiyle devam ediyoruz.

3.- Ziraat Katılım Varlık Kiralama Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Katılım Varlık Kiralama Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Buyurun, sunum için sözü size veriyorum.

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI MUSTAFA BARBAROS ÖZÜYLMAZ - Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; saygıyla selamlıyorum sizleri.

Ziraat Katılım Varlık Kiralama Anonim Şirketi tamamı Ziraat Katılım Bankası tarafından ödenmiş 50 bin lira sermayesiyle Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu ve Sermaye Piyasası Kurulundan alınan izinle 22 Ocak 2016 tarihinde SPK'nin 7 Haziran 2013 tarihli ve 28760 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kira Sertifikaları Tebliği (III-61.1) bölümü çerçevesinde münhasıran kira sertifikası ihraç etmek amacıyla kurulmuştur. Şirketin merkezi Ziraat Katılım Bankasıyla aynı adreste olup herhangi bir personeli bulunmamaktadır. 2021 ve 2022 yılları içerisinde Ziraat Katılım Varlık Kiralama Anonim Şirketi tarafından Ziraat Katılım Bankası Anonim Şirketinin fon kullanıcısı olarak yer aldığı Sermaye Piyasası Kurulundan alınan muhtelif ihraç tavanı izinleri içerisinde yurt içinde halka arz şeklinde ve halka arz edilmeksizin nitelikli yatırımcıya satış şeklinde kira sertifikalarının ihracı yapılmıştır. Bu hedefler doğrultusunda 2021 yılında toplam 27 adet kira sertifikası ihracı gerçekleştirilmiştir. Toplam ihraç tutarı da 2021 yılı için 11,4 milyar TL'dir. 2021 yılı içerisinde gerçekleştirilen kira sertifikası ihraçlarındaki yıllık kâr payı oranları en düşük yüzde 15,20, en yüksek yüzde 19 olarak gerçekleştirilmiştir. Kira sertifikası ihraçlarımız genellikle üç ay civarındadır, doksan-yüz gün vadeli. 2022 yılında ise 28 adet kira sertifikası ihracı gerçekleştirilmiştir. Toplam ihraç tutarı 15,9 milyar TL'dir. 2022 yılı içerisinde gerçekleştirilen kira sertifikası ihraçlarındaki yıllık kâr payı oranları en düşük yüzde 16,10, en yüksek yüzde 24,75 olarak gerçekleşmiştir. Kira sertifikası ihraçlarımız bu yıl da yine üç ay civarında, doksan-yüz gün vadeli.

Günümüzde ise 2025 yılı itibarıyla Türkiye'de faaliyet gösteren katılım bankaları arasında Ziraat Katılım Bankası yüzde 20,48'lik pazar payı ve toplam 118,5 milyar TL tutarındaki sukuk ihracıyla sektörde lider konumunda yer almaktadır.

Büyüme hedefli stratejimiz doğrultusunda Ziraat markasının gurur ve bilinci içerisinde çalışmalarımıza azim ve kararlılıkla devam edeceğimizi bildirir, hepinizi saygıyla selamlarım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda öneri bulunmamaktadır, 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda ise 1 öneri bulunmaktadır.

2022 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2022 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, yanıt için buyurun.

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI MUSTAFA BARBAROS ÖZÜYILMAZ - Gereği yapılacaktır.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize ben söz vereceğim.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

OSMAN ZABUN (Isparta) - Sayın Başkan...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Buyurun Sayın Zabun.

OSMAN ZABUN (Isparta) - Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; ben bir şeyi merak ettiğim için soracağım: Ziraat Katılım Varlık Kiralama Şirketi AŞ, kısaltılması yazılmış galiba, ZKB Varlık Kiralama AŞ, bir sonraki ad yani aynı isimle veya benzer isimle neden 2 tane şirket oluşturduk?

DURSUN ATAŞ (Kayseri) - Yani bu 2 şirket ayrı ayrı şirket mi?

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI MUSTAFA BARBAROS ÖZÜYILMAZ - Evet efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Söz vereceğim, ondan sonra...

Evet, bitti mi sorunuz?

OSMAN ZABUN (Isparta) - Tabii, tabii, bu kadardı.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, teşekkür ediyorum.

Evet, böylelikle geneli üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Sayın Komisyon üyemizin sormuş olduğu soruyu yanıtlamak üzere sözü size veriyorum.

Buyurun.

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI MUSTAFA BARBAROS ÖZÜYILMAZ - Teşekkür ederim.

İkisi ayrı şirkettir. Bu şirketlerden bir tanesi bankanın kira sertifikası ihraçlarını yapmaktadır. Şu anda üzerinde konuştuğumuz şirket bankanın fon kullanıcısı olduğu, bankanın aslında borçlanıcı olduğu kira sertifikası ihraçlarını yapmaktadır. İkinci şirket, müşterilerin kira sertifikası ihraçları için kullanılmaktadır. Bunu da o şirketi görüşürken ayrıca aktaracağım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Ziraat Katılım Varlık Kiralama Anonim Şirketi 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Ziraat Katılım Varlık Kiralama Anonim Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 176.003 Türk Lirası dönem net kârı ile kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi, 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Ziraat Katılım Varlık Kiralama Anonim Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 55.083 Türk lirası dönem net kârı ile kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Ziraat Katılım Varlık Kiralama Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Katılımcılara teşekkür ederim. Çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum.

4.- ZKB Varlık Kiralama Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza ZKB Varlık Kiralama Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Toplantımıza katılan kurum temsilcilerimizin kendilerini komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sunum için buyurun.

ZKB VARLIK KİRALAMA ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ MUSTAFA BARBAROS ÖZÜYILMAZ - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; sizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

ZKB Varlık Kiralama Anonim Şirketi, tamamı Ziraat Katılım Bankası tarafından ödenmiş 50 bin TL sermayesiyle Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu ve Sermaye Piyasası Kurulundan alınan izinle 8 Eylül 2017 tarihinde SPK'nin 7 Haziran 2013 tarihli ve 28760 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan Kira Sertifikaları Tebliği çerçevesinde münhasıran kira sertifikası

ihraç etmek amacıyla kurulmuştur. Şirketin merkezi Ziraat Katılım Bankasıyla aynı adreste olup herhangi bir personeli bulunmamaktadır.

ZKB Varlık Kiralama Anonim Şirketi 2021 yılında Türkiye Cumhuriyeti Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Toplu Konut İdaresi Başkanlığının fon kullanıcısı olduğu yetmiş yedi gün vadeli 100 milyon TL ve seksen dört gün vadeli 100 milyon TL olmak üzere toplamda 200 milyon TL nominal tutarlı 2 adet kira sertifikası ihracı gerçekleştirmiştir. Bu ihraçların yıllık basit kâr payı oranları yüzde 16,15 ve yüzde 15,35 olarak gerçekleşmiştir.

ZKB Varlık Kiralama Anonim Şirketi 2022 yılında Türkiye Cumhuriyeti Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Toplu Konut İdaresi Başkanlığının fon kullanıcısı olduğu yetmiş dört gün vadeli, 200 milyon TL tutarlı 1 adet kira sertifikası ihracı gerçekleştirmiştir. Bu ihracın yıllık basit kâr oranı yüzde 18,90 olarak gerçekleşmiştir.

Büyüme hedefi stratejilerimiz doğrultusunda Ziraat markasının gururu ve bilinci içerisinde çalışmalarımıza azim ve kararlılıkla devam edeceğimizi bildirir, hepinizi saygıyla selamlarım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda öneri bulunmamaktadır, 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda ise 1 öneri bulunmaktadır.

2022 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2022 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

ZKB VARLIK KIRALAMA ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ MUSTAFA BARBAROS ÖZÜYILMAZ - Gereği yapılacaktır.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Böylece geneli üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, ZKB Varlık Kiralama Anonim Şirketi 2021 ve 2022 hesap dönemine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılını okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

ZKB Varlık Kiralama Anonim Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 3.817 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi 2022 yılının sonuç bölümü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

ZKB Varlık Kiralama Anonim Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 29.735 TL dönem net kârıyla kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılının sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

ZKB Varlık Kiralama Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Katılımcılara teşekkür ediyorum, çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum, başarılar diliyorum.

Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Teknoloji Anonim Şirketiyle devam ediyoruz.

5.- Ziraat Teknoloji Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Teknoloji Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesapların görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürlüğümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum temsilcilerimizin kendileri Komisyonumuza tanıtımları rica ediyorum.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sunum için sözü size veriyorum.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

ZİRAAT TEKNOLOJİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ BAYRAM TUZCU - Sayın Komisyon Başkanım, Sayın Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; 2001 tarihinde kurulan şirketimiz mevcut durumda Ziraat Bankası ve Ziraat Katılım Bankası başta olmak üzere yurt içi ve yurt dışı şube ve iştiraklerinden oluşan Ziraat Finans Grubuna teknoloji hizmeti sunmakta, yenilikçi ürün ve çözümler geliştirmektedir. Ana hizmetlerimiz yazılım geliştirme, bilgi teknolojileri, altyapı, bilgi güvenliği ve bilgi teknolojileri danışmanlık şeklinde özetlenebilir. Ziraat Teknoloji olarak uluslararası standartlara sahip veri merkezimizle Türk bankacılık sektörünün en kapsamlı finansal teknoloji ağına hizmet vermekteyiz. Ayrıca, Siber Güvenlik Merkezimiz ve kullandığımız teknolojilerle proaktif bir şekilde sistemlerimizin 7/24 güvenli bir şekilde çalışmasını sağlamaktayız. Yeni dönemde de kesintisiz,

kaliteli ve güvenli bir hizmet sunumu için gerekli teknoloji yatırımlarını yapmaya devam edeceğiz. Bu bağlamda, mevcut veri merkezimizi güçlendirme çalışmalarıyla yapay zekâ başta olmak üzere yeni nesil dijital çözümlere odaklanmaya devam ediyoruz.

Sayın Komisyon Başkan ve üyeleriyle değerli katılımcıları saygıyla selamlıyor; faaliyetlerimizi başarılı bir şekilde yürütmemizde katkısı bulunan, destek veren Ziraat Finans Grubuna teşekkürlerimi arz ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1, 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır.

2021 yılı önerilerini görüşmelere başlıyoruz.

Kurumun 2021 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, yanıt için buyurun.

ZİRAAT TEKNOLOJİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ BAYRAM TUZCU - Öneri doğrultusunda, alım yaptığımız firmalar sözleşmesel yükümlülükleri olan damga vergisinin ödenmesi konusunda uyarılmış olup damga vergisinin ödendiğine ilişkin belgeleri sözleşme imzalama aşamasında tedarik ederek gerekli aksiyonlar alınmıştır. Süreç hassasiyetle takip edilmektedir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle 2021 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, 2022 yılı önerilerinin görüşülmesine başlıyoruz.

2022 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

ZİRAAT TEKNOLOJİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ BAYRAM TUZCU - Diğer bulgu ve önerilerle ilgili gerekli aksiyonlar alınmış olup konu her zaman olduğu gibi hassasiyetle takip edilmektedir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Böylece geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, Ziraat Teknoloji Anonim Şirketi 2021 ve 2022 hesap dönemine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Ziraat Teknoloji Anonim Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 2.954.332,61 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi, 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Ziraat Teknoloji Anonim Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 38.717.95 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşme sunulmuştur.

Ziraat Teknoloji Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Katılımcılara teşekkür ederiz, çalışmalarınızda başarılar diliyoruz, kolaylıklar diliyoruz.

ZİRAAT TEKNOLOJİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ BAYRAM TUZCU - Teşekkür ediyoruz.

Saygılarımızla.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, sağ olun.

6.- Ziraat Portföy Yönetimi Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Portföy Yönetimi Anonim Şirketiyle devam ediyoruz.

2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, sunum için sözü Sayın Genel Müdürümüze veriyorum.

Buyurun.

ZİRAAT PORTFÖY YÖNETİMİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ GÖKÇEN YAMAN AKGÜN - Sayın Komisyon Başkanı, Komisyon üyeleri ve sayın katılımcılar; konuşmama başlamadan önce hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şirketimizin 2021-2022 yılı faaliyet ve hesaplarının görüşülmesi vesilesiyle huzurunuzda bulunuyorum. Sayın Komisyon üyelerinin değerlendirmelerine yardımcı olmak amacıyla şirketimiz hakkında özet bilgiyi arz etmek istiyorum.

Şirketimizin sermayesi 100 milyon TL olup, yüzde 74,9'u ana ortağımız Türk Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ'ye, yüzde 24,9'u Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'ye, yüzde 0,2'si diğer kişi ve kurumlara aittir.

Şirketimizce yönetilen toplam portföy büyüklüğü Sermaye Piyasası Kurulu verilerine göre 2023 yılı sonunda 650 milyar iken 2024 yılı Aralık ayı itibarıyla 1,2 trilyon TL'ye ulaşan ilk portföy yönetim şirketi olarak 6,8 trilyon TL hacmindeki piyasada yüzde 18'lik pazar payıyla 66 portföy şirketi arasında sektördeki lider konumunu korumuştur.

Şirketimiz hâlen kurucusu ve yöneticisi olduğu 106 adet yatırım fonu, 47 adet emeklilik yatırım fonu ve bireysel yatırımcılara ait 109 adet portföyü yönetmektedir. Öte yandan, liderliğiniz yaptığımız Borsa Yatırım Fonları gibi yenilikçi ürünlerde aktif 12 Borsa Yatırım Fonu'muzla yaklaşık 67 milyar TL büyüklüğe ulaşmış durumdayız. VUK'e göre şirketimiz 2023 yılında 595 milyon TL olan brüt dönem kârı, 2024 yılında Aralık ayı itibarıyla 1,1 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Önümüzdeki süreçte şirket kârlılığının artırılması temel hedef olmakla birlikte bireysel, kurumsal yatırımcıların ihtiyaçlarına cevap verecek farklı yatırım araçları ve stratejilerden oluşan seçenekleri sunarak şirketimizin sektördeki pazar payını yeni müşteriler kazandırmak suretiyle artırmaya çalışmaktayız.

Bu vesileyle, Türkiye Cumhuriyeti Sayıştay Başkanlığı ile başta ana ortağımız Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ olmak üzere ortaklarımızın bu yolda şirketimize göstermiş olduğu tam destek için şükranlarımızı sunuyoruz.

Arz ederim, saygılarımla.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1, 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır.

Şimdi, 2021 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

ZİRAAT PORTFÖY YÖNETİMİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ GÖKÇEN YAMAN AKGÜN - Gereği yerine getirilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle 2021 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, 2022 yılı önerilerinin görüşülmesine başlıyoruz.

2022 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerini de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

ZİRAAT PORTFÖY YÖNETİMİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ GÖKÇEN YAMAN AKGÜN - Bulgu ve öneriler yerine getirilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Böylece geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, Ziraat Portföy Yönetimi Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Ziraat Portföy Yönetimi Anonim Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 76.137.561 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi, 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Ziraat Portföy Yönetimi Anonim Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 188.211.606 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunmuştur.
Ziraat Portföy Yönetimi Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.
Tüm katılımcılarımıza teşekkür ediyor, çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum.
Toplantımıza otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.42

İKİNCİ OTURUM
Açılma Saati:18.16
BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)
BAŞKAN VEKİLİ: Yüksel ÇOŞKUNYÜREK (Bolu)
SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)
KÂTİP: Durmuş Ali KESKİNKILIÇ (Karabük)
----- 0 -----

7.- Ziraat Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, sunum için söz sizde Sayın Genel Müdürüm.

Buyurun.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ AKIN DEMİRBAĞ - Sayın Komisyon Başkanı, Sayın Komisyon üyeleri, sayın katılımcılar; Ziraat Yatırım Menkul Değerler Ziraat Bankasının iştiraki olarak 1997 yılında sermaye piyasası işlemlerine aracılık faaliyetlerinde bulunmak üzere kurulmuş olup geniş yetkili bir aracı kurum statüsüne sahiptir. Toplam çalışan sayımız 90 olup ödenmiş sermayemiz 60 milyondur. 2020 yılından itibaren yeni müşteri edinimi konusunda teknoloji yatırımlarının karşılığını almaya başlayan şirketimiz, 2020-2024 yıllarında müşteri sayısı artışında sektör ortalamasının üzerinde bir performans göstermiştir. Ziraat Yatırımın bu gelişiminde Ziraat Bankasının yaygın şube ağı, şubeleriyle entegrasyon ve şirketimizin her müşteriye hitap edebilecek yapıdaki mobil uygulamaları etkili olmuştur. Şirketimiz, pazarlama çalışmalarıyla dijital satış kanallarını güçlendirmek ve ana ortağımız Ziraat Bankasıyla olan iş birliğini geliştirmek suretiyle tüm alanlardaki işlem hacmini artırıp önümüzdeki yıllarda da sürdürülebilir büyüme ve kârlılık temel stratejisi doğrultusunda faaliyetlerini devam ettirmeyi planlamaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1, 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır.

Şimdi, 2021 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ AKIN DEMİRBAĞ - Efendim, yerine getirilecektir, azami özen gösterilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle 2021 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, 2022 yılı önerilerinin görüşülmesine başlıyoruz.

2022 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Buyurun yanıt için.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ AKIN DEMİRBAĞ - Yerine getirilecektir, azami özen gösterilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Şimdi, Ziraat Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Ziraat Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 367.752.119 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi 2022 yılının sonuç bölümünü okuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Ziraat Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 744.995.240 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Ziraat Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum, çalışmalarınızda başarılar diliyorum, kolaylıklar diliyorum.

Evet, Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığıyla devam ediyoruz.

8.- Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdürümüze veriyorum.

Buyurun.

ZİRAAT GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ PEYAMİ ÖMER ÖZDİLEK - Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri, kıymetli katılımcılar; 1 Kasım 2016 tarihinde yüzde 100 Ziraat Bankası ortaklığında 1,3 milyar TL sermayeyle kurulan şirketimizin ödenmiş sermayesi 2021 yılı Nisan ayında gerçekleştirilen halka arzla birlikte 4,7 milyar TL'ye yükseldi. Payları 6 Mayıs 2021 tarihinde Borsa İstanbul'da işlem görmeye başlayan Ziraat GYO, 4 Temmuz 2025 tarihi itibarıyla 112 milyar TL piyasa değeriyle GYO sektörünün en değerli şirketi konumundadır. Şirketimizin en büyük yatırımı olan toplam 431 bin metrekare inşaat alanına sahip İstanbul Finans Merkezi Ziraat Kuleleri Projemizin inşaatını başarıyla tamamladık. Gayrimenkul portföyümüzde 19 şehirde toplam değeri 60,1 milyar TL'ye ulaşan gayrimenkulümüz bulunmaktadır. Gayrimenkul portföyümüzün yüzde 83'ü kira getirili gayrimenkullerden, yüzde 13'ü devam eden projelerden ve yüzde 4'ü arsalardan oluşmaktadır. 2024 yılı sonu itibarıyla İstanbul ve İzmir başta olmak üzere farklı illerimizde ve yurt dışında planlama ve projelendirme aşamasında olan veya inşaatı devam eden 25 projemizi eş anlı olarak yürütüyoruz. Depreme dayanıklı konut ve ofis arzına katkıda bulunmak amacıyla başladığımız ve toplam 1.046 bağımsız bölümden oluşacak yaklaşık 300 bin metrekare büyüklüğündeki İzmir Bayraklı Projemizin inşaatına 2025 yılı son çeyreğinde başlanması planlanmaktadır. Benzer şekilde, İstanbul Sultanbeyli'de geliştirdiğimiz yaklaşık 68 bin metrekare inşaat alanına sahip, toplam 292 bağımsız bölümden oluşan Sultanbeyli Projemizin inşaatına 2024 yılı Aralık içinde başlanmıştır. Ayrıca, 6 Şubat depremlerinden etkilenen bölgelerin konut ihtiyacına yönelik olarak Malatya, Kahramanmaraş, Adıyaman, İskenderun ve Antakya'da konut projeleri geliştirilmiştir. İlk etapta 206 bağımsız bölümden oluşan Malatya Konut Projemizin 2025 yılı Eylül ayı sonuna kadar tamamlanması planlanmaktadır. Kahramanmaraş, Adıyaman ve Antakya'daki konut projelerimizin inşaatları ise hâlen devam etmektedir, 2026 yılı ilk yarı içerisinde bitirilmesi hedeflenmektedir.

Şirketimizin 2024 yıl sonu finansal tablolarına göre aktif büyüklüğü 63,6 milyar TL'ye, öz kaynakları ise 55 milyar TL'ye ulaşmıştır. Aynı dönemde kira gelirlerimiz 1,4 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Finansal performansımız şirketimizin hızlı büyüme ve yatırım temposunu aralıksız sürdürmesini sağlayacak düzeydedir. Ziraat GYO gayrimenkul sektörünün lider bir markası olarak büyümeye ve ülkemiz için katma değer üretmeye devam etmektedir.

Saygılarımla.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1, 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır.

Şimdi, 2021 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

ZİRAAT GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ PEYAMİ ÖMER ÖZDİLEK - 2021 Yılı Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve öneriler yerine getirilmiştir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle 2021 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi 2022 yılı önerilerinin görüşülmesine başlıyoruz.

Şimdi 2022 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

ZİRAAT GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ PEYAMİ ÖMER ÖZDİLEK - 2022 yılı denetim raporunda yer alan diğer bulgu ve öneriler yerine getirilmiştir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Böylelikle geneli üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 1.320.242,261 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 10.938.065.985 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ederim, çalışmalarınızda başarılar dilerim, kolaylıklar dilerim.

Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat İşletme Yönetimi ve Gayrimenkul Geliştirme Anonim Şirketiyle devam ediyoruz.

9.- Ziraat İşletme Yönetimi ve Gayrimenkul Geliştirme Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat İşletme Yönetimi ve Gayrimenkul Geliştirme Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Evet, toplantımıza katılan kurum temsilcilerimizi tanıyalım.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sunum için buyurun.

ZİRAAT İŞLETME YÖNETİMİ VE GAYRİMENKUL GELİŞTİRME ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI PEYAMİ ÖMER ÖZDİLEK - Şirketimiz, Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin bağlı ortaklığı olarak 27/6/2019 tarihinde 5 milyon sermayeyle kurulmuş olup Ziraat Bankası Anonim Şirketinin ve ana hissedarımız Ziraat GYO'nun portföyünde yer alan, işletilme ihtiyacı bulunan özel nitelikli gayrimenkullerin piyasa koşullarında verimli bir şekilde işletilmesi ve bu işletmelerin kiralama, pazarlama, reklam ve tesis yönetim hizmetlerinin sağlanması amacıyla faaliyet göstermiştir.

Şirketimiz, öncelikle Ziraat Finans Grubu şirketlerinin kullandığı elektrikli araçlara şarj hizmeti vermek amacıyla 2024 yılı Mart ayında EPDK'den şarj ağı hizmeti lisansı almış olup gerekli altyapı ve kurulum süreçlerini tamamlayarak 2024 yılı Temmuz ayında şarj ağı hizmeti vermeye başlamıştır.

Şirketimizin araç filo yönetiminin yanı sıra mobilite çözümleri konusunda da hizmet vermekte olan Ziraat Finans Grubu bünyesindeki Ziraat Filo Yönetimi ve Mobilite Çözümler AŞ'ye devrine karar verilmiş olup devir işlemleri 2025 yılı Ocak ayı itibarıyla tamamlanmıştır.

Saygılarımla.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda öneri bulunmamaktadır, 2022 Yılı Alt Komisyonu Raporu'nda ise 1 öneri bulunmaktadır.

2022 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2022 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

ZİRAAT İŞLETME YÖNETİMİ VE GAYRİMENKUL GELİŞTİRME ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI PEYAMİ ÖMER ÖZDİLEK - 2022 yılı denetim raporunda yer alan diğer bulgu ve öneriler yerine getirilmiştir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Böylece geneli üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, Ziraat İşletme Yönetimi ve Gayrimenkul Geliştirme Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Ziraat İşletme Yönetimi ve Gayrimenkul Geliştirme Anonim Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 943.980 Türk lirası dönem net zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi, 2022 yılının sonuç bölümü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Ziraat İşletme Yönetimi ve Gayrimenkul Geliştirme Anonim Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 2.489.176,92 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Ziraat İşletme Yönetimi ve Gayrimenkul Geliştirme Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Teşekkür ederim, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

ZİRAAT İŞLETME YÖNETİMİ VE GAYRİMENKUL GELİŞTİRME ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI PEYAMİ ÖMER ÖZDİLEK - Teşekkür ediyoruz efendim, saygılarımızla.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketiyle devam ediyoruz.

10.- Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmaları rica ederim.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdürümüze veriyorum.

Buyurun.

ZİRAAT GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ AYKUT ARSLAN - Teşekkür ediyorum efendim.

Saygılar sunarak konuşmama başlamak istiyorum.

2018 yılında Ziraat Bankası sermayesiyle kurulan şirketimiz şu an itibarıyla 6,8 milyar değerinde girişimci sermayesi yatırımıyla faaliyetlerine devam etmektedir. Ancak son yıllarda girişim sermaye yatırım ortaklığından ziyade girişim sermayesi yatırım fonlarının daha öne çıkması nedeniyle Ziraat Finans Grubu olarak Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı faaliyetlerine son vererek girişimci sermaye yatırım ortaklığı işlemlerinden kademeli olarak çıkma kararı alınmıştır. Bu kapsamda Sermaye Piyasası Kuruluna yaptığımız başvuru kabul edilerek 11/6/2025 tarihinden itibaren "Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı" ismini "Ziraat Finansal Yatırımlar AŞ" olarak yeni ticaret unvanıyla faaliyetlerine şirketimiz devam etmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1, 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır.

Şimdi 2021 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

ZİRAAT GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ AYKUT ARSLAN - Diğer bulgu ve öneriler yerine getirilmiştir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle, 2021 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, 2022 yılı önerilerinin görüşülmesine başlıyoruz.

2022 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve öneriler de yerine getirilmiştir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt...

ZİRAAT GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ AYKUT ARSLAN - Diğer bulgu ve öneriler yerine getirilmiştir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle, önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize söz vereceğim. Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz yok.

Böylece, geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 94.360.353 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi, 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 1.388.270.805 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Teşekkür ederim.

Çalışmalarınızda başarılar dileriz.

ZİRAAT GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ AYKUT ARSLAN - Teşekkür ederiz.

11.- Central Oto Kiralama Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Central Oto Kiralama Anonim Şirketi 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesapların görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmaları rica ederim.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sunumu yapmak için sözü Sayın Genel Müdürümüze veriyorum.

Buyurun.

CENTRAL OTO KİRALAMA ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ŞANVER KONDAKCI - Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri ve kıymetli katılımcılar; şirketimiz araç kiralama sektöründe sektör dinamikleriyle uyumlu rekabetçi bir politikayla bireysel ve kurumsal müşterilere araç kiralama hizmeti sunmaya çalışmaktadır. Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı AŞ'nin 2019 yılı Ağustos ayında yüzde 99 hissesine sahip olduğu şirketin yüzde 1 hissesi de 2023 yılı Kasım ayında yine Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı AŞ tarafından satın alınmıştır. 2024 yılı Şubat ayında unvan ve marka değişikliğine gidilerek şirketimizin yeni unvanı Ziraat Filo Yönetimi ve Mobilite Çözümler AŞ olarak değiştirilmiş olup 252,5 milyon TL sermayeyle faaliyetimize devam etmekteyiz. Teknolojik gelişmeler, pazarlama iletişimi, inovatif yaklaşımlar ve dijitalleşmeyle birlikte operasyonlarımızın kalitesini arttırmayı, sağladığımız istihdamı gün geçtikçe büyütmeyi, ülkemize katma değer sağlayacak uygulamaları ve süreçleriyle sektörde model olmayı hedefliyoruz.

Hepinize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1, 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır.

Şimdi 2021 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

CENTRAL OTO KİRALAMA ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ŞANVER KONDAKCI - Yerine getirilecektir efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle, 2021 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, 2022 yılı önerilerinin görüşülmesine başlıyoruz.

2022 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

CENTRAL OTO KİRALAMA ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ŞANVER KONDAKCI - Diğer bulgu ve öneriler yerine getirilmiştir efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize söz vereceğim. Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz yok. Böylece, geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi Central Oto Kiralama Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Central Oto Kiralama Anonim Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 79.847.14,10 Türk lirası dönem net zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi, 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Central Oto Kiralama Anonim Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 61.076.693,28 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Central Oto Kiralama Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılına Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Katılımcılara teşekkür ediyorum, başarılar diliyorum.

ZG Tarım Piyasaları Anonim Şirketiyle devam ediyoruz toplantımıza.

12.- ZG Tarım Piyasaları Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - ZG Tarım Piyasaları Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Toplantımıza katılan kurum temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtılmalarını rica ediyorum.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sunum için buyurun.

ZG TARIM PIYASALARI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ERDİNÇ ÖZEN - Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri ve kıymetli katılımcılar; ZG Tarım Piyasaları AŞ yapılan kapsamlı değerlendirmeler sonucunda strateji değişikliğine gitmiştir. Sürdürülebilir büyüme ve etkin kaynak yönetimi ilkeleri doğrultusunda şirketimiz bünyesindeki 9 adi ortaklığın faaliyetlerine son vermiş, yaş sebze ve e-ticaretten çıkmış, ülke ithalatçısı tavsiyesi üzerine girmiş bulunmaktadır. Tasfiye sonucunda tüm sorumluluk ve yükümlülüklerimizi büyük bir titizlikle yerine getireceğimizi, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkelerinden taviz vermeyeceğimizi vurgulamak isterim. Bu süreç boyunca her adım dikkatle yönetilecek ve tüm paydaşlarımızın hakkını koruma konusunda azami hassasiyet göstereceğiz.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Kurumun 2021 ve 2022 Yılı Alt Komisyon Raporlarında öneri bulunmamaktadır.

Geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize söz vereceğim.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz yok.

Böylece, geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, ZG Tarım Piyasaları Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

ZG Tarım Piyasaları Anonim Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 7.189.643,07 Türk lirası dönem net zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi, 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

ZG Tarım Piyasaları Anonim Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 17.143.095,75 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

ZG Tarım Piyasaları Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Katılımcılara teşekkür ediyorum, başarılar diliyorum.

Tasfiye Hâlinde ZG Tarım ve Hayvancılık Yatırımları Anonim Şirketiyle devam ediyoruz.

13.- Tasfiye Hâlinde ZG Tarım ve Hayvancılık Yatırımları Anonim Şirketinin 2021 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Tasfiye Hâlinde ZG Tarım ve Hayvancılık Yatırımları Anonim Şirketinin 2021 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Toplantımıza katılan kurum temsilcilerimizin kendilerine Komisyonumuza tanıtılmalarını rica ederim.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sunum için buyurun.

TASFİYE HÂLİNDE ZG TARIM VE HAYVANCILIK YATIRIMLARI ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI FERHAT PİŞMAF - Değerli Başkanım, Değerli Komisyon üyelerimiz; 2019 yılında çeşitli tarım ve hayvancılığa yönelik olarak

yatırım alternatiflerinin değerlendirilmesi amacıyla kurulan şirketimiz amaçladığı faaliyetlerin gerçekleşmemesi ve faaliyetine devamında da bir fayda mülhaza edilmemesi sebebiyle 2021 yılında tasfiye kararı alınmış, 26 Ocak 2022 tarihinde de tasfiyesi tamamlanmıştır.

Hepinize saygılar sunarım.

Arz ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda öneri bulunmamaktadır.

Geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize söz vereceğim. Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz yok.

Böylece, geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, Tasfiye Hâlinde ZG Tarım ve Hayvancılık Yatırımları Anonim Şirketinin 2021 yılı hesap dönemine ilişkin sonuç bölümünü okutup genel görüşmeye sunacağım.

2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

ZG Tarım ve Hayvancılık Yatırımları Anonim Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 22.971 Türk lirası dönem net zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Tasfiye Hâlinde ZG Tarım ve Hayvancılık Yatırımları Anonim Şirketinin 2021 yılına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Teşekkür ediyorum, çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum.

Rinerji Rize Elektrik Üretim Anonim Şirketiyle devam ediyoruz toplantımıza.

14.- Rinerji Rize Elektrik Üretim Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Rinerji Rize Elektrik Üretim Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum temsilcilerimizin kendilerine Komisyonumuza tanıtılmalarını rica ederim.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sunum için buyurun.

RİNERJİ RİZE ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI EMİN TURAN - Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri ve kıymetli katılımcılar; şirketimizin 2021 ve 2022 yılı hesaplarını görüşecek KİT Alt Komisyon toplantısına hoş geldiniz diyor, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Üst Komisyon, alt komisyon değil. Siz hangi sunumu okuyorsunuz?

RİNERJİ RİZE ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI EMİN TURAN - Pardon efendim, üst Komisyon.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, şu anda üst Komisyon toplantısı.

Buyurun, devam edin.

RİNERJİ RİZE ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI EMİN TURAN - Şirketimiz "Rinerji Rize Elektrik Üretim AŞ" unvanıyla 27 Nisan 2005 tarihinde elektrik enerji üretim tesisi olarak 288 bin TL sermayeyle 35 ortakla kurulmuştur. Santralimizin adı Cuniş Regülatörü ve HES'tir. 8,4 megavat kurulu gücüne sahip olan santralimizin lisans süresi 2056 yılıdır. Santralimiz Türkiye'nin ilk yüzde 100 yerli yapım santralidir. 2012 yılında enerji üretimi başlamış olup yaklaşık olarak 1.650 metre rakımdadır. 2015 yılına kadar dönem dönem yaptığımız sermaye artışlarıyla birlikte en son ödenmiş sermaye bedelimiz 24 milyon 343 bin TL olmuştur. 29 Aralık 2020 tarihinde bankamız şirket hisselerinin yüzde 51'lik kısmını almasıyla birlikte şirket hisselerimiz A ve B grubu olarak ikiye ayrılmıştır. A grubu payların toplam değeri 12 milyon 414 bin 930 bin TL ve bankamıza aittir. B grubu pay tutarı ise 11 milyon 928 bin 0,70 bin TL'dir ve diğer ortaklara aittir. Güncel ortak sayımız 64'tür. Üretim kapasitemiz yağış yerine bağlı olarak değişmekte olup 2025 yılı Temmuz ayı itibarıyla şu anda 16 milyon kilovat/saat elektrik üretmiş bulunmaktayız.

Arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1, 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır.

Şimdi, 2021 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

RİNERJİ RİZE ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI EMİN TURAN - Efendim, bulgumuz şirket yıllık bütçesinin faaliyet yılı başlamadan zamanında hazırlanması ve harcamanın önce yetkili organlar tarafından onaylanarak yürürlüğe konulması için gerekli tedbirin alınmasıydı. Bu bulgudan sonra, faaliyet yılı başlamadan bütçemiz onaylanarak yürürlüğe koyulmuştur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Yok.

Böylelikle, 2021 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, 2022 yılı önerilerinin görüşülmesine başlıyoruz.

2022 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

RİNERJİ RİZE ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI EMİN TURAN - Bundan böyle öneride yer alan hususa dikkat edilecek olup gereği yerine getirilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle, önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize söz vereceğim. Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz yok.

Böylece, geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, Rinerji Rize Elektrik Üretim Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Rinerji Rize Elektrik Üretim Anonim Şirketi kurumunun 2021 yılı bilançosu ve 25.458.536,12 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi, 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Rinerji Rize Elektrik Üretim Anonim Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 12.627.746,36 Türk lirası dönem net zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Rinerji Rize Elektrik Üretim Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılına Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Katılımcılara teşekkür ediyorum, başarılar diliyorum.

Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketiyle devam ediyoruz.

15.- Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri Sanayi Ticaret Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine devam ediyoruz.

Toplantımıza katılan kurum temsilcimizin kendisini tanıtmaması ve sunum için buyurun.

KESKİNOĞLU TAVUKÇULUK VE DAMIZLIK İŞLETMELERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI SÜLEYMAN YALÇIN - Süleyman Yalçın, Keskinoğlu Tavukçuluk Yönetim eski Kurulu Üyesi.

Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; Keskinoğlu Tavukçuluk grubundaki hisselerimizi biz 2023 yılında devrettik, 4/4/2023 itibarıyla hisse devrini gerçekleştirip bedelini tahsil ettik. 349 milyon liraya bize mal olmuş olan şirket 1 milyar 502 milyon lira bedelle tahsil edildi, devredildi, faaliyetlerini sürdürüyor.

Özetle bu kadar efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Devrettiniz, şirket uhdenizden çıktı.

KESKİNOĞLU TAVUKÇULUK VE DAMIZLIK İŞLETMELERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI SÜLEYMAN YALÇIN - Çıktı.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Kurumun 2021 ve 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda öneri bulunmamaktadır.

Geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize söz vereceğim.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz yok.

Böylece, geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 41.396.352,04 Türk lirası dönem net zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 150.699.385 Türk lirası dönem net zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Teşekkür ederim.

16.- Akhisar Gıda, Tarım, Hayvancılık ve Tekstil Ürünleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Akhisar Gıda, Tarım ve Hayvancılık Tekstil Ürünleri Sanayi Ticaret Anonim Şirketiyle devam ediyoruz.

2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam edeceğiz.

KESKİNOĞLU TAVUKÇULUK VE DAMIZLIK İŞLETMELERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI SÜLEYMAN YALÇIN - Sayın Başkanım, bunların hepsi grup firması, aynı kapsamda tüm firmalar grupla birlikte devrolmuştur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Bu da devr oldu.

KESKİNOĞLU TAVUKÇULUK VE DAMIZLIK İŞLETMELERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI SÜLEYMAN YALÇIN - Evet.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Bünyenizden çıktı.

KESKİNOĞLU TAVUKÇULUK VE DAMIZLIK İŞLETMELERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI SÜLEYMAN YALÇIN - Çıktı efendim.

Keskinoğlu Tavukçuluk, Akhisar Gıda, Keskinoğlu İç ve Dış Ticaret, Keskinoğlu Kafes Sanayi, FEM Kimya, KVZ Yumurtacılık; bunların tamamını biz devrettik efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki.

Kurumun 2021 ve 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda öneri bulunmamaktadır.

Geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize söz vereceğim. Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz yok.

Böylece, geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, Akhisar Gıda, Tarım ve Hayvancılık Tekstil Ürünleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Akhisar Gıda, Tarım, Hayvancılık Tekstil Ürünleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 984.255,73 Türk lirası dönem net zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşme sunulmuştur.

Şimdi 2022 yılının sonuç bölümünü okuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Akhisar Gıda, Tarım, Hayvancılık ve Tekstil Ürünleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 1.279.066,65 Türk lirası dönem net zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Akhisar Gıda, Tarım, Hayvancılık ve Tekstil Ürünleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Teşekkür ederim.

17.- Keskinoğlu İç ve Dış Ticaret Limitet Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Keskinoğlu İç ve Dış Ticaret Limited Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine devam ediyoruz.

KESKİNOĞLU TAVUKÇULUK VE DAMIZLIK İŞLETMELERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI SÜLEYMAN YALÇIN - Efendim, aynı kapsamda devrettiğimiz bir firma.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Kurumun 2021 ve 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda öneri bulunmamaktadır.

Geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize söz vereceğim. Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz yok.

Böylece, geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi Keskinoğlu İç ve Dış Ticaret Limited Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Keskinoğlu İç ve Dış Ticaret Limitet Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 3.551.818,08 dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi, 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Keskinoğlu İç ve Dış Ticaret Limitet Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 1.166.903 Türk lirası dönem net zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Keskinoğlu İç ve Dış Ticaret Limitet Şirketinin 2021 ve 2022 yılına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

18.- Keskinoğlu Kafes Sanayi ve Ticaret Limitet Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Keskinöğlü Kafes Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

KESKİNOĞLU TAVUKÇULUK VE DAMIZLIK İŞLETMELERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI SÜLEYMAN YALÇIN - Efendim, aynı kapsamda grup firması.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Kurumun 2021 ve 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda öneri bulunmamaktadır.

Geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize söz vereceğim. Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz yok.

Böylece, geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi Keskinöğlü Kafes Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Keskinöğlü Kafes Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 25.948 Türk lirası dönem net zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi, 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Keskinöğlü Kafes Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 4.673 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Keskinöğlü Kafes Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

19.- FEM Kimya Nakliye Turizm Hayvan ve Hayvan Ürünleri Limited Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - FEM Kimya Nakliye Turizm Hayvan ve Hayvan Ürünleri Limited Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine devam ediyoruz.

KESKİNOĞLU TAVUKÇULUK VE DAMIZLIK İŞLETMELERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI SÜLEYMAN YALÇIN - Devrettiğimiz bir şirket.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Kurumun 2021 ve 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda öneri bulunmamaktadır.

Geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize söz vereceğim.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemi? Yok.

Böylece, geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, FEM Kimya Nakliye Turizm Hayvan ve Hayvan Ürünleri Limited Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

FEM Kimya Nakliye Turizm Hayvan ve Hayvan Ürünleri İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 5.844.243,31 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi, 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

FEM Kimya Nakliye Turizm Hayvan ve Hayvan Ürünleri İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 1.519.661 Türk lirası dönem net zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

FEM Kimya Nakliye Turizm Hayvan ve Hayvan Ürünleri Limited Şirketinin 2021 ve 2022 yılına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

20.- KVZ Yumurtacılık Tavukçuluk Tarım Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - KVZ Yumurtacılık, Tavukçuluk, Tarım, Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine devam ediyoruz.

KESKİNOĞLU TAVUKÇULUK VE DAMIZLIK İŞLETMELERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI SÜLEYMAN YALÇIN - Devrettiğimiz son şirketimiz efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet.

Kurumun 2021 ve 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda öneri bulunmamaktadır.

Geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz yok.

Böylece, geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, KVZ Yumurtacılık ve Tavukçuluk Tarım, Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

KVZ Yumurtacılık ve Tavukçuluk Tarım, Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 1.524.592,45 Türk lirası dönem net zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi, 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

KVZ Yumurtacılık ve Tavukçuluk Tarım, Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 1.037.705,10 Türk lirası dönem net zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

KVZ Yumurtacılık ve Tavukçuluk Tarım, Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin 2021 ve 2022 yılına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

21.- Onko İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - ONKO İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

KESKİNOĞLU TAVUKÇULUK VE DAMIZLIK İŞLETMELERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI SÜLEYMAN YALÇIN - Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri; ONKO İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ile KOÇSEL İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin hisseleri bankamız yönetim kurulunun 10/10/2019 tarih ve 25/23 sayılı Kararı'yla satın alınmıştır.

Bankamızın ONKO İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ile KOÇSEL İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin sermayesine sahip olduğu payların tamamı 10/12/2021 itibarıyla Koç ailesine devredilmiş olup bu tarihten itibaren bankamızın firmalarda payı kalmamıştır.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda öneri bulunmamaktadır.

Geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz yok.

Geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi ONKO İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 yılı hesap dönemine ilişkin sonuç bölümünü okutup genel görüşmeye sunacağım.

2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

ONKO İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketindeki Ziraat Bankası Anonim Şirketinin pay sahipliği 10/12/2021 tarihinde sona ermiş olup dönemine ilişkin şirket faaliyetleri genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

ONKO İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 yılına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

22.- Koçsel İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - KOÇSEL İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine devam ediyoruz.

Aynı şekilde bu da...

KESKİNOĞLU TAVUKÇULUK VE DAMIZLIK İŞLETMELERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI SÜLEYMAN YALÇIN - Evet, aynı şekilde efendim, grup firmasıdır, aynı tarihte devrolmuştur.

Arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda öneri bulunmamaktadır.

Şimdi geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz yok.

Böylece geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, KOÇSEL İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 yılı hesap dönemine ilişkin sonuç bölümünü okutup genel görüşmeye sunacağım.

2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

KOÇSEL İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketindeki Ziraat Bankası Anonim Şirketinin pay sahipliği 10/12/2021 tarihinde sona ermiş olup dönemine ilişkin şirket faaliyetleri genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

KOÇSEL İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 yılına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, son olarak sözü size veriyorum.

Buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR - Başkanım, ben her şey için çok teşekkür ediyorum, samimi değerlendirmeleriniz dolayısıyla, katkınız dolayısıyla.

Ziraat Bankası, Türkiye'nin lokomotif, Türkiye'nin amiral gemilerinden bir tanesi, aynen o başarılı rotasında inşallah ülkeye hizmet vermeye devam edecek.

Tekrar çok teşekkür ediyorum.

Arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Biz de teşekkür ediyoruz, çalışmalarınızda başarılar diliyoruz. Ziraat Bankası bizim de gururumuz. Arkadaşlarınızla birlikte hedeflerinizi gerçekleştirme yolunda yolunuz açık olsun. Kolaylıklar diliyorum, başarılar diliyorum.

Değerli Komisyon üyeleri, gündemimize 10 Temmuz 2025 Perşembe günü saat 14.30'da Emlak Katılım Bankası Anonim Şirketiyle bağlı ortaklıkları ve Türk Reasürans Anonim Şirketinin, Türk Katılım Reasürans Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam edeceğiz.

Toplantıyı kapatıyorum.

Teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 18.59